

6TH INTERNATIONAL 23 APRIL NATIONAL SOVEREIGNTY

APRIL 23, 2024

CONGRESS

ANKARA, TÜRKİYE

EDITOR
DR. MUSTAFA LATİF EMEK

ISBN: 978-625-367-715-2

6th INTERNATIONAL 23 APRIL
NATIONAL SOVEREIGNTY CONGRESS

April 23, 2024

Samsun, Türkiye

EDITOR

Dr. Mustafa Latif EMEK

All rights of this book belong to

IKSAD Publishing House Authors are responsible both ethically and juridically

IKSAD Publications - 2024©

Issued: 17.05.2024

ISBN: 978-625-367-715-2

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

6th INTERNATIONAL 23 APRIL NATIONAL SOVEREIGNTY CONGRESS

DATE AND PLACE

April 23, 2024 / Ankara, Türkiye

ORGANIZATION

IKSAD INSTITUTE

EDITOR

Dr. Mustafa Latif EMEK

PARTICIPANTS COUNTRY (5 countries)

TÜRKİYE, TRNC, AZERBAIJAN, NIGERIA, INDIA

Total Accepted Article: 37

Total Rejected Papers: 12

Accepted Article (Türkiye): 23

Accepted Article (Other Countries): 14

ISBN: 978-625-367-715-2

ORGANIZING COMMITTEE MEMBER

Doç. Dr. Ayşe ERKMEN

Dr. Yüksel YILDIRIM

Dr. Elvan CAFEROVE

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Osman Kubilay GÜL

Prof. Dr. Sarash KONYRBAYEVA

Doç. Dr. Ayşe ERKMEN

Doç. Dr. Yunus Emre TANSÜ

Dr. Gulşen MEHERREMOVA

Dr. Viola MAKHZOUM

Dr. Nurlan AKHMETOV

Dr. Yüksel YILDIRIM

Dr. Elvan CAFEROV

PHOTO GALLERY

Kaydediliyor...

Byron: Greek Champion

Lord Byron's unwavering support for Greek liberty and admiration of Greek culture highlighted his desire for Greek independence from the Ottomans. He dedicated his heart, finances, and efforts to this noble cause.

Byron's Neutral Stance

Despite being surrounded by and outnumbered by Turks in Missolonghi, Byron never reacted negatively towards them. He referred to the Turks as 'the enemy' and maintained objectivity in his portrayal of Turkish social life.

Turkish Nationalism

Lord Byron's narrative poems and Turkish tales introduced Turkish customs, and traditions to Western readers, laying the foundation for Turkish nationalism. His works played a significant role in shaping the Turkish national idea.

Byron & Greece

Lord Byron's commitment to Greek independence from tyranny was reflected in his poetry. While he satirized elements of Turkish social life, he never showed preference for Greeks over Turks, viewing the cause of Greek independence as worth fighting for.

Byron's Influence

Lord Byron's works elevated his fame and sparked Western interest in the Turkish national idea. His portrayal of Turkish culture and nationalism influenced the acceptance of the Republic of Turkey as a sovereign state.

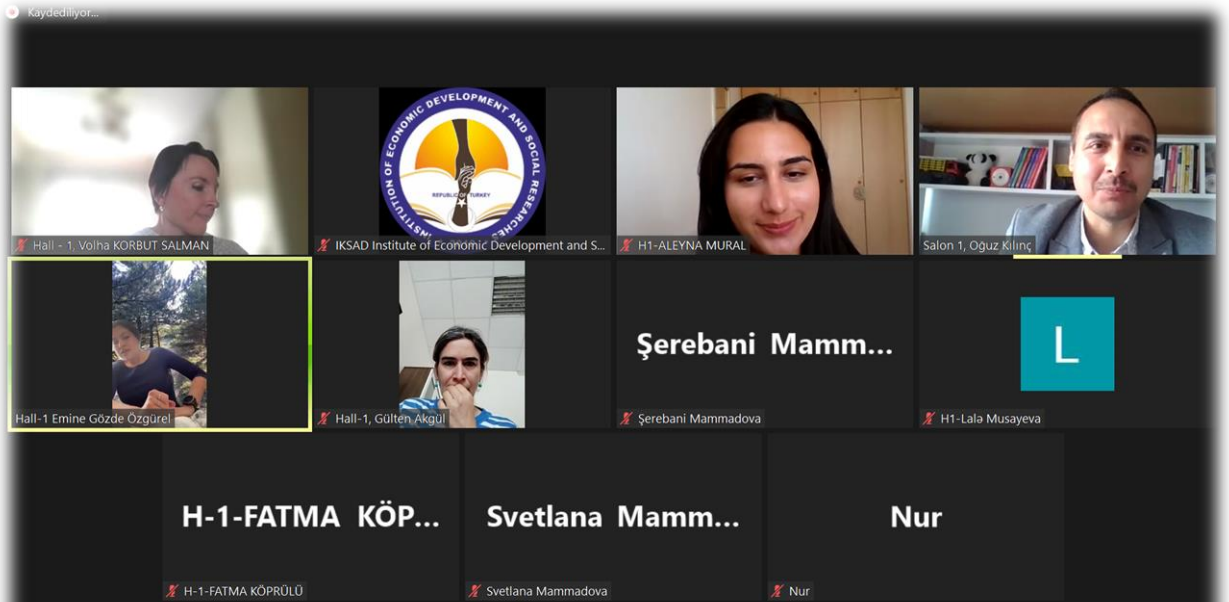
IKSAD Institute of Economic Development and Social Research

Hall - 1, Volha KORBUT SALMAN

Salon 1, Oguz Kiling

Hall-1 Emine G...
Hall-1 Emine Gözde Özgürel

Kaydediliyor...

Hall - 1, Volha KORBUT SALMAN

IKSAD Institute of Economic Development and Social Research

H1-ALEYNA MURAL

Salon 1, Oguz Kiling

Hall-1 Emine Gözde Özgürel

Hall-1, Gülten Akgül

Şerebani Mammadova

H1-Lala Musayeva

H-1-FATMA KÖPRÜLÜ

Svetlana Mammadova

Nur

PHOTO GALLERY

Kaydediliyor... Otomatik Kaydet

Yeni Microsoft PowerPoint Sunusu • bu bilgisayar konumuna kaydedildi

Dosya Giriş Ekle Çiz Tasarım Geçişler Animasyonlar Slayt Gösterisi Kaydet Gözden Geçir Görünüm Yardım Erişilebilirlik

Pano Slaytlar Yazı Tipi Paragraf Çizim Ses

1 ve 13 6,0748 1 medis 11 10,3774 1 barış 6
2 o 5 2,3364 2 millet 11 10,3774 2 dünya 6
3 iste- 4 1,8692 3 büyük 10 9,434 3 yurt 6
4 sevgi 4 1,8692 4 millî 5 4,717 4 bir 4
5 barış 3 1,4019 5 her 3 2,8302 5 bu 4
6 bir 3 1,4019 6 irade 2 1,8868 6 çocuk 4
7 bu 3 1,4019 7 tam 2 1,8868 7 her 4
8 da 3 1,4019 8 benlik 1 0,9434 8 çalıř- 3
9 her 3 1,4019 9 âbide 1 0,9434 9 edin- 3
10 ak 2 0,9346 10 anayasa 1 0,9434 10 gaye 3
11 bağı 2 0,9346 11 aydınlat- 1 0,9434 11 gaye 3
12 buram 2 0,9346 12 baş 1 0,9434 12 kendi 3
13 buram 2 0,9346 13 beklî 1 0,9434 13 ol- 3
14 cıvîl 2 0,9346 14 bir 1 0,9434 14 ol- 3
15 çîsil 2 0,9346 15 bölün- 1 0,9434 15 sen 3
16 egemen 2 0,9346 16 bura 1 0,9434 16 de- 2
17 eser 2 0,9346 17 büyük 1 0,9434 17 karış 2
18 gerçek 2 0,9346 18 çetin 1 0,9434 18 koru- 2

Not eklemek için tıklayın

Slayt 16 / 16 Erişilebilirlik: Önerilere göz atın

Salon 1, Oğuz Kiliç

Şerebani Mammadova

Hall-1 Emine Gözde Özgürel

Kaydediliyor...

Hall - 1, Volha KORbut SALMAN

IKSAD Institute of Economic Development and Social Research

Salon 1, Oğuz Kiliç

Şerebani Mammadova

Hall-1, Gülten Akgül

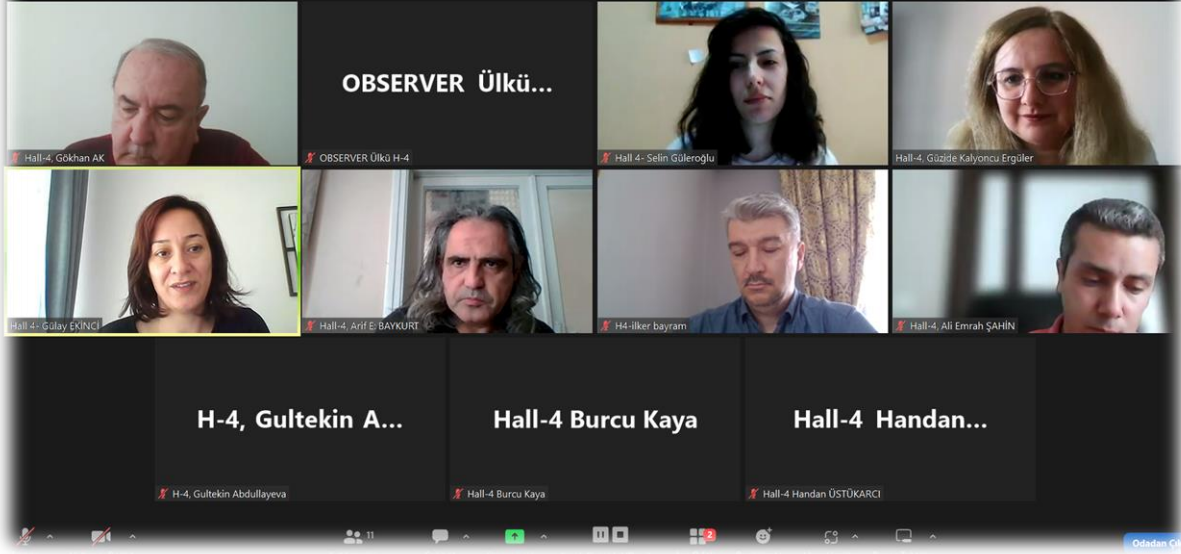
Hall-1 Emine Gözde Özgürel

Nur

H1-ALEYNA MURAL

H1-Lale Musayeva

PHOTO GALLERY

YÖNTEM

 1 PLANLAMA Ölçeklenebilir e-ticaret sinerjisi oluşturma	Bu kapsamda sürdürülebilir kalkınma göstergelerinde yer alan "SKG16- Adalet" maddesi araştırmanın konusu olarak belirlenmiştir. 2	Adalet erişim ve adaletin karşılanabilirliği maddesinin aldığı değer aralığı 0-1 arasındadır (0 en kötü- 1 en iyi). 4
	Bu maddede insanların mevcut hukuk yollarından haberdar olup olmadığı; hukuki tavsiye/temsil ile erişip erişemediği, bunları karşılayıp karşılayamadıkları ile makul olmayan ücretlere maruz kalmadan, makul olmayan usul engelleriyle karşılaşmadan veya fiziksel veya dilsel engellerle karşılaşmadan mahkeme sistemine erişip erişemedikleri de dahil olmak üzere hukuk mahkemelerinin erişilebilirliği ve karşılanabilirliği ölçülmektedir. 3	Bu madde çerçevesince düzenli verisi olan 98 ülke tespit edilmiştir ve değerlendirilmeye alınmıştır. Bu ülkeler aynı zamanda gelir gruplarına göre sınıflandırılmış ve tanımlayıcı metodlar kullanılarak analizler yapılmıştır. 5

5 sunu başlığı 20XX

PHOTO GALLERY

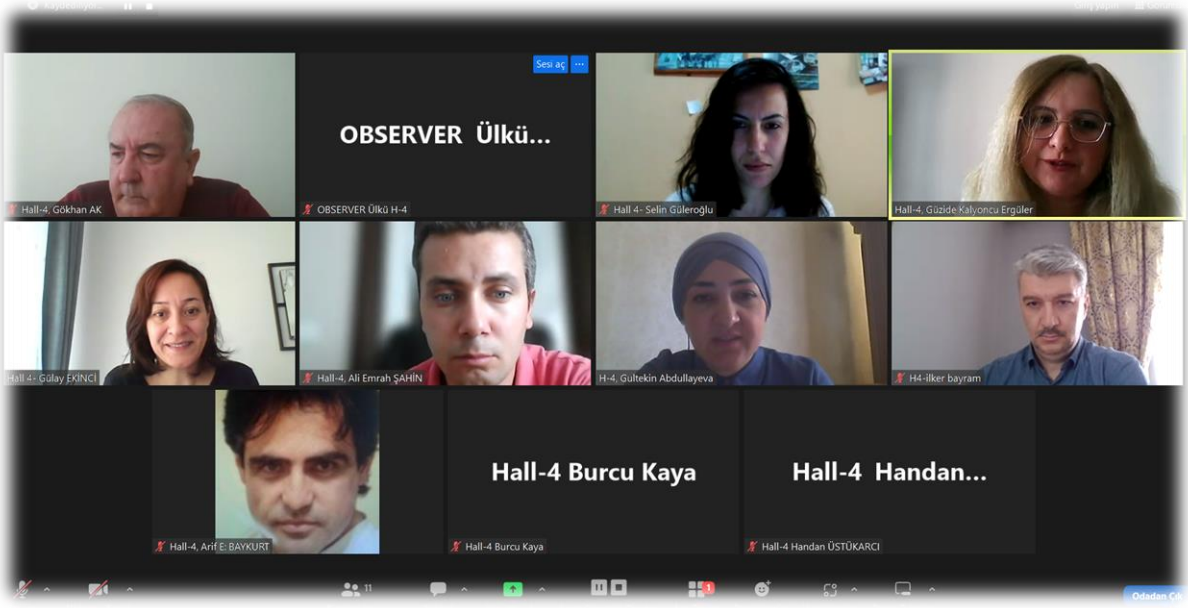

PHOTO GALLERY

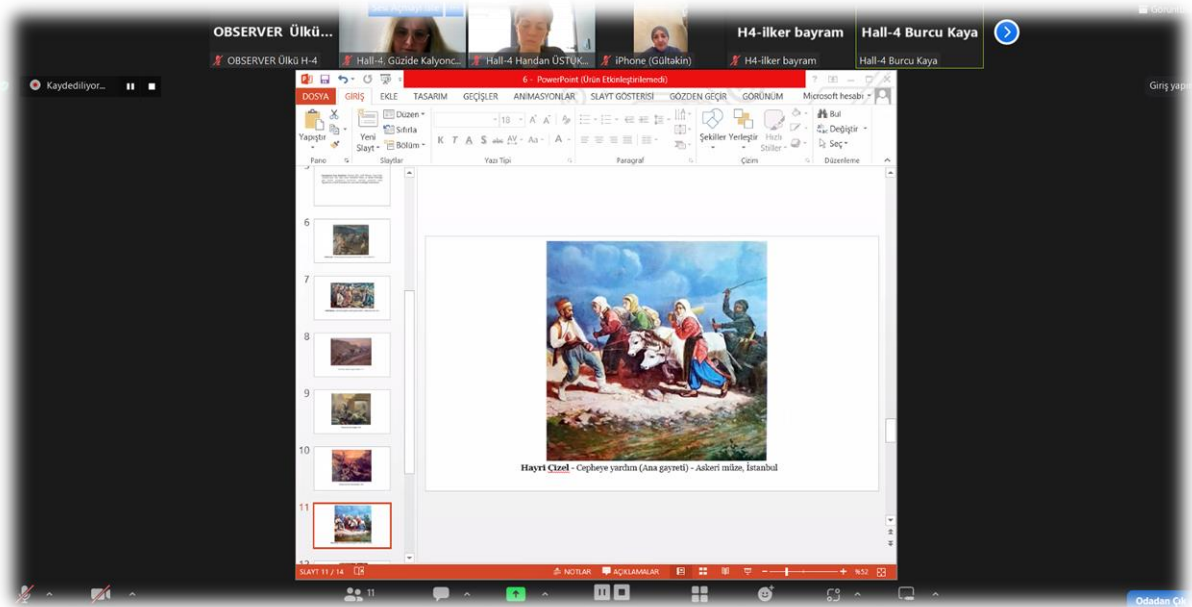
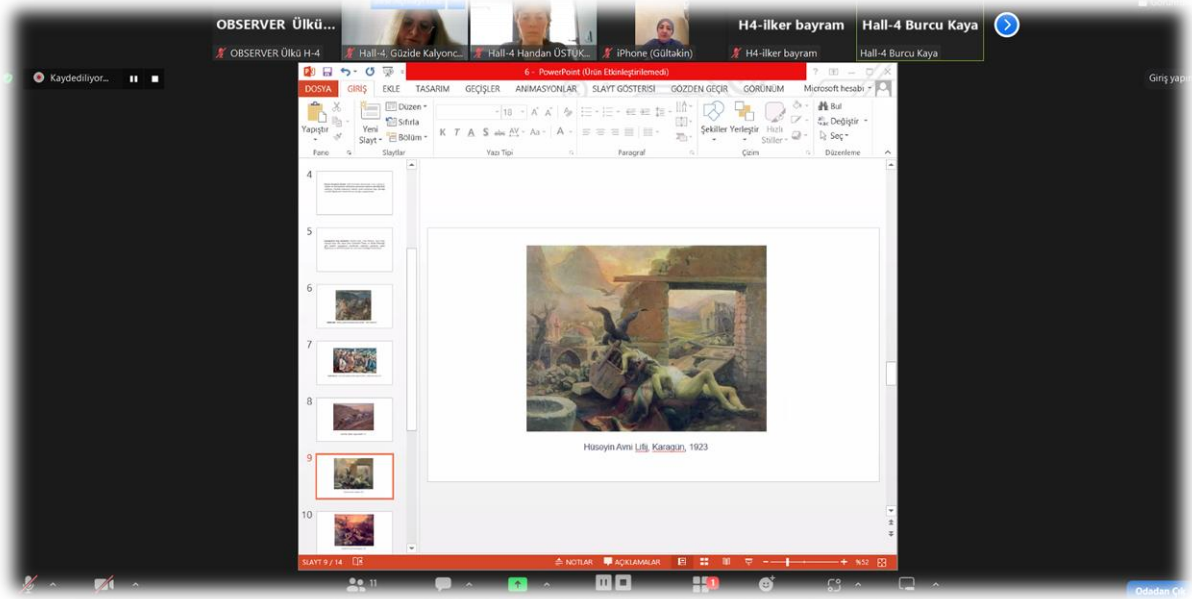

PHOTO GALLERY

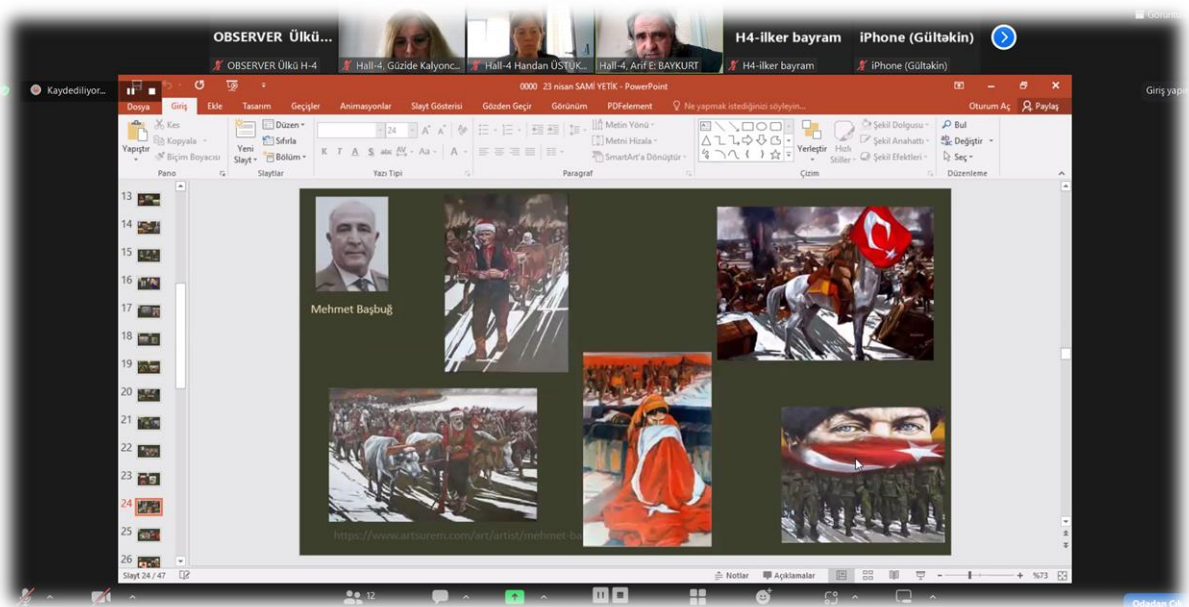
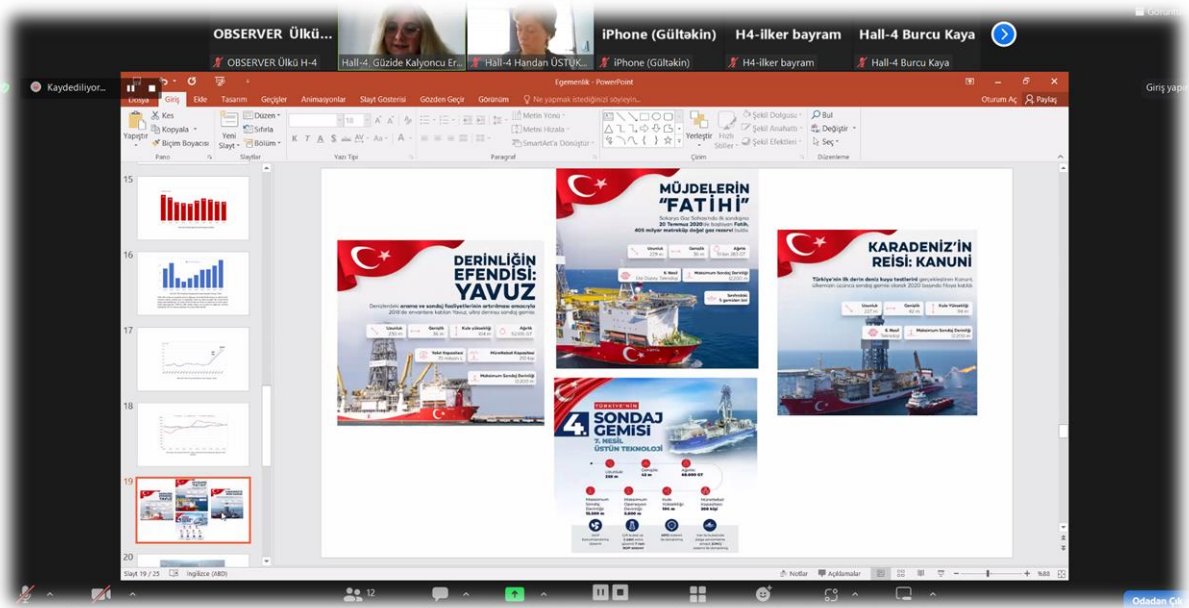
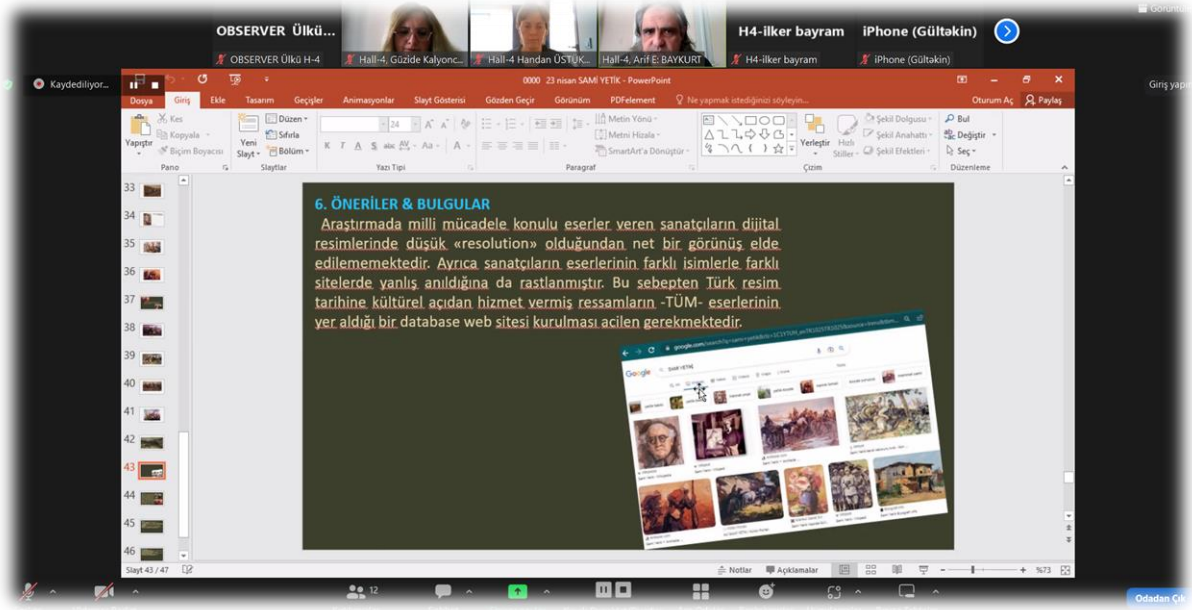

PHOTO GALLERY

6. Uluslararası 23 Nisan Milli Egemenlik Kongresi

6th International April 23 National Sovereignty congress

23 Nisan 2024

*Sempozyumumuza tüm bilim dallarından "Milli Egemenlik"
konulu çalışmalar kabul edilmiştir*

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ✓ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ✓ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ✓ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ✓ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ✓ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- ✓ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 15 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ✓ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ✓ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ✓ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ✓ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ✓ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
- ✓ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ✓ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

**Before you login to Zoom please indicate your name_surname and HALL number,
exp. Hall-1, Merve KIDIRYUZ**

Toplantı Kimliği: 871 0713 9228

Parola: 232323

Katıl Zoom Toplantı

<https://us02web.zoom.us/j/87107139228?pwd=Mms5cWo5Z1JpY2tTQkViOFISZkh2UT09>

DATE: 23.04.2024
HALL -I / VIRTUAL

ANKARA TIME: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Dr. Oğuz KILINÇ

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Gülten AKGÜL	<i>Kütahya/Simav Gülizar Eren Vocational and Technical Anatolian High School (Türkiye)</i>	FROM DARK DAYS TO BRIGHT DAYS: THE REFLECTIONS OF THE STRUGGLE FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE NOVEL OF ATEŞTEN GÖMLEK BY HALİDE EDİB ADIVAR
Assist. Prof. Dr. Volha KORBUT SALMAN	<i>Yozgat Bozok University (Türkiye)</i>	REPRESENTATION OF THE TURKISH NATIONAL IDEA IN GEORGE GORDON BYRON'S CHILDE HAROLD'S PILGRIMAGE, DON JUAN AND TURKISH TALES
Aleyna MURAL Assoc. Prof. Dr. Fatma KÖPRÜLÜ	<i>Near East University (TRNC)</i>	THE VIEWS OF ELEMENTARY 4TH GRADE STUDENTS ON THE CELEBRATION OF APRIL 23RD NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY UNDER THE SUPERVISION OF CLASS TEACHER
Emine Gözde ÖZGÜREL	<i>Ankara University (Türkiye)</i>	FROM ARMISTICE TO NATIONAL SOVEREIGNTY: THE NATIONAL STRUGGLE IN THE POEMS OF YAHYA KEMAL
Dr. Oğuz KILINÇ	<i>Turkish Maarif Foundation (Türkiye)</i>	NATIONAL SOVEREIGNTY THEMED POEMS AND THEIR VOCABULARY
Lect. Dr. Nurgül ERGÜL GÜVENDİ	<i>Sivas Cumhuriyet University (Türkiye)</i>	NATIONAL SOVEREIGNTY FROM THE PERSPECTIVE OF FUNCTIONALISM
Assoc. Prof. Dr. Şerebanı MAMMADOVA	<i>Nakhchivan State University (Azerbaijan)</i>	CONTRIBUTION OF MOLLA NASREDDIN MAGAZINE TO AZERBAIJAN'S INDEPENDENCE IDEAS
Svetlana MEMMEDOVA	<i>Azerbaijan State Pedagogical University (Azerbaijan)</i>	THE MEMORY OF "NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY" SHOULD BE CHERISHED
Lale MUSAYEVA	<i>Azerbaijan State Pedagogical University (Azerbaijan)</i>	SIGNIFICANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY AND EVENTS IN SCHOOLS

DATE: 23.04.2024
HALL -2 / VIRTUAL

ANKARA TIME: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Dr. Şeyda İNCE SEZER

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assist. Prof. Dr. Şeyda İNCE SEZER	<i>Harran University (Türkiye)</i>	ABOUT THE NATIONAL SOVEREIGNTY OF CHILDREN 5-6 YEARS OLD EVALUATION OF MEETINGS
Derya SÖNMEZ	<i>Ministry of Education (Türkiye)</i>	NATIONAL SOVEREIGNTY PERCEPTIONS OF GIFTED STUDENTS
Arzu KERİMOVA	<i>Azerbaijan State Pedagogical University (Azerbaijan)</i>	CHILD IN TURKEY AND NATIONAL SOVEREIGNTY DAY
Assoc. Prof. Dr. Ömer Gökhan ULUM	<i>Mersin University (Türkiye)</i>	TURKISH NATIONALISM AND SOVEREIGNTY AS PORTRAYED IN STATE- ISSUED EFL TEXTBOOKS
Elif ŞENTÜRK	<i>Şehit Mehmet Şefik Şefkatlioğlu Kindergarten (Türkiye)</i>	DEVELOPING MATERIALS TO CONTRIBUTE TO NATIONAL SOVEREIGNTY AWARENESS FOR PRE-SCHOOL STUDENTS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE CURRENT PRE-SCHOOL PROGRAM OF NATIONAL EDUCATION
Cemile Elemdar gızı ELIYEVA	<i>Lankaran State University (Azerbaijan)</i>	FUNDAMENTALS OF AZERBAIJANI IDEOLOGY AND TEACHING METHODOLOGY
Lect. Murat ŞAHİN	<i>Karadeniz Teknik University (Türkiye)</i>	DIGITAL SOVEREIGNTY IN THE CONTEXT OF TECHNOLOGY AND INFORMATION MANAGEMENT
Şefiqə Cefer gızı İMANOVA	<i>Nakhchivan State University (Azerbaijan)</i>	IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE MODERN ERA
Dr. Nurettin GÜRCAN	<i>Ege University (Türkiye)</i>	IN TERMS OF TURKISH MANAGEMENT CULTURE, ATATURK'S LEADERSHIP IS NATIONAL ROLE IN ACQUIRING DOMINATION: POSITIVE LEADERSHIP UNDERSTANDING A REVIEW IN ITS FRAMEWORK

6. Uluslararası 23 Nisan Milli Egemenlik Kongresi
PROGRAM

DATE: 23.04.2024
HALL -3 / VIRTUAL

ANKARA TIME: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Malike BİLEYDİ KOÇ

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ajayi, Olayemi T. Alabi-Akuge, Sophia O.	Lead City University (Nigeria)	GRAPHICS FOR CHANGE: EXAMINING THE ROLE OF DESIGN IN ADVOCATING NATIONAL SOVEREIGNTY, SOCIAL JUSTICE, AND HUMAN RIGHTS
Dr. Fatih ÖZKUL	Gaziantep Regional Court of Justice	THE PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND OUR CONSTITUTIONS
Dr. Zuhâl SÖNMEZER	İstinye University (Türkiye)	NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLES IN THE ISTANBUL PRESS: INDEPENDENCE MOVEMENTS DURING THE ARMISTICE PERIOD GAZI MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE REPUBLIC (1918-1922)
Assoc. Prof. Dr. Malike BİLEYDİ KOÇ	Marmara University (Türkiye)	GAZI MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE REPUBLIC
Esmira Ferhad gızı MƏMMƏDOVA	Azerbaijan State Pedagogical University (Azerbaijan)	DEVELOPING APRIL 23 - NATIONAL SOVEREIGNTY DAY. CONCEPT OF SOVEREIGNTY
Res. Assist. Zaman ABBASLI	Azerbaijan National Academy of Sciences Nakhchivan Department (Azerbaijan)	SOVEREIGNTY OF THE TURKISH NATION
Assist. Prof. Dr. Çağrı GÜÇLÜTEN	Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University (Türkiye)	THE IMPACT OF MIGRATION POLICIES ON THE PERCEPTION OF NATIONAL SOVEREIGNTY: BORDER MANAGEMENT AND SECURITY CONCERNS
Assoc. Prof. Dr. Bağır BABAYEV	Nakhchivan State University (Azerbaijan)	FEELINGS OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PATRIOTISM IN THE WORKS OF MEHMET AKIF ERSOY
Dr. Ghanshyam BARMAN	UkaTarsadia University (India)	ROLE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGY IN NATIONAL SOVEREIGNTY

DATE: 23.04.2024
HALL -4 / VIRTUAL

ANKARA TIME: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Güzide KALYONCU ERGÜLER

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assist. Prof. Dr. Gülay EKİNCİ	<i>İstanbul Sabahattin Zaim University (Türkiye)</i>	SOVEREIGNTY AND PERCEPTION OF JUSTICE IN THE SUSTAINABILITY FRAMEWORK
Lect. Dr. İlker BAYRAM	<i>Bilecik Şeyh Edebali University (Türkiye)</i>	CASES FILED FOR THE IDENTIFICATION OF THE MARTYRS FROM UŞAK IN THE NATIONAL STRUGGLE WITH THE GOAL OF NATIONAL SOVEREIGNTY
Assist. Prof. Dr. Handan ÜSTÜKARCI	<i>Avrasya University (Türkiye)</i>	ATATURK AND SCIENCE ON THE PATH TO NATIONAL SOVEREIGNTY
Selin GÜLEROĞLU	<i>Pamukkale University (Türkiye)</i>	THE CONCEPT OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PHILOSOPHY
Gültekin Ateş gızı ABDULLAYEVA	<i>Azerbaijan State Pedagogical University (Azerbaijan)</i>	ATATÜRK'S STRUGGLE FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE INDEPENDENCE AND FREEDOM OF THE TURKISH NATION
Burcu KAYA	<i>Independent Researcher (Türkiye)</i>	THE ROLE OF WOMEN IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLE: AN EXAMINATION THROUGH EXAMPLES OF FINE ART
Assoc. Prof. Dr. Güzide KALYONCU ERGÜLER	<i>Kütahya Dumlupınar University (Türkiye)</i>	THE ROLE OF NATURAL RESOURCES IN NATIONAL SOVEREIGNTY
Arif Esen BAYKURT	<i>İnönü University (Türkiye)</i>	THE PLACE AND IMPORTANCE OF SAMİ YETİK IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY BATTLE SCENE
Ali Emrah ŞAHİN	<i>Bolu Abant İzzet Baysal University (Türkiye)</i>	THE IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE ECONOMIC POLICIES APPLIED IN THE FOUNDATION YEARS OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
Assist. Prof. Dr. Gökhan AK	<i>İstanbul Topkapı University (Türkiye)</i>	TRANSFORMATION OF THE RELATIONSHIP OF INTERNATIONAL ORDER AND NATIONAL SOVEREIGNTY ON THE AXIS OF "POST-TRUTH" GLOBAL POLITICS

CONTENTS

AUTHOR	TITLE	No
Selin GÜLEROĞLU	THE CONCEPT OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PHILOSOPHY	1
Arif Esen BAYKURT	THE PLACE AND IMPORTANCE OF SAMİ YETİK IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY BATTLE SCENE	3
Ali Emrah ŞAHİN	THE IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE ECONOMIC POLICIES APPLIED IN THE FOUNDATION YEARS OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE	5
Gökhan AK	TRANSFORMATION OF THE RELATIONSHIP OF INTERNATIONAL ORDER AND NATIONAL SOVEREIGNTY ON THE AXIS OF “POST-TRUTH” GLOBAL POLITICS	7
Ghanshyam Barman	ROLE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGY IN NATIONAL SOVEREIGNTY	9
Zuhal SÖNMEZER	NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLES IN THE ISTANBUL PRESS: INDEPENDENCE MOVEMENTS DURING THE ARMISTICE PERIOD GAZI MUSTAFA KEMAL ATATÜRK’S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE REPUBLIC (1918-1922)	10
Fatih ÖZKUL	THE PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND OUR CONSTITUTIONS	11
Ajayi, Olayemi T. Alabi-Akuge, Sophia O.	GRAPHICS FOR CHANGE: EXAMINING THE ROLE OF DESIGN IN ADVOCATING NATIONAL SOVEREIGNTY, SOCIAL JUSTICE, AND HUMAN RIGHTS	14
İmanova Şəfiqə Cəfər qızı	IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE MODERN ERA	16
Derya SÖNMEZ	NATIONAL SOVEREIGNTY PERCEPTIONS OF GIFTED STUDENTS	18
Şeyda İNCE SEZER	ABOUT THE NATIONAL SOVEREIGNTY OF CHILDREN 5-6 YEARS OLD EVALUATION OF MEETINGS	20
Svetlana MƏMMƏDOVA	THE MEMORY OF "NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY" SHOULD BE CHERISHED	23
Nurgül ERGÜL GÜVENDİ	NATIONAL SOVEREIGNTY FROM THE PERSPECTIVE OF FUNCTIONALISM	23
Gülten AKGÜL	FROM DARK DAYS TO BRIGHT DAYS: THE REFLECTIONS OF THE STRUGGLE FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE NOVEL OF ATEŞTEN GÖMLEK BY HALİDE EDİB ADIVAR	27

Lalə MUSAYEVA	SIGNIFICANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY AND EVENTS IN SCHOOLS	29
Arzu Kərimova	CHILD IN TURKEY AND NATIONAL SOVEREIGNTY DAY	33
Ömer Gökhan ULUM	TURKISH NATIONALISM AND SOVEREIGNTY AS PORTRAYED IN STATE-ISSUED EFL TEXTBOOKS	35
Malike BİLEYDİ KOÇ	GAZI MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE REPUBLIC	36
Abdullayeva Gültəkin Atəş qızı	ATATÜRK'S STRUGGLE FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE INDEPENDENCE AND FREEDOM OF THE TURKISH NATION	38
Elif ŞENTÜRK	DEVELOPING MATERIALS TO CONTRIBUTE TO NATIONAL SOVEREIGNTY AWARENESS FOR PRE-SCHOOL STUDENTS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE CURRENT PRE-SCHOOL PROGRAM OF NATIONAL EDUCATION	40
Məmmədova Esmira Fərhad Qızı	APRIL 23 - NATIONAL SOVEREIGNTY DAY. CONCEPT OF SOVEREIGNTY	42
Əliyeva Cəmilə Ələmdar qızı	FUNDAMENTALS OF AZERBAIJANI IDEOLOGY AND TEACHING METHODOLOGY	44
Burcu Kaya	THE ROLE OF WOMEN IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLE: AN EXAMINATION THROUGH EXAMPLES OF FINE ART	46
Zaman ABBASLI	SOVEREIGNTY OF THE TURKISH NATION	48
Çağrı GÜÇLÜTEN	THE IMPACT OF MIGRATION POLICIES ON THE PERCEPTION OF NATIONAL SOVEREIGNTY: BORDER MANAGEMENT AND SECURITY CONCERNS	50
Volha KORBUT SALMAN	REPRESENTATION OF THE TURKISH NATIONAL IDEA IN GEORGE GORDON BYRON'S CHILDE HAROLD'S PILGRIMAGE, DON JUAN AND TURKISH TALES	52
Bağır BABAYEV	FEELINGS OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PATRIOTISM IN THE WORKS OF MEHMET AKIF ERSOY	53
Güzide KALYONCU ERGÜLER	THE ROLE OF NATURAL RESOURCES IN NATIONAL SOVEREIGNTY	55
Nurettin GÜRCAN	IN TERMS OF TURKISH MANAGEMENT CULTURE, ATATURK'S LEADERSHIP IS NATIONAL ROLE IN ACQUIRING DOMINATION: POSITIVE LEADERSHIP UNDERSTANDING A REVIEW IN ITS FRAMEWORK	57
Murat ŞAHİN	DIGITAL SOVEREIGNTY IN THE CONTEXT OF TECHNOLOGY AND INFORMATION MANAGEMENT	59

Şerebanı MAMMADOVA	CONTRIBUTION OF MOLLA NASREDDIN MAGAZINE TO AZERBAIJAN'S INDEPENDENCE IDEAS	61
Aleyna MURAL Fatma KÖPRÜLÜ	THE VIEWS OF ELEMENTARY 4TH GRADE STUDENTS ON THE CELEBRATION OF APRIL 23RD NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY UNDER THE SUPERVISION OF CLASS TEACHER	64
Gülay Ekinci	SOVEREIGNTY AND PERCEPTION OF JUSTICE IN THE SUSTAINABILITY FRAMEWORK	66
İlker BAYRAM	CASES FILED FOR THE IDENTIFICATION OF THE MARTYRS FROM UŞAK IN THE NATIONAL STRUGGLE WITH THE GOAL OF NATIONAL SOVEREIGNTY	69
Handan ÜSTÜKARCI	ATATURK AND SCIENCE ON THE PATH TO NATIONAL SOVEREIGNTY	71
Oğuz KILINÇ	NATIONAL SOVEREIGNTY THEMED POEMS AND THEIR VOCABULARY	73
Emine Gözde ÖZGÜREL	FROM ARMISTICE TO NATIONAL SOVEREIGNTY: THE NATIONAL STRUGGLE IN THE POEMS OF YAHYA KEMAL	75

MİLLİ EGEMENLİK KAVRAMI VE FELSEFE

THE CONCEPT OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PHILOSOPHY

Selin GÜLEROĞLU

Doktora Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı

ORCID ID:/0000-0002-5057-6935

ÖZET

Felsefe; bilgi, varlık, insan, doğa ve değerler gibi birçok konuda eleştirel ve sistematik düşünmeyi amaç edinen bir disiplindir. Sorgulama ve akıl yürütme gibi zihinsel egzersizler sayesinde, kavramlar ve olgular hakkında eleştirel yorumlar yapar. Bundan dolayı birçok alan ve konu hakkında felsefi düşünmek mümkündür. Felsefi düşünme etkinliği aracılığıyla bir şeylerin nasıl daha iyi olabileceğine dair sistematik bir düşünme yapılabilir. Üzerinde felsefi olarak düşünülebilecek kavramlardan biri, bu çalışmanın da konusu olan "Milli Egemenlik" kavramıdır. Milli egemenlik, egemenliğin halka ait olduğu ve halkın özgürce kendi yöneticilerini kendilerinin seçebileceği bir sistemi anlatmaktadır. Milli egemenliğin hâkim olduğu ulus devletlerde yönetici güç halktır. Halk, özgür iradesi, ifade özgürlüğü ve oy kullanma hakkı sayesinde yöneticisini belirler. Elbette bu, demokratik toplumlarda mümkündür. Ancak milli egemenliğin güçlü ve düzgün şekilde ilerleyebilmesi için, onun kapsamı içerisinde değerlendirilebilecek olan adalet, özgürlük, hak, hukuk gibi halkın çıkarlarını gözetken kavramlar hakkında da felsefi bir düşünme etkinliği sergilemek gerekir. Bu etkinlik hem devlet hem de halk tarafından benimsenmelidir. Çünkü, en başta da ifade edildiği üzere, felsefi düşünme; eleştirel ve sistematik bir etkinlik olduğu için, böylesi bir eleştirel tutumun milli egemenlik kavramı üzerinde de gösterilmesi, değer yargılarının, demokrasinin, hak ve hukuk gibi kavramların yeniden sorgulanmasına olanak vermektedir. Bu sayede milli egemenliğin kendisinde olduğu halk ve egemenliğe sahip devletler, hakkaniyetli bir yönetim biçimini, felsefi düşünme sayesinde uygulayabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Milli Egemenlik, Egemenlik, Halk, Demokrasi, Felsefi Düşünme, Felsefe

ABSTRACT

Philosophy is a discipline that aims to critically and systematically think about various subjects such as knowledge, existence, human beings, nature, and values. Through exercises in questioning and reasoning, it offers critical interpretations of concepts and phenomena. Therefore, it is possible to engage in philosophical thinking about many fields and issues. Through philosophical thinking activities, systematic thinking can be applied to how things could be improved. One of the concepts that can be philosophically contemplated, which is also the subject of this study, is the concept of “National Sovereignty.” National sovereignty refers to a system where sovereignty belongs to the people, and they can freely elect their own leaders. In nation-states where national sovereignty prevails, the governing power belongs to the people. Through their free will, freedom of expression, and the right to vote, the people choose their leaders. Certainly, this is possible in democratic societies. However, for national sovereignty to progress effectively and properly, it is necessary to engage in philosophical thinking about concepts that concern the interests of the people, such as justice, freedom, rights, and law, which can be evaluated within its scope. This activity must be adopted by both the state and the people. Because, as stated earlier, philosophical thinking is a critical and systematic activity, having such a critical attitude on the concept of national sovereignty also allows the reexamination of value judgments, democracy, concepts such as rights and law. Thus, states who have sovereignty and people who possess national sovereignty, through philosophical thinking, can carry out a fair form of governance.

Keywords: National Sovereignty, Sovereignty, People, Democracy, Philosophical Thinking, Philosophy

MİLLÎ EGEMENLİK SAVAŞ SAHNELERİNDE SAMÎ YETİKİN YERİ VE ÖNEMİ**THE PLACE AND IMPORTANCE OF SAMÎ YETİK IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY BATTLE SCENE****Arif Esen BAYKURT**

İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim ASD.

İnönü University, Institute of Social Sciences, Painting ASD.

ORCID: 0000-0002-1438-1276

ÖZET

1878’de İstanbul’da doğan Sami Yetik, Kuleli Askeri Lisesi’nde, Mekteb-i Harbiye’de ve Sanayi-i Nefise Mektebinde eğitim gördü. Bu okullarda Osman Nuri Paşa, Hoca Ali Rıza, Salvatore Valeri ve Zarzecki gibi üstatlardan ders aldı. Türk Resminin adeta mihenk taşı olan eserlerinde Sami Yetik’in en sevdiği konu Milli Mücadele olmuştur. Bu eserleri asker olarak katıldığı cephede çizdiği eskizlerden derleyerek hayata geçiren Yetik’in en iyi tablosu diye bir seçim yapamayız. Yetik’in tüm eserleri dinamik, renge doymuş ekspresif, iç dünyanın vatan sevgisiyle harmanladığı ve dışa taşan plastik söylemleriyle izleyicileri eserlerinin yapıldığı mekânın penceresinden içine çekerek zamanda yolculuğuna çağırır. Araştırmanın amacı; Milli Mücadele resimlerinde en çok dikkat çeken ve yeni nesillere örnek teşkil eden ressamardan Sami Yetik’in eserlerindeki Kurtuluş Savaşı serisini ve başarısını aktarmaktır. Araştırmanın önemi: Milli Mücadele resimlerinde bir ressam ve sanatçı olan Sami Yetik’in çalışmalarına kattığı vatan sevgisi ve yeni nesle aktardığı kronolojik ve döküman bağlamı karaların farkındalığına vurgu yapmaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemi ile yapılmış olup verilere ulaşmak amacıyla literatür taraması yapılmış, analogik resim analizi taramalarıyla tümel sonuçlara varılmıştır. Araştırmanın sonucunda ise; Türk Plastik sanatları savaş resimlerine genel olarak bakıldığında, Türk Milli Mücadelesi konulu yapılmış eserler arasında Sami Yetik’in plastite, renk, dinamizm, teknik, üslup ve ruhsal bilinç üstünün yoğunluğu konstrüksiyonlarda genele göre farklı bir yeri vardır. Gerek yaptığı tablo sayısı ve gerek kompozisyonlara yüklediği duygu ve gayret takdire şayandır. Bu ise Yetik’i ayrı bir yere koyarak savaş resimleri kronolojisinde eserlerini diğerlerinden ayırmaktadır. O dönemdeki savaşın verdiği yorgunluğa rağmen ürettiği tablo sayısının çokluğu onun Milli Mücadeleyi ne kadar ciddiye aldığı, yoğun duygularla yaptığı plastik tercümelerde, tablo yüzeylerine aktardığı pigmentsel kodlamalarda ne kadar samimi ve fedakâr olduğunu kanıtladığı yargısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sami Yetik, Milli Mücadele, Savaş Ressamları, Kurtuluş Savaşı, Savaş Resimleri

ABSTRACT

Born in Istanbul in 1878, Sami Yetik was educated at Kuleli Military High School, Mekteb-i Harbiye, and Sanayi-i Nefise Mektebi. In these schools, he took lessons from masters such as Osman Nuri Pasha, Hoca Ali Rıza, Salvatore Valeri, and Zarzecki. Sami Yetik's favorite subject in his works, which are almost the cornerstone of Turkish painting, was the War of Independence. We cannot determine which painting by Yetik is the best, as he compiled these works from the sketches he drew during his time as a soldier on the front lines of war. All of Yetik's works are dynamic, expressive, and saturated with color, blending the inner world with the love of the homeland and with their plastic discourses that overflow to the outside, inviting the audience to a journey in time by drawing them in from the window of the place where his works are made. Purpose of the research: The aim is to convey the War of Independence series and its success in the works of Sami Yetik, one of the painters who attracted the most attention in the War of Independence paintings, and set an example for the new generation. The importance of the research is to emphasize the love of homeland that Sami Yetik, a painter and artist in the War of Independence paintings, added to his works and the awareness of the chronological and documentary decisions he transferred to the new generation. The research was conducted with the qualitative research method, and a literature review was conducted to obtain the data. Universal conclusions were reached through analogical picture analysis scans. As a result of the research, when we look at the war paintings of Turkish Plastic Arts in general, among the works made on the subject of the Turkish War of Independence, Sami Yetik's works have a different place compared to the general ones in the constructions in which plasticity, color, dynamism, technique, style, and spiritual consciousness are kneaded. Both the number of paintings he created and the emotion and effort he put into the compositions are admirable. This puts Yetik in a separate place, distinguishing his works from others in the chronology of war paintings. Despite the fatigue of the war at that time, he produced a large number of paintings, demonstrating his seriousness and dedication to the War of Independence. His plastic translations, filled with intense emotions, and the pigmentary coding he transferred to the painting surfaces demonstrate his sincerity and dedication.

Keywords: Sami Yetik, War of Independence, War Painters, War of Independence, War Paintings.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN KURULUŞ YILLARINDA UYGULANAN İKTİSAT
POLİTİKALARINDA MİLLİ EGEMENLİĞİN ÖNEMİ**

**THE IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE ECONOMIC
POLICIES APPLIED IN THE FOUNDATION YEARS OF THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE**

Ali Emrah ŞAHİN

(Orcid ID: 0000-0001-6872-1398)

Doktora Öğrencisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
İktisat Bölümü

PhD Student, Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty Of Economics and Administrative
Sciences, Department of Economics

ÖZET

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş aşamasında yapılan İzmir İktisat Kongresinde yer alan kesimler üç madde ile özetlenecek teklifi uygulamak ve uygulatmak arzusundaydılar. Bu önerilerin başında gelen yerli üretimin teşvik edilmesi ve lüks ithalattan kaçınılması, ekonomik kalkınmaya katkısı olmak ve kanunlara uyma şartıyla yabancı sermayeye müsaade edilmesi milli egemenliğin önemini vurgulamaktadır. Nitekim ilerleyen yıllarda demiryollarının millileştirilmesi, yerli bankaların açılması, devlet eliyle fabrikaların kurulması ve işletilmesi, devlet okullarının yaygınlaştırılması gibi uygulamalar bu kapsamda değerlendirilebilir. Milli ve yerli tarımı desteklemek amacıyla Ziraat Bankasının açtığı kredilerin genişletilmesi, milli tarım eğitiminin genişletilmesi için tarım okullarının açılması, çiftçiye koruyan ve dışarıya bağımlılığı en aza indirgeyen destekleyici politikalar da iktisadi bağımsızlık hamlelerinden sayılmaktadır. Türkiye Cumhuriyetinin ilk yıllarında özel girişimcilğe dayalı liberal iktisadi gelişme politikası izlenen bu dönemde sırf devlete gelir sağlamak amacıyla tütün, kibrit, tuz, ispirto ve ispirtolu içkiler üzerine tekel kurulmuştur ve 1950lere kadar tamamen devletçi politikalar izlemiştir. Korumacı, müdahaleci ve kısıtlayıcı bir anlayışla tarım ürünleri ihraç edip sanayileşmenin gelişmesi için sanayi ürünlerinin hammaddeleri ithal edilmiştir. 1929 ekonomik buhranı sırasında Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu çıkarılmış ve Merkez Bankası kurulmuştur. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı uygulama konulmuş ve burada temel ihtiyaç maddelerinin üretimine öncelik verilmiştir. Birinci ve ikinci sanayi planlarının uygulanmasında devlet kuruluşları olan Sümerbank, Ziraat Bankası da etkili olmuştur. 1923-1938 yılları arasında her ne kadar devletçi politikalar amir hükmünde olmasına karşılık sabit sermaye yatırımlarının büyük çoğunluğu özel kesim tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti tarihine genel olarak bakıldığında devletçilik her zaman toplum tarafından istenen bir politika olmuş ve devlet yönetimi de bu isteğe karşı koymayıp milli egemenliğin temelini devletçi ve yerli politikalar uygulamakla ancak var olabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Devletçilik, Bağımsızlık, Politika

ABSTRACT

The groups present at the Izmir Economic Congress held during the founding phase of the Republic of Turkey wanted to implement and enforce the proposal that could be summarized in three articles. Among these suggestions, encouraging domestic production and avoiding luxury imports, and allowing foreign capital on the condition that it contributes to economic development and abides by the law, emphasize the importance of national sovereignty. As a matter of fact, in the following years, practices such as nationalization of railways, opening of domestic banks, establishment and operation of factories by the state, and expansion of public schools can be evaluated in this context. Expanding the loans extended by Ziraat Bank to support national and local agriculture, opening agricultural schools to expand national agricultural education, and supportive policies that protect farmers and minimize foreign dependency are also considered as economic independence moves. In the first years of the Republic of Turkey, a liberal economic development policy based on private entrepreneurship was followed. In this period, a monopoly was established on tobacco, matches, salt, spirits and spirits, just to generate income for the state, and completely statist policies were followed until the 1950s. With a protectionist, interventionist and restrictive approach, agricultural products were exported and raw materials of industrial products were imported for the development of industrialization. During the economic crisis of 1929, the Law on the Protection of the Value of the Turkish Currency was enacted and the Central Bank was established. The First Five-Year Industrial Plan was implemented and priority was given to the production of basic needs. State institutions Sümerbank and Ziraat Bank were also effective in the implementation of the first and second industrial plans. Although statist policies were dominant between 1923 and 1938, the majority of fixed capital investments were made by the private sector. When we look at the history of the Republic of Turkey in general, statism has always been a policy desired by the society, and the state administration has not resisted this desire and has shown that national sovereignty can only exist by implementing statist and local policies.

Key Words: Statism, Independence, Politics

TRANSFORMATION OF THE RELATIONSHIP OF INTERNATIONAL ORDER AND NATIONAL SOVEREIGNTY ON THE AXIS OF “POST-TRUTH” GLOBAL POLITICS

“GERÇEK-ÖTESİ” KÜRESEL POLİTİKALAR EKSENİNDE ULUSLARARASI DÜZEN VE MİLLİ EGEMENLİK İLİŞKİSİNİN DÖNÜŞÜMÜ

Gökhan AK

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Topkapı Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü (İng.)

ORCID NO: 0000-0003-0674-9699

ABSTRACT

Today, a “post-truth” global-political environment is experienced in international relations, where the concept of “national sovereignty” has turned into a paradigm of achieving national interests in an unfettered, unlimited and unlawful manner. The concept of national sovereignty has been elevated to a position equivalent to protecting national security in any way possible and defending it when necessary. For this reason, an intense bankruptcy of the paradigm of ethics, law, order and justice is seen in bilateral or multiple international political relations. However, in the past, national sovereignty and international order were treated as if they were two completely opposite and mutually exclusive concepts. It was as if each one was a fixed amount of money in the bank. To put more into the international order, it was necessary to remove it proportionately from the sovereignty calculus. Thus, to have a true international order worthy of the name, national sovereignty would have to be almost entirely monetized. However, today’s advocates of a strengthened world order usually start by accepting this unpleasant reality. However, they argue that the gain is also worth the sacrifice. Intensely aggressive nationalisms wholeheartedly agree with them on this interrelationship, but whenever an agreement is made, a problem is addressed through the United Nations, or a dispute is brought to court for resolution, some states today loudly protest that their “national sovereignty has been violated.” They do not refrain from implementing their own unfair, unlawful and unlimited military policies. In the post-Cold War period that started in 1991, it is possible to read the global and regional policies of the USA, the UK and the Russian Federation in this “post-truth” political context. The latest example is Israel’s attacks on Gaza. The aim of this study is to examine the effects of the superpowers and their supporters in the global power struggle on the transformation of the relationship between international order and national sovereignty, especially on the axis of regional “post-truth” policies.

Keywords: National Sovereignty, International Order, Global Relations, Regional Policies, Post-Truth World

ÖZET

Günümüzde uluslararası ilişkilerde “milli egemenlik” kavramının dizginsiz, limitsiz ve hukuksuz bir şekilde milli çıkarların elde edilmesi paradigmasına dönüştüğü “gerçek-ötesi” küresel-politik bir ortam yaşanmaktadır. Milli egemenlik kavramı, milli güvenliğin ne şekilde olursa olsun korunup kollanması ve gerektiğinde savunulması ile eşdeğer bir konuma yükseltilmiştir. Bu yüzden de, ikili veya çoklu uluslararası politik ilişkilerde yoğun bir etik, hukuk, düzen ve adalet paradigmasının iflası görülmektedir. Hâlbuki geçmişte milli egemenlik ve uluslararası düzen birbirine tamamen zıt ve birbirini dışlayan iki kavrammış gibi ele alınıyordu. Sanki her biri bankadaki sabit miktardaki para gibiydi. Uluslararası düzene daha fazlasını koymak için, bunu egemenlik hesabından orantılı olarak çıkarmak gerekiyordu. Böylelikle, ismine layık gerçek bir uluslararası düzene sahip olmak için, milli egemenliğin neredeyse tamamen paraya çevrilmesi gerekecekti. Ancak, günümüzde güçlendirilmiş dünya düzeninin savunucuları genellikle bu nahoş gerçeği kabul ederek işe başlıyorlar. Bununla birlikte, kazancın da feda edilmeye değer olduğunu savunuyorlar. Yoğun saldırgan milliyetçilikler bu karşılıklı ilişki konusunda onlarla yürekten hemfikirdirler, ancak ne zaman bir anlaşma yapılsa, Birleşmiş Milletler aracılığıyla bir sorun ele alınsa ya da bir anlaşmazlık çözüm için mahkeme yoluyla ele alınsa, günümüzde bazı devletler bunları “milli egemenliklerinin ihlal edildiği” şeklinde yüksek sesle protesto ederek kendi haksız, hukuksuz ve limitsiz askeri-politikalarını uygulamaktan geri durmuyorlar. 1991’de başlayan Soğuk Savaş sonrası dönemde ABD, İngiltere, Rusya Federasyonu küresel ve bölgesel siyasalarını bu “gerçek-ötesi” politik bağlamda okumak mümkündür. Son örneği de İsrail’in Gazze saldırılarıdır. Bu çalışmanın amacı, küresel güç mücadelesindeki süper devletler ile bunların destekçilerinin, özellikle bölgesel “gerçek-ötesi” politikalar ekseninde uluslararası düzen ve milli egemenlik ilişkisinin dönüşümüne yaptıkları etkileri irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Milli Egemenlik, Uluslararası Düzen, Küresel İlişkiler, Bölgesel Politikalar, Gerçek-Ötesi Dünya

ROLE OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGY IN NATIONAL SOVEREIGNTY

Dr. Ghanshyam Barman
C G P I T, UkaTarsadia University, India
ORCID NO.: 0000-0002-2611-0801

Abstract

Scientific advancement and technological innovation play a complex and evolving role in national sovereignty. Here's a breakdown of the two sides of the coin:

Strengthening Sovereignty:

Economic and Military Power: Strong scientific research and technological development (R&D) can lead to economic growth and a robust military-industrial complex. This translates into greater national influence and independence on the world stage. For example, advancements in areas like space exploration or nuclear technology can significantly impact a nation's standing.

Resource Security: Scientific innovation can help nations become more self-sufficient in terms of resources like energy or food production. This reduces reliance on foreign imports and potential manipulation by other countries.

Challenges to Sovereignty:

Cybersecurity Threats: Technological dependence creates vulnerabilities. Cyberattacks can disrupt critical infrastructure, steal national secrets, or manipulate public opinion. This can erode a nation's control over its own information and systems.

Globalized Knowledge and Technology: Scientific knowledge and technological advancements are increasingly shared internationally. While this fosters collaboration, it can also make it harder for nations to maintain a competitive edge or keep sensitive technologies secret.

The Sovereignty-Technology Tightrope Walk:

In today's world, nations need to carefully navigate this complex landscape. Here are some key considerations:

Strategic Investment in R&D: Focusing on scientific research in critical areas allows a nation to stay ahead of the curve and maintain its technological advantage.

Collaboration with Caution: International collaboration in science and technology can be beneficial, but nations need to be mindful of potential security risks and ensure they don't become overly reliant on foreign expertise.

Cybersecurity Measures: Robust cybersecurity infrastructure is essential to protect national security and critical infrastructure.

Overall, science and technology are a double-edged sword for national sovereignty. By strategically harnessing their power and mitigating the risks, nations can strengthen their independence and influence in the global arena.

Keywords: sovereignty scientific, cybersecurity, technological, innovation

**NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLES IN THE ISTANBUL PRESS:
INDEPENDENCE MOVEMENTS DURING THE ARMISTICE PERIOD GAZI
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND
THE REPUBLIC (1918-1922)**

Zuhal SÖNMEZER

Doktora Öğrencisi, İstinye Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İletişim Bilimleri
Programı

ORCID: 0000-0002-9685-5745

ÖZET

Günümüzün kitle iletişim araçlarını değerlendirirken tarihi arka plana bakmak ilgili konu hakkında doğru ve gerçek fikirler ortaya koymak bakımından büyük öneme sahiptir. İçinde bulunduğumuz küresel dünya ve kapital zihniyetin; dolayısıyla ekonomik ve ideolojik ayrıştırıcıların anlamlanması tarihi perspektiften hareket etmeyi zorunlu kılmaktadır. Ülkemizdeki basın faaliyetlerinin, matbaacılık gibi en önemli sektörel güç olan yazım ve basım süreçlerine geç kalınması ilk kertede kitle iletişiminin ve haber alma ihtiyacının zayıflığını göstermesi bakımından ele alınmaktadır. Diğer yandan matbaanın yaygınlaşması ve takip eden süreçteki ilk gazetelerin imparatorluğun bir nevi sözcüsü olması ülkemiz basınına diğer Batılı ülkelerin basınından ayıran en önemli unsurdur. Basın, doğası itibariyle toplum tarafından bilgisine başvurulmuş, toplumu bilgilendiren ve mevcut yönetimi her zaman daha nitelikli ve daha kalifiye kılan eleştirel işlevi kuvvetli bir basın ve yayım sürecine işaret etmektedir. Ancak ilk gazete olarak kabul edilmekle beraber aynı zamanda bugünkü Resmi Gazete'nin de başlangıcı olan ve 1831 yılında yayınlanmaya başlayan Takvim-i Vekayi'den, 1860 yılında ilk özel gazete olarak yayınlanmaya başlayan Tercüman-ı Ahval gazetesine kadar basın hayatının imparatorluk tekelinde hareket eden yayın organları olduğu görülmektedir.

Egemenliğin hiçbir koşul ve şarta bağlı olmaksızın millet iradesine dayandığı bir sistemi hedefleyen “büyük irade”, milli hafızalarımıza 23 Nisan 1920 tarihinde yerleşmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün 23 Nisan 1924 tarihinde milli bayram olarak da ilan ettiği bu önemli gün millet iradesini açıkça ortaya koyarken aynı zamanda Türk Basını ve aydınlarına özgür düşünceyi ifade edimini desteklemesi bakımından büyük kıymete sahiptir. Bu minvalde ilgili çalışmada mütareke döneminden geçen milli mücadele tartışmasında İstanbul Basınında yer bulan “İstiklalcilik” fikri incelenmiştir. Çalışmanın amacı işgal ile imtihan edilen ve mütareke ile avutulan basın yayım faaliyetlerinde, “İstiklalcilik” anlayışına haiz gazeteci ve aydınların ürettikleri içerikler ve ortaya koydukları egemenlik mücadelesini anlatmaya yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Milli egemenlik, Milli Mücadele, Mütareke Dönemi, Basın, İstanbul Basını

ABSTRACT

When evaluating today's mass communication tools, it is of great importance to look at the historical background in order to put forward accurate and genuine ideas on the subject. The current global world and the capitalist mindset, and thus the meaningful understanding of economic and ideological divisions, necessitate starting from a historical perspective. The delay in transitioning to writing and printing processes, which are the most important sectoral powers like printing, in our country's press activities, is addressed in terms of indicating the weakness of mass communication and the need for information. On the other hand, the widespread adoption of printing and the fact that the first newspapers in the subsequent period served as a sort of spokesperson for the empire are the most important factors that distinguish our press from the press of other Western countries. The press, by its nature, points to a strong printing and publishing process that is relied upon by society for information, informs society, and strengthens the critical function that always makes the existing government more qualified and competent. However, it is observed that the press organs operating under the empire dominated the press life from the first newspaper recognized as *Takvim-i Vekayi*, which also marks the beginning of today's Official Gazette, starting in 1831, to *Tercüman-ı Ahval* newspaper, which began publication as the first private newspaper in 1860.

The "grand will," which also aims for a system where sovereignty is based on the will of the people without any conditions or restrictions, was embedded in our national memory on April 23, 1920. This important day, which was also declared a national holiday by the founder and leader of the Republic of Turkey, Mustafa Kemal Atatürk, on April 23, 1924, clearly demonstrates the will of the people and is of great value in supporting the expression of free thought by the Turkish press and intellectuals. In this regard, the "Independence" idea that found its place in the Istanbul press during the national struggle discussions of the armistice period is examined in the relevant study. The purpose of the study is to narrate the sovereignty struggle and the contents produced by journalists and intellectuals who embraced the concept of "Independence" in the publishing activities that were tested by occupation and comforted by the armistice.

Key Words: National Sovereignty, National Struggle, Armistice Period, Press, Istanbul Press

MİLLÎ EGEMENLİK İLKESİ VE ANAYASALARIMIZ**THE PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND OUR CONSTITUTIONS****Fatih ÖZKUL**

Dr., Hâkim, Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi, Gaziantep, Türkiye

orcid no: 0000-0002-1082-6856

ÖZET

Egemenlik kavramı farklı anlamları bünyesinde barındırmakta ve bu sebeple de ülke bazında değişken ve nisbi özellikler sergilemektedir. Ancak egemenlik kavramı değişebilen özellikler taşısa da, hemen hemen her toplumda devlet kurumunun temel unsurlarından birisi ve ayırt edici özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir devletin oluşumu için gerekli olan unsurlar, belirli bir toprak parçası, ortak özelliklerde birleşen insanlar, tek ve paylaşılmayan üstün bir siyasi otoritenin kullandığı güç yani egemenliktir. Siyasi otorite tarafından kullanılan güç, başka bir ifadeyle yönetme ve müeyyide uygulayabilme yetkisi egemenliği temsil etmektedir. Egemenliğin bu niteliği en genel ifadeyle iç hukukta en üstün kudreti, dış hukukta da bağımsızlığı temsil eder. Devlet, iç hukukta en üstün siyasi otorite ve iktidar sahibi, dış hukukta ise diğer devletler tarafından iç işlerine karışılmayan, kararlarını kendi inisiyatifiyle alan kurumdur.

Anayasaların en önemli özelliklerinden birisi, içeriklerinde devletin temel ilkelerine yer verilmesidir. Devletin temel ilkelerinin başında da anayasanın belirlediği ideolojiye uygun olarak milli egemenliğin kaynağı ve yapılandırılma şekli gelir. Milli egemenlik ilkesi, kurtuluş savaşı mücadelesi sonucunda kurulan yeni Türk Devleti'nin temel dayanağı ve itici gücü olmuştur. Egemenlik, başka bir ifadeyle hâkimiyet, 1921 Anayasası'ndan itibaren yürürlüğe giren tüm anayasalarımızda devlet gücünün niteliğini temsil etmektedir. Egemenlik ve hâkimiyet kelimeleri eş anlamlı oldukları için 1921 ve 1924 Anayasalarında hâkimiyet, 1961 ve 1982 Anayasalarında ise egemenlik tabiri kullanılmıştır. 1921 Anayasası uyarınca egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir. 1921 Anayasası'nda düzenleme altına alınan bu anlayış 1924 Anayasası'nda da benimsenmiş, egemenliğin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kullanılacağı düzenleme altına alınmıştır. Milli egemenlik ilkesi 1961 Anayasası'nda da kendisine yer bulmuş ve "Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinde var olan bir prensip, millet varlığının iradesi" olarak gösterilmiştir. 1982 Anayasası'nda da egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu belirtilmiş ve Anayasa'nın koyduğu esaslar doğrultusunda yetkili organlarca kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak doğaldır ki Anayasalarımızda milli egemenliğin kullanılış şekli konusunda farklılıklar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Milli Egemenlik, Egemenlik, Anayasa, Egemenlik ve Anayasalarımız, Türkiye Cumhuriyeti Anayasaları

ABSTRACT

The concept of sovereignty contains different meanings and therefore exhibits variable and relative characteristics on a country basis. However, although the concept of sovereignty has changing characteristics, it appears as one of the basic elements and distinguishing feature of the state institution in almost every society. The elements required for the formation of a state are a certain piece of land, people united by common characteristics, and the power, in other words sovereignty, exercised by a single and unshared superior political authority. The power used by the political authority, in other words, the authority to govern and impose sanctions, represents sovereignty. This quality of sovereignty, in the most general terms, represents the supreme power in domestic law and independence in foreign law. The state is the institution that has the highest political authority and power in domestic law, and in foreign law, it is the institution that cannot be interfered with in the internal affairs of other states and takes its decisions on its own initiative.

One of the most important features of constitutions is that they include the basic principles of the state in their content. One of the fundamental principles of the state is the source of national sovereignty and the way it is structured in accordance with the ideology determined by the constitution. The principle of national sovereignty became the fundamental basis and driving force of the new Turkish State established as a result of the struggle for the War of Independence. Sovereignty, in other words domination, represents the nature of state power in all our constitutions that have come into force since the 1921 Constitution. Since the words sovereignty and dominance are synonymous, the term sovereignty was used in the 1921 and 1924 Constitutions, and the term sovereignty was used in the 1961 and 1982 Constitutions. According to the 1921 Constitution, sovereignty belongs to the nation unconditionally. This understanding, which was regulated in the 1921 Constitution, was also adopted in the 1924 Constitution, and it was regulated that sovereignty would be exercised by the Grand National Assembly of Turkey. The principle of national sovereignty also found a place in the 1961 Constitution and was shown as "a principle underlying the Republic of Turkey, the will of the existence of the nation". In the 1982 Constitution, it was stated that sovereignty unconditionally belonged to the nation and it was stipulated that it would be exercised by authorized bodies in line with the principles set by the Constitution. However, naturally, there are differences in the way national sovereignty is used in our Constitutions.

Keywords: National Sovereignty, Sovereignty, Constitution, Sovereignty and Our Constitutions, Constitutions of the Republic of Turkey

**GRAPHICS FOR CHANGE: EXAMINING THE ROLE OF DESIGN IN
ADVOCATING NATIONAL SOVEREIGNTY, SOCIAL JUSTICE, AND HUMAN
RIGHTS**

Ajayi, Olayemi T.

Department of Mass Communication, Lead City University, Ibadan, Oyo State, Nigeria

ORCID: 0000-0002-0865-3490

Alabi-Akuge, Sophia O.

Department of Architectural Technology, The Federal Polytechnic Ilaro, Ogun State, Nigeria

Abstract

Graphic design plays a pivotal role in shaping narratives, advocating causes, and fostering societal change. This qualitative research delves into the intricate relationship between graphic design and advocacy, particularly focusing on its impact on national sovereignty, social justice, and human rights movements. By examining the multifaceted roles of design in these domains, this study contributes to a deeper understanding of how visual communication strategies can be harnessed for positive social change. While the potential of graphic design as a tool for advocacy is widely recognized, there is a need for a nuanced exploration of its specific applications in advocating national sovereignty, social justice causes, and human rights. This research aims to fill this gap by investigating the strategies, challenges, and effectiveness of using graphic design in promoting these critical socio-political agendas. This study is anchored by the Social Activism Theory. This framework emphasizes the use of collective action, including visual communication strategies, to bring about social and political change, aligning perfectly with the study's focus on using graphic design for advocacy in national sovereignty, social justice, and human rights movements. This qualitative study employs a combination of content analysis, case studies, and expert interviews to gather comprehensive data. Content analysis is utilized to examine visual materials, including posters, digital campaigns, and artworks, focusing on their design elements and narrative strategies. Case studies offer in-depth insights into successful advocacy campaigns that have utilized graphic design effectively. Expert interviews with graphic designers, activists, and scholars provide rich qualitative data on best practices, challenges faced, and potential improvements in using design for advocacy purposes. Preliminary analysis reveals a variety of design strategies employed in advocating national sovereignty, social justice, and human rights. These include symbolic imagery, color psychology, typographic choices, and narrative framing techniques. Case studies highlight successful campaigns that have sparked public discourse, mobilized communities, and influenced policy changes. Expert interviews underscore the importance of collaboration, cultural sensitivity, and ethical considerations in designing for advocacy. In conclusion, graphic design emerges as a powerful tool for driving social change and advancing critical agendas such as national sovereignty, social justice, and human rights. Recommendations include the development of ethical guidelines for advocacy design, increased interdisciplinary collaborations between designers and activists, and ongoing research to measure the long-term impact of design-driven advocacy efforts.

Keywords: Advocacy, Design, Graphics, National Sovereignty, Social Justice, Qualitative Research

Relevance of the Study to the United Nations SDGs

This study on the role of graphic design in advocating national sovereignty, social justice, and human rights directly aligns with several United Nations Sustainable Development Goals (SDGs), including SDG 16 (Peace, Justice, and Strong Institutions) and SDG 10 (Reduced Inequalities), by promoting inclusive, just, and peaceful societies through visual advocacy.

MÜASİR DÖVRDƏ MİLLİ SUVERENLİYİN ƏHƏMİYYƏTİ

IMPORTANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE MODERN ERA

İmanova Şəfiqə Cəfər qızı

Naxçıvan Dövlət Universiteti, Memarlıq və mühəndislik fakültəsi, Elektronika və informasiya texnologiyaları kafedrası

ORCID NO: 0009-0000-7902-888X

XÜLASƏ

Milli suverenlik, bir ölkənin kendi kendini yönetme hakkını ifade eder. Müasir dövrün dünya siyasətində, milli suverenlik, ölkələrin özünəmənsubiyyətini qoruyub, daxili və xarici məsələlərində müstəqilliklərini qorumağa kömək edir. Bu, ölkənin daxili siyasətini, iqtisadiyyatını, mədəniyyətini və tarixini inkişaf etdirməsi üçün əhəmiyyətli bir amildir. Azərbaycan kimi bir ölkə üçün milli suverenlik, tarixi mübarizələrin və müstəqilliyin simvolu olaraq böyük bir əhəmiyyət kəsb edir. Özünəmənsubiyyət, Azərbaycanın milli mədəniyyətini və kimliyini qoruyub, daxili stabilliyə və iqtisadi inkişafa imkan verir. Həmçinin, milli suverenlik, Azərbaycanın xarici siyasətində güclü bir mənbəyə çevrilir, digər ölkələrlə olan münasibətlərinin inkişafında əsas bir rola malikdir. Müasir dövrün dinamikası altında, milli suverenliyin qorunması və möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanın özünəmənsubiyyətinin, daxili stabilliyətinin və regional müstəqilliyinin təminatı olaraq qalır. Bu, ölkənin daha geniş siyasət prioritetlərini həyata keçirməsi və xalqının rifahını təmin etməsi üçün əhəmiyyətli bir tələbə çevrilir. Milli suverenlik, ölkənin özünəmənsubiyyətini qoruyub, daxili və xarici münasibətlərini müstəqil şəkildə idarə etmə qabiliyyəti ilə bağlı olan bir konseptdir. Bu kavram, bir ölkənin daxili işlərini öz nəzarəti altında saxlamaq və digər dövlətlərin müdaxiləsinə məruz qalmamaq üçün əhəmiyyətli bir amil kimi hesab edilir. Milli suverenlik, tarixi mübarizələr və müstəqilliyin simvolu kimi öz əhəmiyyətini əks etdirir. Bu kavram, özünəmənsubiyyət, milli mədəniyyət və idarəetmə prinsiplərinin qorunmasında əsas rola malikdir. Milli suverenlik, ölkənin özünəmənsubiyyətini qoruyub, daxili və xarici münasibətlərini müstəqil şəkildə idarə etmə qabiliyyəti ilə bağlı olan bir konseptdir. Bu kavram, bir ölkənin daxili işlərini öz nəzarəti altında saxlamaq və digər dövlətlərin müdaxiləsinə məruz qalmamaq üçün əhəmiyyətli bir amil kimi hesab edilir. Milli suverenlik, tarixi mübarizələr və müstəqilliyin simvolu kimi öz əhəmiyyətini əks etdirir. Bu kavram, özünəmənsubiyyət, milli mədəniyyət və idarəetmə prinsiplərinin qorunmasında əsas rola malikdir.

Açar sözlər: özünəmənsubiyyət və inkişaf, milli mənsubiyyət və idmanlar, daxili stabilitə və iqtisadiyyat, demokratiyanın inkişafı, xarici müdaxilələrə qarşı mübarizədə Heydər Əliyev dövrü

ABSTRACT

National sovereignty refers to the right of a country to govern itself. In the world politics of the modern era, national sovereignty protects the independence of countries and helps to protect their independence in internal and external affairs. This is an important factor for the development of the country's internal politics, economy, culture and history. For a country like Azerbaijan, national sovereignty is of great importance as a symbol of historical struggles and independence. Independence preserves the national culture and identity of Azerbaijan, allows for internal stability and economic development. Also, national sovereignty becomes a powerful source in Azerbaijan's foreign policy and has a key role in the development of its relations with other countries. Under the dynamics of the modern era, the protection and strengthening of national sovereignty remains a guarantee of Azerbaijan's self-reliance, internal stability and regional independence. This becomes an important requirement for the country to implement its broader policy priorities and ensure the welfare of its people. National sovereignty is a concept related to the ability of a country to maintain its independence and manage its internal and external relations independently. This concept is considered as an important factor to keep the internal affairs of a country under its control and not to be subjected to the interference of other states. It reflects its importance as a symbol of national sovereignty, historical struggles and independence. This concept has a key role in protecting the principles of self-reliance, national culture and governance. National sovereignty is a concept related to the ability of a country to maintain its independence and manage its internal and external relations independently. This concept is considered as an important factor to keep the internal affairs of a country under its control and not to be subjected to the interference of other states. It reflects its importance as a symbol of national sovereignty, historical struggles and independence. This concept has a key role in protecting the principles of self-reliance, national culture and governance.

Key words: independence and development, nationality and sports, internal stability and economy, development of democracy, Heydar Aliyev period in the fight against foreign interference.

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN MİLLİ EGEMENLİK ALGILARI**NATIONAL SOVEREIGNTY PERCEPTIONS OF GIFTED STUDENTS****Derya SÖNMEZ**

Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Osmangazi Bilim ve Sanat Merkezi

<https://orcid.org/0000-0003-1265-9059>**ÖZET**

Milli egemenlik, devletin gücü olan egemenliğin doğrudan millete ait olmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün milli egemenliği temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı gün olan 23 Nisan'ı çocuklara armağan etmesinden dolayı çocukların milli egemenlik algılarını belirlemek önemli olacaktır. Araştırmanın amacı, özel yetenekli ilkokul öğrencilerinin “Milli Egemenlik” kavramına yönelik algılarını belirlemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelinde gerçekleştirilen araştırmada, öğrencilerin sözü edilen kavramlara ilişkin bilişsel yapılarını belirlemek için kelime ilişkilendirme testi (KİT) kullanılmıştır. Araştırma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Doğu Akdeniz Bölgesinde yer alan bir bilim ve sanat merkezinde öğrenim gören ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. Veri analizi, içerik analizi yaklaşımı ile yapılmıştır. Öğrencilerin tekrar eden cevap kelimelerinin frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Araştırma bulgularına göre “Bağımsızlık, Çocuk Bayramı, 23 Nisan” gibi kelimelerin en çok tekrar eden kelimeler olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrencileri milli egemenlik kavramının eş anlamlısı ulusal egemenlik kavramını da kullandıkları görülmüştür. Ancak bazı öğrencilerin milli egemenlik kavramını açıklamada zorlandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca özel yetenekli ilkokul öğrencilerinin milli egemenlik kavramını demokrasi, özgürlük, insan hakları kavramları ile ilişkilendirdikleri belirlenmiştir. Bu durum özel yetenekli öğrencilerin akranlarına göre bilişsel ve duyuşsal beceri gelişim düzeylerinin daha yüksek olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kelime İlişkilendirme, Milli Egemenlik, Özel Yetenekli Öğrenciler.

ABSTRACT

National sovereignty means that sovereignty, which is the power of the state, belongs directly to the nation. It will be important to determine children's perceptions of national sovereignty because Gazi Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey, dedicated April 23, the day when the Turkish Grand National Assembly, which represents national sovereignty, was opened to children. The aim of the research is to determine the perceptions of gifted primary school students towards the concept of "National Sovereignty". In the research conducted in the case study model, one of the qualitative research methods, word association test (WAT) was used to determine the cognitive structures of the students regarding the mentioned concepts. The research was conducted with 3rd and 4th grade primary school students studying at a science and art center in the Eastern Mediterranean Region in the 2023-2024 academic year. The word association test was used as a data collection tool in the research. Data analysis was done with the content analysis approach. The frequencies and percentages of students' repetitive answer words were calculated. According to the research findings, words such as "Independence, Children's Day, April 23" were found to be the most repeated words. At the same time, it was observed that the students also used the concept of national sovereignty, which is a synonym for the concept of national sovereignty. However, it has been determined that some students have difficulty in explaining the concept of national sovereignty. In addition, it was determined that gifted primary school students associated the concept of national sovereignty with the concepts of democracy, freedom and human rights. It can be said that this is due to the fact that gifted students have higher cognitive and affective skill development levels than their peers.

Keywords: Word Association, National Sovereignty, Gifted Students.

5-6 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN ULUSAL EGEMENLİK HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

ABOUT THE NATIONAL SOVEREIGNTY OF CHILDREN 5-6 YEARS OLD EVALUATION OF MEETINGS

Şeyda İNCE SEZER

Dr. Öğr. Üyesi, Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim
Dalı

Orcid No: 0000-0002-4475-677X

ÖZET

Erken çocukluk dönemi çocukların öğrenmeye en açık ve en elverişli oldukları kritik dönemlerden biridir. Çocuklar için ulusal egemenlik, ülkelerinde yaşayan her bireyin eşit haklara sahip olduğu ve ülkenin yönetiminde söz sahibi olma hakkına sahip olduğu anlamını taşır. Bu durum, çocukların ülkelerinin geleceği hakkında söz sahibi olmaları gerektiği fikrini içerir. Çocuklar, yaşadıkları ülkenin yönetiminde etkin bir şekilde yer almalı ve kendi geleceklerini belirleme sürecine katılmalıdırlar. Tarihi değerlerini bilen çocuklar onlara sahip çıkar ve değerlerini geleceğe taşırlar. Ulusal egemenlik, bir ülkenin bağımsızlığını ve kendi kaderini belirleme hakkını ifade eder. Çocuklar için bu kavramın önemi büyüktür. Ulusal Egemenlik bilinci çocuklarda;

- Geleceği Şekillendirme: Çocuklar, toplumun ve ülkenin geleceğini şekillendirecek olan yetişkinlerdir. Ulusal egemenlik, çocukların ülkelerinin geleceği hakkında söz sahibi olmalarını sağlar. Bu da onlara toplumda ve devlette aktif bir rol oynamaları için güç verir.
- Demokratik Değerleri Öğrenme: Ulusal egemenlik, demokrasinin temel taşlarından biridir. Çocuklar, demokratik süreçleri ve katılımı öğrenerek, toplumlarına daha iyi bir şekilde katkıda bulunabilirler. Bu da onların demokratik değerlere sahip, bilinçli ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmelerini sağlar.
- Haklarını ve Özgürlüklerini Anlama: Ulusal egemenlik, bireylerin haklarını ve özgürlüklerini korur. Çocuklar, bu hakları ve özgürlükleri anladıklarında, kendi hakları için mücadele etme ve başkalarının haklarını da savunma konusunda bilinçlenirler.
- Toplumsal Katılımı Teşvik Etme: Ulusal egemenlik, toplumsal katılımı teşvik eder. Çocuklar, ulusal ve yerel düzeydeki karar alma süreçlerine katılarak, toplumlarının gelişimine katkıda bulunabilirler. Bu da onların kendilerini önemli hissetmelerini ve toplumlarına aktif olarak bağlılık göstermelerini sağlar.

5-6 yaş okul öncesi dönem çocuklarının dil gelişimi göz önünde bulundurulduğunda ulusal ve egemenlik gibi kelimelerin anlaşılmasının bu yaş grubu açısından zorlayıcı ve daha soyut kavramlar olduğu gözükmemektedir. Çocuklar milli bayram coşkusu yaşamakta ancak bağımsızlık ve milli gibi kavramları içselleştirmede zorluk yaşadıkları düşünülmektedir. Çocuklar tarafından Ulusal Egemenlik kavramından ziyade 23 Nisan Çocuk Bayramı kısmı daha çok

bilinmekte ve bunun üzerinde daha çok durulmaktadır. Bu da çocukların Ulusal Egemenlik kavramının, öneminin ve gereğinin farkına varılmamasına neden olabilmektedir. 1981 yılında tam adını alan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı adını alan milli bayramın ulusal egemenlik boyutu ele alınacaktır. Bütün bunlardan yola çıkılarak 5-6 yaş arası çocukların Ulusal Egemenlik kavramının farkındalık seviyelerinin çocuklara resimleme yaptırılarak belirlenmesi ve buna göre çocuklardaki Ulusal Egemenlik bilinci konusunda planlamalara ve uygulamalara yön verilmesi amaçlanmaktadır. Şanlıurfa İlinde yaşayan 5-6 yaş arası 30 okul öncesi çocukları ile nitel çalışma yöntemlerinden biri olan tematik analiz yönteminin kullanılması planlanmaktadır. Tematik analiz yöntemi, çocukların resimlerini kullanarak derinlemesine bir anlayış elde etmek için esnek ve kapsamlı bir yaklaşım sunar. Bu yöntem, araştırmacılara çocukların düşünce süreçlerini daha iyi anlama ve onların seslerini duyurma fırsatı sağlar. Örneklem seçiminde “Tesadüfi örnekleme” yani “Basit rastgele örnekleme” kullanılması planlanmaktadır. Bu örnekleme yönteminde, popülasyonun tamamını kapsayabilecek bir örnekleme oluşturmak için kullanılır. Araştırmacı, rastgele seçilen okul ve sınıfta uygulama yaparak, popülasyon hakkında genellemelerde bulunmak için temsili bir örnek elde etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma ile çocukların Ulusal Egemenlik hakkındaki bilgilerinin tespit edilerek ileriki çalışmalarda desteklenmesi gereken yönlerinin neler olduğu ve kullanılacak yöntemlerin belirlenerek çocukların desteklenmesi gereken alanlarda geliştirilmesi konusunda çalışmalara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal egemenlik, Erken çocukluk dönemi, Demokrasi, Haklar, Özgürlükler

ABSTRACT

Early childhood is one of the most open and conducive periods for children to learn. For children, national sovereignty means that every individual living in their country has equal rights and the right to have a say in the governance of the country. This implies that children should have a say in the future of their countries. Children should actively participate in the governance of the country and contribute to shaping their own futures. Children who are aware of their historical values preserve them and carry them into the future. National sovereignty expresses a country's independence and the right to determine its own destiny. The importance of this concept for children is significant. National sovereignty consciousness in children;

- **Shaping the Future:** Children are the adults who will shape the future of society and the country. National sovereignty allows children to have a say in the future of their countries, empowering them to play an active role in society and government.
- **Learning Democratic Values:** National sovereignty is one of the cornerstones of democracy. By learning democratic processes and participation, children can contribute to their societies in a better way. This helps them to grow into individuals with democratic values, awareness, and responsibility.
- **Understanding Rights and Freedoms:** National sovereignty protects individuals' rights and freedoms. When children understand these rights and freedoms, they become aware of fighting for their own rights and advocating for the rights of others.
- **Encouraging Social Participation:** National sovereignty encourages social participation. By participating in national and local decision-making processes, children can contribute to the development of their communities. This helps them feel important and demonstrate active loyalty to their communities.

Considering the language development of children aged 5-6, words like national sovereignty can be challenging and more abstract concepts for this age group. Children experience the excitement of national holidays, but they may struggle to internalize concepts like independence and national sovereignty. Children are more familiar with and focused on the Children's Day part of April 23rd rather than the concept of National Sovereignty. This may lead to a lack of awareness of the importance and necessity of the concept of National Sovereignty among children. The national sovereignty aspect of the national holiday, which was renamed National Sovereignty and Children's Day in 1981, will be addressed. Based on all of this, it is aimed to determine the awareness levels of children aged 5-6 about the concept of National Sovereignty by having them create drawings and to plan and implement strategies accordingly to enhance children's awareness of National Sovereignty. Thematic analysis method, one of the qualitative research methods, is planned to be used with 30 preschool children aged 5-6 in Şanlıurfa Province. The thematic analysis method provides a flexible and comprehensive approach to gaining in-depth understanding by using children's drawings. This method provides researchers with the opportunity to better understand children's thought processes and give voice to their opinions. Simple random sampling is planned to be used for sample selection. This sampling method is used to create a sample that can represent the entire population. The researcher aims to obtain a representative sample by conducting the intervention in randomly selected schools and classrooms to make generalizations about the population. This study will shed light on the identification of children's knowledge about National Sovereignty, determine the areas where support is needed for children, and plan and determine methods to develop children's awareness of National Sovereignty in future studies.

Keywords: National sovereignty, Early childhood period, Democracy, Rights, Freedoms

**“MİLLİ SUVERENLİK VƏ UŞAQLAR GÜNÜ”NÜN XATİRƏSİ ƏZİZ
TUTULMALIDIR**

**THE MEMORY OF "NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY"
SHOULD BE CHERISHED**

Svetlana MƏMMƏDOVA

dosent, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,

ORCID ID: 0000-0002-2275-1636

ÖZET

23 aprel 1920-ci il Böyük Millət Məclisinin açılışı günüdür. Türkiyə hər il aprelin 23-də Milli Suverenlik və Uşaqlar Gününü birlikdə qeyd edir. Birinci Dünya Müharibəsi zamanı Atatürk 1919-cu il mayın 19-da İstanbuldan Samsuna gəldi. Samsundan Amasiyaya, oradan Ərzuruma və Sivasla getdi. Sivas və Ərzurumda konqreslər keçirdi. O, ölkənin xilas olacağına inanırdı. Bu inamla millətin gücü yenidən milləti xilas edəcək. “Yalnız bir suverenlik var, o da milli suverenlikdir. 1920-ci il aprelin 23-də ölkənin hər yerindən seçilmiş nümayəndələr - millət vəkiliəri Ankaraya topladılar. 1920-ci il aprelin 23-ü ilk Böyük Millət Məclisinin topladığı gündür. 23 aprel millətin hakimiyyət səlahiyyətindən istifadə etməyə başladığı gündür. Milli Suverenlik Günüdür. "Bu günün kiçikləri sabahın böyükləridir." Atatürk 23 apreli türk uşaqlarına hədiyyə etdi. Bu, dünyada qeyd olunan ilk uşaqlar günüdür. Son illərdə bu bayram şənliklərində xarici xalqların uşaqları da iştirak etməyə başlayıb. 23 Aprel Milli Suverenlik Günü suverenliyin millətə məxsus olması ideyasının qəbul edildiyi gündür. Uşaqların bayramıdır.

23 aprel təkcə Uşaqların Müdafiəsi Günü deyil, həm də Milli Suverenliyimizin ilk addımının bayramıdır. Atatürk 1920-ci ildə parlamentin açılış gününü milli suverenlik günü elan etmiş və bir cəmiyyətin gələcəyinin uşaqlar olduğunu bildiyi üçün bu müqəddəs hədiyyəni onlara əmanət etmişdir. Dünyanın uşaqları olaraq üzərimizə düşən işi tam yerinə yetirə bilmədik. Biz övladlarımıza işıqlı ölkə, ümid dolu gələcək qoya bilmədik. Biz onlara zorakılıqsız, küçələrdə yaşamaq məcburiyyətində qalan uşaqlar olmadan, yaxşı qidalanma, səhiyyə xidmətlərinə asan çıxış və iqtisadi çətinliklərin olmadığı bir dünya qoya bilməzdik.

Gəlin bu bayramda fərqli bir bayram keçirək. Gəlin bu il bayramı küçədə yaşayan uşaqları, işləməyə məcbur edilən uşaqları, zorakılığa məruz qalan uşaqları, onlara sağlam mühit qoya bilmədiyimiz üçün müalicə etməyə çalışdığımız uşaqları, sırf böyüklər qaydalara əməl etmədiyimiz üçün təhsildən məhrum olan uşaqları düşünərək qeyd edək.

Açar sözlər: suverenlik, uşaq, müdafiə, müharibə, parlament

ABSTRACT

April 23, 1920 is the opening day of the Grand National Assembly. Turkey celebrates National Sovereignty and Children's Day together on April 23 every year. During the First World War, Atatürk arrived in Samsun from Istanbul on May 19, 1919. He went from Samsun to Amasiya, from there to Erzurum and Sivas. Congresses were held in Sivas and Erzurum. He believed that the country would be saved. With this belief, the strength of the nation will save the nation again. "There is only one sovereignty, and that is national sovereignty. On April 23, 1920, elected representatives - MPs from all over the country gathered in Ankara.

April 23, 1920 is the day when the first Grand National Assembly convened. April 23 is the day the nation began to exercise its power. It is National Sovereignty Day. "Today's little ones are tomorrow's big ones." Atatürk gave a gift to Turkish children on April 23. This is the first children's day celebrated in the world. In recent years, children of foreign countries have also started participating in these holiday celebrations. April 23 National Sovereignty Day is the day when the idea of sovereignty belonging to the nation was accepted. It is a children's holiday.

April 23 is not only Children's Day, but also a celebration of the first step of our National Sovereignty. In 1920, Atatürk declared the opening day of the parliament as the day of national sovereignty and, knowing that the future of a society is children, entrusted them with this sacred gift. As yesterday's children, we could not fully fulfill our task. We could not give our children a bright country and a future full of hope. We could not give them a world without violence, without children forced to live on the streets, without good nutrition, easy access to health care, and without economic hardship.

Let's have a different celebration this holiday. Let's celebrate this year by thinking about the children who live on the streets, the children who are forced to work, the children who are abused, the children who we try to treat because we cannot provide them with a healthy environment, the children who are deprived of education just because adults do not follow the rules.

Keywords: sovereignty, children, defense, war, parliament

İŞLEVSELÇİLİK AÇISINDAN MİLLİ EGEMENLİK**NATIONAL SOVEREIGNTY FROM THE PERSPECTIVE OF FUNCTIONALISM****Nurgül ERGÜL GÜVENDİ**

Öğr. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yıldızeli MYO, Pazarlama ve Reklamcılık

Halkla İlişkiler ve Tanıtım

ORCID ID: 000-0002-9473-1474

ÖZET

Modern devletlerin yapı taşlarından birisi olan milli egemenlik kavramı, özellikle siyaset bilimi, hukuk gibi beşerî bilimlerde oldukça önemlidir. Milli egemenlik, bir ulusun veya devletin coğrafi olarak içinde bulunduğu alanda egemenliğin kaynağının ve karar alma yetkisinin merkezियette olma ilkesine dayanır. Milli egemenlik ilkesi, egemenliğin kaynağının halkta olması ve hükümetlerin halkın iradesine göre belirlenmesidir. Bu ilke, demokratik yönetim sistemlerinin temelini oluşturur ve halkın katılımını ve temsilini vurgular. Milli egemenlik, hükümetlerin meşruiyetini sağlar ve halkın haklarını ve çıkarlarını koruma amacını güçlendirir. Bu ilke, ulusların bağımsızlığını ve özerkliğini koruma ve yabancı müdahalelere karşı direnme hakkını vurgular. Aynı zamanda uluslararası ilişkilerde de önemli bir rol oynar, çünkü devletler arasında eşitlik ve karşılıklı saygıyı teşvik eder. Bu sebeplerle milli egemenlik kavramı siyasi düzenin ve hukukun temelinde yer alır. Milli egemenlik, bireylerin ve toplumların özgürlüğünü ve kendi geleceklerini belirleme yetilerini destekler, böylece demokratik ve özgür toplumların oluşumunu teşvik eder. Literatürde milli egemenlik üzerine çok sayıda araştırma bulunmaktadır ancak bu çalışmaların çoğu egemenliğin halk ve devlet ilişkileri açısından incelendiği çalışmalardır. Diğer yandan, milli egemenliğin işlevsel yönleri açısından detaylı bir biçimde ele alındığı araştırmalar oldukça sınırlıdır. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı milli egemenlik kavramını işlevselcilik teorisi bağlamında değerlendirmektir. Ulaşılan sonuçlara göre, milli egemenlik, modern devletlerin temel prensiplerinden biri olarak kabul edilir ve hükümetlerin meşruiyetlerini belirleyen temel unsurdur. Bu bağlamda milli egemenliğin toplumsal ve politik sistem içindeki başlıca işlevleri, yönetim yapısı, toplumsal yapı ve uyum, sosyal denge, sistem ve kurumsal yapıların oluşumu ve işlerliği gibi makro ve mikro sistem bileşenlerinin dengeli ve uyumlu bir biçimde yürütülmesidir.

Anahtar Kelimeler: Milli Egemenlik, Kamu Yönetimi, İşlevselcilik.

ABSTRACT

The concept of national sovereignty, which is one of the foundational elements of modern states, holds significant importance in social sciences such as political science and law. National sovereignty is based on the principle that within the geographical boundaries of a nation or state, authority and decision-making are centralized. The principle of national sovereignty asserts that sovereignty originates from the people, emphasizing that governments derive their legitimacy from the will of the people. This principle forms the basis of democratic governance systems, highlighting the importance of public participation and representation. National sovereignty ensures the legitimacy of governments and strengthens the protection of people's rights and interests. Moreover, this principle emphasizes a nation's right to self-determination, preserving independence and autonomy while resisting foreign intervention. National sovereignty also plays a critical role in international relations by promoting equality and mutual respect among nations. Therefore, the concept of national sovereignty is fundamental to political order and legal systems. National sovereignty supports individual and societal freedoms, empowering individuals and communities to determine their own futures, thereby fostering the formation of democratic and free societies. While there is extensive research on national sovereignty in the literature, much of it focuses on sovereignty in terms of relations between the state and the public. Conversely, detailed research on the functional aspects of national sovereignty is limited. Hence, the aim of this study is to evaluate the concept of national sovereignty within the framework of functionalism theory. According to the findings, national sovereignty is considered one of the fundamental principles of modern states and serves as a key determinant of government legitimacy. In this context, the primary functions of national sovereignty within social and political systems involve the balanced and harmonious execution of macro and micro system components, including governance structure, social organization and cohesion, social balance, and the formation and functionality of systems and institutional structures.

Keywords: National Sovereignty, Public Administration, Functionalism.

**FROM DARK DAYS TO BRIGHT DAYS: THE REFLECTIONS OF THE STRUGGLE
FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE NOVEL OF *ATEŞTEN GÖMLEK* BY
HALİDE EDİB ADIVAR**

Gülten AKGÜL

English Language Teacher, Kütahya/Simav Gülizar Eren Vocational and Technical Anatolian
High School, Orcid No: 0000-0002-0476-6826

ABSTRACT

States have fought many wars over the years for freedom and national values. As a result of these wars, a new order and a new way of life were created. National sovereignty, which is the cornerstone of democracy, is a crucial principle that forms the basis of a democratic society. This principle ensures that the government and administrators act based on the will of society and on its behalf. National sovereignty is the right of a nation to determine its own political and legal future. This concept was debated in detail for the first time in Jean-Jacques Rousseau's *The Social Contract*. According to Rousseau, national sovereignty is the expression of the free will of a nation's individuals and ensures the legitimacy of the state. This idea was further strengthened by historical incidents such as the American Revolution and the French Revolution. National sovereignty is an indispensable component of a democratic society because it represents the right of people to determine their own destiny. Explaining the concept of national sovereignty through a novel is often a more effective method because novels combine complex ideas and concepts with internalizable stories. Characters, events, and dialogues in a novel can help us explain and internalize an abstract concept such as national sovereignty in a more concrete and comprehensive way. In Turkish novels, national sovereignty motifs are generally handled from various perspectives. These may include topics such as the characters' national awareness processes, national heroism themes, national liberation struggle, and search for national identity. *Ateşten Gömlek*, which generally focuses on the period of national struggle, is the first novel written about the War of Independence in Turkish literature by Halide Edib Adıvar, who was a Turkish novelist, teacher, and nationalist (1884–1964) and is one of the prominent works of Turkish literature. It is a novel dealing with the themes of the Turkish nation's struggle for independence and the concept of national sovereignty in the spirit of patriotism, sacrifice, and unity. Therefore, it has suitable content to explain the concept of national sovereignty since it provides a suitable basis to consider the concept of national sovereignty in a historical context. The characters of the novel may experience the concept of national sovereignty in different ways during the national struggle. This can be utilized to show readers how the concept works and how it impacts society. *Ateşten Gömlek* emphasizes the significance of the efforts made to gain national sovereignty and conveys that society must come together and protect its independence. The struggle for national sovereignty affects every segment of society and enables different social classes to come together and act towards common goals. In this context, the aim of this paper is to comprehend the concept of national sovereignty more deeply and to help perceive the effects of this concept on society. The paper employs a qualitative research design with a content analysis. In light of the findings, seeing how the principle of national sovereignty was gained through struggles and hardships emphasizes the requirement to protect and strengthen it through the novel. It portrays the national consciousness process and resistance of the Turkish people after the oppression and

occupation during the collapse of the Ottoman Empire. By dealing with the concepts of sovereignty and independence, the novel reflects the characters' search for freedom and their struggle for this cause in an occupied country. Also, the novel deals with the alteration and transformation in the social structure; it also exhibits the effects of the national struggle on society. As a result, this novel became a fundamental cornerstone of the transition from dark days to bright days in the creation of our national identity in those dark days. It is a work that serves as a lesson to the generation that did not experience those dark days and a road map to comprehend the price paid for these lands, watered with blood and surrounded by enemies on all sides. This is a crucial step to shield democratic values and support social progress and how the Turkish nation reached these bright days owing to being under the umbrella of the same goals and the hopes they raised back then to blossom.

Keywords: *Ateşten Gömlek*, Halide Edib Adivar, Independence, National Sovereignty, The Turkish Nation

**MİLLİ SUVERENLİK VƏ UŞAQLAR GÜNÜNÜN ƏHƏMİYYƏTİ VƏ
MƏKTƏBLƏRDƏ KEÇİRİLMƏSİ TƏDBİRLƏRİ**
**SIGNIFICANCE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY AND
EVENTS IN SCHOOLS**

Lalə MUSAYEVA

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Azərbaycan dili və onun tədrisi texnologiyası
kafedrasının müəllimi

ORCID: 0000-0002-7701-5716

ÖZET

Milli Suverenlik və Uşaqlar Bayramı əlamətdar tarixi hadisəni xatırladığı və uşaqların rifahını vurğuladığı üçün Türkiyə və dünya türk toplumları üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Günün ikili əhəmiyyəti onun mədəni idenfikliyi qorumaq və sosial məsuliyyəti təşviq etməkdəki dəyərini vurğulayır.

Milli Suverenlik və Uşaqlar Gününün əhəmiyyətini aşağıdakı kimi ümumiləşdirmək olar:

Tarixi 'həmiyyət: 1920-ci ildə Türkiyənin Qurtuluş Müharibəsinin başlandığını və nəhayət müasir Türkiyə Cümhuriyyətinin qurulmasını bildirən Türkiyə Parlamentinin yaranması günüdür. Bu, millətin möhkəmliyini, qətiyyətini və öz müqəddəratını təyin etmək öhdəliyini xatırladır.

Uşaqlara həsr edilib: Türkiyə günü uşaqlara həsr etməklə, millətin gələcəyini formalaşdırmaqda gənc nəslin əhəmiyyətini vurğulayır. O, uşaqların rifahını və inkişafını təmin etmək, onları tərbiyə etmək, oxutmaq və qorumaq üçün cəmiyyətin məsuliyyətini vurğulayır.

Mədəni qoruma: Milli Suverenlik və Uşaqlar Bayramı türk mədəniyyətini və irsini qeyd etmək və qorumaq imkanı verir. Müxtəlif fəaliyyətlər və tədbirlər vasitəsilə bu gün gənc nəsilləri öz əcdadları və adət-ənənələri ilə birləşdirərək mədəni kimlik və davamlılıq hissini aşılayır.

Sosial məsuliyyət: Gün şagirdləri və icmaları xeyriyyəçilik fəaliyyətləri və pul toplama səyləri ilə məşğul olmağa təşviq etməklə sosial məsuliyyəti təşviq edir. O, empatiya, şəfqət və həmrəyliyin vacibliyini öyrədir, fərdləri cəmiyyətə müsbət töhfə verməyə ruhlandırır.

Qlobal fərqiindəlik: Gün müxtəlif ölkələrdə qeyd olunduğu üçün Türkiyənin tarixi və mədəni əhəmiyyəti ilə bağlı qlobal məlumatlılığı artırır. O, həmçinin müxtəlif millətlər arasında anlaşma və əməkdaşlığı təşviq edir, birlik və ortaq dəyərlər hissini aşılayır.

Təhsil və maarifləndirmə: Bu gün şagirdləri və icmaları milli suverenlik, demokratiya və uşaq hüquqlarının əhəmiyyəti haqqında maarifləndirmək imkanı verir. O, tənqidi düşüncəni, açıq dialoqu və vətəndaş iştirakını təşviq edir, fərdləri demokratik prosesdə iştirak etmək və müsbət dəyişikliklərin tərəfdarı olmaq üçün gücləndirir.

Ümumiyyətlə, Milli Suverenlik və Uşaqlar Bayramı əlamətdar bir tarixi hadisəni qeyd etdiyi, uşaqların rifahını vurğuladığı, mədəni kimliyini qoruduğu, sosial məsuliyyəti təbliğ etdiyi, qlobal şüurun yüksəldilməsi və fərdləri əsas dəyər və prinsiplər haqqında maarifləndirdiyi üçün Türkiyə və türk toplumları üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Milli Suverenlik və Uşaqlar Bayramı Türkiyədəki məktəblərdə və dünyadakı türk icmalarında böyük coşğu ilə qeyd olunur. Bu hadisəni qeyd etmək və onun ikili əhəmiyyətini vurğulamaq üçün müxtəlif tədbirlər təşkil olunur: Türkiyə Parlamentinin yaradılmasının anılması və uşaqların rifahına diqqət yetirilir.

Milli Suverenlik və Uşaqların Müdafiəsi Günündə məktəblərdə aşağıdakı tədbirlər ümumiləşdirilir:

Mərasimlər: Məktəblər günü qeyd etmək üçün xüsusi mərasimlər keçirirlər. Bu mərasimlərə milli şeirlərin oxunması, dövlət himninin oxunması, məktəb rəhbərlərinin, müəllimlərin və şagirdlərin çıxışları daxil ola bilər.

Mədəniyyət tamaşaları: Şagirdlər ənənəvi türk musiqisini, rəqsini və teatrını nümayiş etdirərək mədəni tamaşalarda iştirak edirlər. Bu tamaşalar türk mədəniyyətini və irsini təbliğ etmək və qorumaq məqsədi daşıyır.

İncəsənət və inşaa müsabiqələri: Yaradıcılığı və özünü ifadə etməyi təşviq etmək üçün məktəblər milli suverenlik və uşaq hüquqları mövzuları ətrafında mərkəzləşdirilmiş rəsm və inşaa müsabiqələri təşkil edə bilərlər.

İdman tədbirləri: İdman görüşləri və komanda idman turnirləri kimi idman yarışları şagirdlər arasında fiziki fəaliyyəti, komanda işini və dostluğu təşviq etmək üçün keçirilir.

Xeyriyyəçilik və fəndreyzing (xeyriyyə fondlarını, müəssisələri, dövlət qurumlarını işə cəlb edərək könüllü ianələr toplamaq) fəaliyyətləri: Şagirdlər ehtiyacı olan uşaqlar, təhsil və səhiyyə kimi müxtəlif səbəbləri dəstəkləmək üçün xeyriyyəçilik və fəndreyzing fəaliyyətləri ilə məşğul olurlar. Bu fəaliyyətlər şagirdlərdə sosial məsuliyyət və empatiya hisslərini inkişaf etdirir.

Tarixi yerlərə ziyarətlər: Məktəblər şagirdləri Türkiyənin zəngin tarixi və mədəni irsi haqqında məlumatlandırmaq üçün tarixi yerlərə və muzeylərə səfərlər təşkil edə bilər.

Qonaq natiqlər: Məktəblər müəlliflər, rəssamlar və siyasətçilər kimi qonaq məruzəçiləri milli suverenlik və uşaq hüquqları ilə bağlı öz təcrübələri və perspektivləri haqqında danışmaq üçün dəvət edə bilər.

Bu fəaliyyətlər şagirdləri Milli Suverenlik və Uşaqların Müdafiəsi Gününün qeyd olunmasına cəlb etmək, milli qürur, mədəni kimlik və sosial məsuliyyət hissini aşılamaq məqsədi daşıyır.

Açar sözlər: milli suverenlik, Uşaqlar günü, tarix, məşhurluq, müstəqillik

ABSTRACT

National Sovereignty and Children's Day holds great importance for Turkey and Turkish communities worldwide, as it commemorates a significant historical event and emphasizes the well-being of children. The day's dual significance highlights its value in preserving cultural identity and promoting social responsibility.

The importance of National Sovereignty and Children's Day can be summarized as follows:

Historical Significance: The day marks the establishment of the Turkish Parliament in 1920, signifying the beginning of the Turkish War of Independence and the eventual formation of the modern Turkish Republic. It serves as a reminder of the nation's resilience, determination, and commitment to self-determination.

Emphasis on Children: By dedicating the day to children, Turkey highlights the importance of the younger generation in shaping the nation's future. It underscores the responsibility of society to nurture, educate, and protect its children, ensuring their well-being and development.

Cultural Preservation: National Sovereignty and Children's Day provides an opportunity to celebrate and preserve Turkish culture and heritage. Through various activities and events, the day fosters a sense of cultural identity and continuity, connecting younger generations with their ancestors and traditions.

Social Responsibility: The day promotes social responsibility by encouraging students and communities to engage in charitable activities and fundraising efforts. It teaches the importance of empathy, compassion, and solidarity, inspiring individuals to contribute positively to society.

Global Awareness: As the day is celebrated in various countries, it raises global awareness of Turkey's historical and cultural significance. It also promotes understanding and cooperation among different nations, fostering a sense of unity and shared values.

Education and Awareness: The day offers an opportunity to educate students and communities about the importance of national sovereignty, democracy, and children's rights. It encourages critical thinking, open dialogue, and civic engagement, empowering individuals to participate in the democratic process and advocate for positive change.

In summary, National Sovereignty and Children's Day holds great importance for Turkey and Turkish communities as it commemorates a significant historical event, emphasizes children's well-being, preserves cultural identity, promotes social responsibility, raises global awareness, and educates individuals about essential values and principles.

National Sovereignty and Children's Day is celebrated with great enthusiasm in schools across Turkey and in Turkish communities worldwide. Various activities and events are organized to mark the occasion and emphasize its dual significance: commemorating the establishment of the Turkish Parliament and focusing on children's welfare.

In schools, the following activities are common during National Sovereignty and Children's Day:

Ceremonies: Schools often hold special ceremonies to celebrate the day. These ceremonies may include the recitation of national poems, singing of the national anthem, and speeches by school administrators, teachers, and students.

Cultural Performances: Students often participate in cultural performances, showcasing traditional Turkish music, dance, and theater. These performances aim to promote and preserve Turkish culture and heritage.

Art and Essay Competitions: To encourage creativity and self-expression, schools may organize art and essay competitions centered around the themes of national sovereignty and children's rights.

Sports Events: Sports competitions, such as athletic meets and team sports tournaments, are often held to promote physical activity, teamwork, and camaraderie among students.

Charity and Fundraising Activities: Students engage in charity and fundraising activities to support various causes, such as children in need, education, and healthcare. These activities foster a sense of social responsibility and empathy among students.

Visits to Historical Sites: Schools may organize visits to historical sites and museums to educate students about Turkey's rich history and cultural heritage.

Guest Speakers: Schools may invite guest speakers, such as authors, artists, and politicians, to talk about their experiences and perspectives on national sovereignty and children's rights.

These activities aim to engage students in the celebration of National Sovereignty and Children's Day, fostering a sense of national pride, cultural identity, and social responsibility.

Keywords: National Sovereignty, Children's Day, history, celebrity, Independence

TÜRKİYƏDƏ UŞAQ VƏ MİLLİ SUVERENLİK GÜNÜ

CHILD IN TURKEY AND NATIONAL SOVEREIGNTY DAY

Arzu Kərimova

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin müəllimi

ORCID 0000-0002-2662-6015

ÖZET

"Uşaqlar həyatın çiçəkləridir!" - Türkiyənin hər bir sakini üçün bu ifadənin xüsusi mənası vardır. Türk xalqının milli xüsusiyyətlərindən biri də gənc nəsle olan məhəbbətidir.

23 aprel Türkiyə Cümhuriyyətinin ilk milli bayramı hesab olunur. 1921-ci ildən etibarən Türkiyədə 23 Aprel – Milli Bayram kimi qeyd olunmağa başlamışdır. Həmin bayramın qanuni adı “Uşaqlar Günü” olmasa da, uşaqlara şən günlər yaşatmaq məqsədi ilə 1927-ci ildən başlayaraq uşaqlar günü kimi qeyd olunur. 1935-ci ildə bayramın adı dəyişdirilərək Milli Suverenlik Günü, 1981-ci ildə isə “Milli Suverenlik və Uşaqların Müdafiəsi Günü” adlandırılmışdır.

23 aprel 1933-cü ildə, ilk dəfə olaraq, Türkiyə Cümhuriyyətinin keçmiş prezidenti Mustafa Kamal Atatürk uşaqları öz kabinetinə dəvət edərək onlarla söhbət etmişdir. Bu adət sonralar bayramın bir hissəsi kimi geniş vüsət alaraq ənənəyə çevrilmişdir. 1933-cü ildən 2013-cü ilə qədər dövlət adamları tərəfindən uşaqları bir günlük öz yerlərinə oturtmaq ənənəsi davam etdi və həmin gün gənc nəslin seçilmiş nümayəndələrinə dövləti idarə etmək şansı verildi.

2013-cü ildən etibarən isə qaydalarda bir qədər dəyişiklik edildi. Yəni 2013-cü ildən bəri minlərlə tələbə stadionlara axışaraq, burada bədən hərəkətlərini nümayiş etdirir və ölkənin hər bir yerində karnavala bənzər şənliklər keçirilir. Həmin gün əsas küçələr və məktəb əraziləri çiçəklər, şarlar və ölkə liderinin ənənəvi portretləri, həmçinin Türkiyə bayraqları ilə bəzədilir. Bu bayram, adətən, orta məktəblərdə keçirilir. Məktəbli formasında şagirdlər şəhər küçələrində nizamlı sütunlarla gəzir. Bayramın daha bir özəlliyi ondan ibarətdir ki, Türkiyəyə başqa ölkələrdən uşaqlar dəvət olunur. Uşaqlar adi türk ailələrində yaşayır, həmyaşıdları, Türkiyənin mədəniyyəti, adət-ənənələri ilə tanış olurlar. Həmçinin, bu bayram şərəfinə böyük bir festival keçirilir, bu festivalda başqa ölkələrdən gələn uşaqlar öz ölkələri haqqında danışır, milli geyimlərdə tamaşalar nümayiş etdirirlər. Bütün bu keçirilən təmtəraqlı tədbirlər isə gələcəkdə yaranacaq müsbət beynəlxalq münasibətlərin əsasını qoyur. Bu bayramda valideynlər də övladlarını təbrik edirlər.

Bu möhtəşəm gün 1920-ci ildə Ankarada ilk Böyük Millət Məclisinin açılışına təsadüf edir. Ölkənin ali qanunverici orqanının yaradılması şərəfinə parlamentin binasında bayram mərasimi keçirilir. Parlamentin üzvləri Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu - Mustafa Kamal Atatürkün parlament binasındakı abidəsi önünə əklil qoyur, sonra Türkiyə Cümhuriyyətinin himni səsləndirilir, millət vəkili Atatürkün xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad edirlər.

Açar sözlər: Türkiyə Cümhuriyyəti, Atatürk, Milli Suverenlik, Uşaqların Müdafiəsi Günü, Böyük Millət Məclisi.

ABSTRACT

April 23 is a big state holiday in Turkey, one of the most favorite in the country. National Independence Day and Children's Day History The holiday is dedicated to the independence of Turkey and children, as future citizens of the country that will rule it, live and work in it, preserve and increase all the achievements of the state.

April 23, 1920 was the first meeting of the Turkish parliament, and this day is considered the Day of Independence, the Day of National Sovereignty. The celebration of this date was postponed several times and was finally established to be celebrated on April 23 in 1927, and the holiday was legislated in 1981.

Back in 1920, the first president of Turkey, Mustafa Kemal Atatürk, gave a speech at the Great National Assembly in Ankara. He declared that children are the future and the foundation of any nation. Therefore, the relationship with them should be special. From the earliest years, children need to be told about the culture and history of their homeland, to instill in them patriotism and pride for their homeland.

Keywords: Republic of Turkey, Atatürk, National Sovereignty, Children's Day, Grand National Assembly.

**TURKISH NATIONALISM AND SOVEREIGNTY AS PORTRAYED IN STATE-
ISSUED EFL TEXTBOOKS****Assoc. Prof. Dr. Ömer Gökhan ULUM**

Mersin University

<https://orcid.org/0000-0001-7685-6356>**ABSTRACT**

The ideological underpinnings of educational textbooks wield significant influence over students' perceptions and interpretations of the world, thereby molding their attitudes and convictions. Consequently, there exists a paramount need for a meticulous scrutiny of the ideological orientations embedded within textbooks, ensuring their presentation of a multitude of perspectives while furnishing accurate and impartial information. Rooted in the notion of a unified Turkish nation characterized by shared ethnic, linguistic, and cultural traits, Turkish nationalism underscores the imperative of safeguarding and advancing these attributes to uphold the cohesion and integrity of the nation. This ideological stance frequently intertwines with the concept of national sovereignty, which advocates for the Turkish populace's entitlement to self-determination and the autonomy to chart the trajectory of their country's future. In the context of English as a Foreign Language (EFL) textbooks in Turkey, it is plausible that manifestations of Turkish nationalist ideology and notions of national sovereignty permeate both the content and language utilized. This could manifest through the accentuation of Turkish history, culture, and language, coupled with a favorable portrayal of Turkey's global significance. Textbook evaluation stands as a critical process involving a meticulous examination and analysis of content, language, and presentation to ascertain their quality, efficacy, and suitability for a given educational milieu. This evaluative endeavor may be conducted by a spectrum of stakeholders including educators, curriculum developers, students, parents, and others. Descriptive content analysis, a methodological approach employed to dissect and interpret textual data, entails the systematic identification, categorization, and elucidation of dominant themes, concepts, and patterns inherent within the data corpus. The present study endeavors to scrutinize EFL textbooks authored by the Ministry of Turkish National Education, with the aim of discerning the prevalence and implications of Turkish nationalist ideology and associated conceptions of sovereignty.

Keywords: ideology, sovereignty, nationalism, EFL textbook evaluation

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN ULUSAL EGEMENLİK İLKESİ VE CUMHURİYET

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'S PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE REPUBLIC

Malike BİLEYDİ KOÇ

Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü,

ORCID ID:0000-0003-4118-286X

ÖZET

Tarih boyunca egemenliğin kaynağı, toplumların gelişimine göre farklılıklar göstermiştir. Egemenlik, devletin ortaya çıkışında önemli bir rol oynamıştır. Ulusal toplumlar Batı'da feodalitenin yıkılmasından sonra doğmuş, güçlü bir merkezi yapılanma ile ulusal sınırlar ortaya çıkmıştır. Avrupa'da Orta Çağ'ın en baskın kurumu olan kilisenin etkisinin azalması ile güç dengesi köklü şekilde değişime uğramış, dünyevileşen egemenlik güçlü merkezi krallıklara geçmiştir. Fransız Devrimi ile ulusal egemenlik kavramı ortaya çıkmış, mutlak hakimiyetin sahibi değişmiş, halk iktidarın hem sahibi hem de kullanıcısı olmuştur. Ulusal egemenlik kavramı ile çağdaş devlet arasında güçlü bir bağın bulunduğu görülmektedir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün eylemi, Kurtuluş Savaşı'ndan ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluş aşamalarından oluşan birbiriyle bütünleşmiş bir nitelik taşımaktadır. Atatürk, Cumhuriyet'in inşa sürecinde ulusal egemenlik ilkesini Türk siyasal hayatına kazandırmış bir liderdir. Anadolu'ya geçtiği andan itibaren ulusal egemenlik ilkesine göre hareket etmiş, bu ilkeyi tam bağımsızlık hedefi ile birlikte saltanata ve dış güçlere karşı Türk ulusu için bir prensip olarak belirlemiştir. 22 Mayıs 1919 tarihli Atatürk tarafından Samsun'dan Sadarete gönderilen raporda, 22 Haziran 1919 tarihli Amasya Genelgesi'nde, 7 Ağustos 1919 tarihli Erzurum Kongresi Beyannamesinde ulusal egemenlik ilkesi açıkça ifade edilmiş, ulusal hareketin yayın organları olan gazetelerin adlarında da ulusun iradesi ve hakimiyeti vurgusu yapılmış, ulusu temsil eden bir meclisin açılması ile bu ilkeye 20 Ocak 1921 tarihli Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda hukuksal bir nitelik kazandırılmıştır.

Atatürk, TBMM'nin açılışı sonrasında yaptığı konuşmalarında Cumhuriyet'in kuruluş felsefesinin omurgasını oluşturacak ulusal egemenlik prensibini sıklıkla ana eksen olarak vurgulamaya özen göstermiştir. Çünkü bu yaşam biçiminde temel amaç, halkın esenliğidir. Ulusal egemenlik, bir ulusun kendi geleceğini belirleme gücünü elinde bulundurması demektir. Cumhuriyet, en basit ifadesiyle ulusun egemenliğini içermektedir. “Özgürlüğün de, eşitliğin de, adaletin de dayanağı ulusal egemenliktir” diyen Atatürk'e göre Cumhuriyet ulusal egemenliği en iyi koruyan yönetimdir. Atatürk'ün öngördüğü cumhuriyet yönetiminde devlet tam bağımsızlığı, eşitliği, çağdaşlaşmayı esas alan laik ve demokratik bir anlayışa dayandırılmıştır. Yaşamı boyunca bu ideal uğruna mücadele veren Atatürk'ün “Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemiyle devlet şekli demektir”, sözlerinden de anlaşılacağı gibi günümüze kadar uzanan demokrasi yolculuğunun temellerinin cumhuriyetin kuruluş felsefesine ve uygulamasına dayandığı bir gerçektir.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Ulusal Egemenlik, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhuriyet.

ABSTRACT

Throughout history, the source of sovereignty has varied according to the development of societies. Sovereignty has played a significant role in the emergence of state. National societies were born after the collapse of feudalism in the West and national boundaries emerged with a strong central structure. With the decline of the influence of the Church, which was the dominant institution of the Middle Ages in Europe, the balance of power changed radically, and secularized sovereignty passed to powerful centralized kingdoms. With the French Revolution, the concept of national sovereignty changed, and the people became both the owner and the user of power. It seems that there is a strong connection between the concept of national sovereignty and the modern state.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk's action has an integrated quality consisting of the War of Independence and the establishment stages of the Republic of Turkey. Atatürk is a leader who introduced the principle of national sovereignty into Turkish political life during the construction process of the Republic. From the moment he arrived in Anatolia, he acted according to the principle of national sovereignty and determined this principle as a principle for the Turkish nation against the monarchy and external powers, along with the goal of complete independence. The principle of national sovereignty was clearly expressed in the report sent by Atatürk from Samsun to the Government on May 22, 1919, in the Amasya Memorandum of June 22, 1919, and in the Declaration of the Erzurum Congress of August 7, 1919, the emphasis on the will and sovereignty of the nation was also made in the names of the newspapers and this principle was given a legal status with the opening of a parliament representing the nation, as stipulated in the Law of Teşkilat-ı Esasiye dated January 20, 1921.

In his speeches after the opening of the Turkish Grand National Assembly, Atatürk took care to emphasize the principle of national sovereignty, as the main axis. Because the primary goal in this way of life is the well-being of the people. National sovereignty means that a nation has the power to determine its own future. The Republic, in its simplest expression, contains the sovereignty of the nation. According to Atatürk, who said, "*The basis of freedom, equality, and justice is national sovereignty*," the Republic is the administration that best form of government that preserves national sovereignty. In the republican administration envisaged by Atatürk, the state was based on independence, equality, secular and democratic understanding focused on modernization. As can be understood from the words of Atatürk's, who fought for this ideal throughout his life, "*Republican regime means the form of state with the democratic system*", it is a fact that the foundations of the journey of democracy that extends to the present day are based on the philosophy and implementation of the establishment of the republic.

Keywords: Atatürk, National Sovereignty, Turkish Grand National Assembly, The Republic.

ATATÜRKÜN TÜRK MİLLƏTİNİN İSTİQLAL VƏ HÜRRİYYƏTİNDƏ MİLLİ SUVERENLİK UĞRUNDA MÜBARİZƏSİ

ATATÜRK'S STRUGGLE FOR NATIONAL SOVEREIGNTY IN THE INDEPENDENCE AND FREEDOM OF THE TURKISH NATION

Abdullayeva Gültəkin Atəş qızı

pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti

ÖZET

Müstəqilliyinin sarsılmaz ifadəsi kimi türk xalqının qəlbində əhəmiyyətli yer tutan 23 Aprel Milli Suverenlik və Çocuk Bayramı türk milli birliyinin ifadəsidir. Atatürk İli elan edilən 1981-ci ildən etibarən, bu bayram rəsmi olaraq "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" adı ilə qeyd olunur.

Mustafa Kamal Atatürk müstəqil Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusudur. O, Türkiyə dövlətinin müqəddəratını, milli suverenliyini və müstəqilliyini təmin etmək üçün mücadilə etmişdir.

Mustafa Kamal Atatürkün başçılığı ilə Osmanlı imperatorluğunun süqutundan sonra Qurtuluş Savaşına hazırlaşan Türk Milləti işğalçılara qarşı müstəqil və demokratik bir həyat naminə mübarizə aparmışdır. Mustafa Kamalın mücadiləsiylə quracağı dövlətin təməli məhz xalqın istədiyi kimi formalaşmışdır.

Türk Milləti tarix boyu öz milli dəyərlərini daim qoruyub saxlamışdır. Ona görə də dövlət hər zaman öz xalqına güvənmişdir. Millətsiz dövlət olmadığı kimi, dövlətsiz də millət olmaz. Milli suverenlik xalqın idarəçilikdə iştirakını təmin edən və dövlətin gələcəyinə zəmanət verən uğurlu sistemdir.

Atatürkün milli suverenlik uğrunda mübarizəsi türk millətinin istiqlal və hürriyyətinin qorunmasında mühüm istinad nöqtəsi olmuşdur. Onun inqilabi və mütərəqqi ideyaları Türkiyənin bugünkü siyasi və ictimai quruluşunun əsasını təşkil etmiş və milli suverenliyin güclü müdafiəsinə imkan yaratmışdır.

Türkiyə dövlətinin quruculuq fəlsəfəsi xalqın iradəsinə əsaslanan milli suverenlik prinsipinə söykənmişdir. Bu prinsip ölkənin daxili və xarici siyasətinə həlledici təsir göstərmiş və Türkiyənin modernləşmə prosesində mühüm rol oynamışdır. Atatürkün həyata keçirdiyi islahatlara dünyəvilik prinsipinin qəbulu, qadınların hüquqları və təhsillərində əhəmiyyətli dəyişikliklər, latın əlifbasının qəbulu, iqtisadi strukturda dəyişikliklər, türk millətinin birliyini və həmrəyliyin təmin etmək üçün milli kimlik və türk vətəndaşlığı da daxildir. Atatürkün rəhbərliyi altında dünyada çocuqlarına bayram hədiyyə edən və bu bayramı bütün dünya ilə paylaşan ilk və yeganə ölkə Türkiyədir.

Qazi Mustafa Kamal təkcə Türkiyənin lideri deyil, həm də beynəlxalq aləmdə tanınan dövlət xadimidir. Onun ideyaları və irsi bu gün də türk milləti üçün böyük bir ilham mənbəyidir və Türkiyənin tarixində qalıcı izlər buraxmışdır. Atatürkün vurğuladığı milli suverenlik və müstəqillik prinsipləri Türkiyənin təməl dəyərləri arasında olmaqda davam edir.

Mustafa Kamal Atatürk milli suverenlik, istiqlaliyyət bəxş etdiyi Türk xalqına müraciət edərək deyirdi: “Millî egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, yok olur. Milletlerin esareti üzerine kurulmuş müesseseler her tarafta yıkılmağa mahkûmdurlar”...

Açar sözlər: Atatürk, müstəqil Türkiyə, cümhuriyyət, milli suverenlik

ABSTRACT

April 23 National Sovereignty and Children's Day, which holds an important place in the hearts of the Turkish people as an unshakable expression of its independence, is an expression of Turkish national unity. Since 1981, when Atatürk's Year was declared, this holiday is officially celebrated under the name "Nisan 23 National Sovereignty and Children's Day".

Mustafa Kemal Atatürk is the founder of the independent Republic of Turkey. He fought to ensure the destiny, national sovereignty and independence of the Turkish state.

After the fall of the Ottoman Empire under the leadership of Mustafa Kemal Atatürk, the Turkish Nation, which was preparing for the Liberation War, fought for an independent and democratic life against the invaders. The foundation of the state to be built by Mustafa Kemal's struggle was formed exactly as the people wanted.

The Turkish nation has always preserved its national values throughout history. Therefore, the state has always trusted its people. Just as there is no state without a nation, there is no nation without a state. National sovereignty is a successful system that ensures people's participation in governance and guarantees the future of the state.

Atatürk's struggle for national sovereignty was an important point of reference in protecting the independence and freedom of the Turkish nation. His revolutionary and progressive ideas formed the basis of today's political and social structure of Turkey and enabled the strong defense of national sovereignty.

The founding philosophy of the Turkish state is based on the principle of national sovereignty based on the will of the people. This principle had a decisive influence on the country's domestic and foreign policy and played an important role in the modernization process of Turkey. Atatürk's reforms included the adoption of the principle of secularism, significant changes in women's rights and education, the adoption of the Latin alphabet, changes in the economic structure, national identity and Turkish citizenship to ensure the unity and solidarity of the Turkish nation. Under the leadership of Atatürk, Turkey is the first and only country in the world to present a holiday to its children and share this holiday with the whole world.

Gazi Mustafa Kemal is not only the leader of Turkey, but also an internationally recognized statesman. His ideas and legacy are still a great source of inspiration for the Turkish nation today and have left a lasting mark on Turkish history. The principles of national sovereignty and independence emphasized by Atatürk continue to be among the fundamental values of Turkey.

Mustafa Kemal Atatürk addressed the Turkish people to whom he gave national sovereignty and independence and said: National sovereignty is such a light that chains melt, crowns and thrones burn and disappear in front of it. Institutions built on the slavery of nations are doomed to collapse everywhere.

Keywords: Ataturk, independent Turkey, the republic, national sovereignty

**OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ ÖĞRENCİLER İÇİN MİLLİ EĞİTİMİN GÜNCEL
OKUL ÖNCESİ PROGRAMI ÇERÇEVESİNDE MİLLİ EGEMENLİK BİLİNCİNE
KATKIDA BULUNACAK MATERYAL GELİŞTİRİLMESİ**

**DEVELOPING MATERIALS TO CONTRIBUTE TO NATIONAL SOVEREIGNTY
AWARENESS FOR PRE-SCHOOL STUDENTS WITHIN THE FRAMEWORK OF
THE CURRENT PRE-SCHOOL PROGRAM OF NATIONAL EDUCATION**

Elif ŞENTÜRK

0009-0000-8547-9134

Şehit Mehmet Şefik Şefkatlioğlu Anaokulu, 34500, Büyükçekmece/ İstanbul

ÖZET

Milli egemenlik milletin iradesini en üst seviyede tutan ve demokrasinin temel taşı oluşturmuş bir kavramdır. Buna bağlı olarak milli egemenliğin önemli bir unsuru milletin bağımsız olarak kendi kendine karar verebilmesidir. Bu özelliğin milleti oluşturan bireylere kazandırılması , örgün eğitime başladıkları okul öncesi dönemden itibaren çok önemlidir. Karar verme, seçebilme gibi eylemlerin küçük yaşlarda öğretilmesinin farklı yolları olmakla birlikte bunlardan bir tanesi de okul öncesi eğitimde çocuklara seçme imkan ve özgürlüğünün verilmesiyle başlamaktadır. Okul öncesi dönem beyin gelişiminin ve sinaptik bağlantılarının en yoğun ve hızlı yaşandığı dönemdir. Bu sebeple erken yaş deneyimleri çocuğun okula, öğrenmeye ve kendi becerilerine dair geliştireceği tutumları belirler, okul başarısını etkiler ve öz güvenini destekler. Okul öncesi öğrencilerinin 3 yaş itibariyle kendi ilgi alanlarını tanıyıp bunların doğrultusunda karar verebilme ve oynayacakları eğitici oyuncağı seçebilme yetisini kazandırmak çok önemlidir. Henüz somut işlemler döneminde olan çocukların eğitiminde materyal kullanımı büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada 3 yaşından itibaren çocukların çeşitli kazanımlara ait olan materyallerden, kendi ilgi alanına ait olanı seçerek karar vermeye yardımcı bir ders materyali geliştirilmiştir. Bu materyal sayesinde öğrenci sadece bir kutu oyunu ile anadili çalışmaları, hayal gücü-sanatsal çalışma, zeka oyunu, duyuşsal etkinlik gibi alanlarda kendini ve becerilerini ifade edebilmektedir. Bu bağlamda bu materyal yetişkin olduğu dönemlerde kendi ihtiyacını saptayarak doğru seçimler yapması için gerekli olan zemini 3 yaş civarında çocuklara sunmaktadır. Bu çalışma ile okul öncesi çağı çocuğunun zihinsel gelişimini desteklemenin yanında; sosyal olarak kendini ifade etme, erken okur yazarlık, kavram öğretimi ve hayal gücünü geliştirmek gibi bir çok alana destek vererek milli eğitim okul öncesi güncel programı çerçevesinde milli egemenliğe katkı sağlayacak çocukların yetiştirilmesine zemin hazırlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Seçim Yapabilme, Milli Egemenlik, Milli Eğitim, Okul Öncesi Eğitim Programı, Karar Verebilme

ABSTRACT

National sovereignty is a concept that keeps the will of the nation at the highest level and forms the cornerstone of democracy. Accordingly, an important element of national sovereignty is the ability of the nation to decide independently. It is very important to impart this feature to the individuals who make up the nation, starting from the pre-school period when they start formal education. Although there are different ways to teach actions such as decision-making and choice at an early age, one of them starts with giving children the opportunity and freedom to choose in pre-school education. Preschool period is the period when brain development and synaptic connections occur most intensely and rapidly. For this reason, early life experiences determine the attitudes that the child will develop towards school, learning and his own skills, affect school success and support self-confidence. It is very important to provide preschool students with the ability to recognize their own interests by the age of 3, to decide accordingly and to choose the educational toys they will play with. The use of materials is of great importance in the education of children who are still in the concrete operational period. In this study, a course material was developed that helps children from the age of 3 to decide on the materials that belong to their field of interest by choosing from among the materials related to various achievements. Thanks to this material, the student can express himself and his skills in areas such as native language studies, imagination-artistic work, intelligence games and sensory activities with just a box game. In this context, this material provides children around the age of 3 with the necessary basis to identify their own needs and make the right choices when they become adults. In addition to supporting the mental development of preschool children with this study; By supporting many areas such as social self-expression, early literacy, concept teaching and developing imagination, it paves the way for the raising of children who will contribute to national sovereignty within the framework of the current national education pre-school program.

Keywords: Ability to Choose, National Sovereignty, National Education, Preschool Education Program, Decision Making

23 APREL- MİLLİ SUVERENLİK GÜNÜ. SUVERENLİK ANLAYIŞI**APRIL 23 - NATIONAL SOVEREIGNTY DAY. CONCEPT OF SOVEREIGNTY****P.ÜZ.F.D. Məmmədova Esmira Fərhad Qızı**

Bakı Şəhəri, Adpu-Nun "Azərbaycan Dili Və Onun Tədrisi Texnologiyası" Kafedrasının Baş Müəllimi

0009-0008-3969-1669

AÇAR SÖZLƏR: suveren, respublika, uşaq, uşaqların inkişafı, milli suverenlik anlayışı, təhsil**ÖZET**

Suverenlik anlayışına nəzər salmaq, onun kimlər üçün adi söz, kimlər üçün böyük bir məna kəsb etdiyini araşdırmaq o qədər çətin deyil. Bəzən biz bir sözün mənasını araşdırmadan onun hansı məna ifadə etdiyini dərk edə bilirik. Həmin ifadələr üçün ölkələrin savaşa girdiyini dəfələrlə şahidi oluruq və olmağdayıq. Müxtəlif inkişafa malik olan ölkələr müstəqillik qazandıqdan sonra adların qarşısında tez-tez bu sözün işlənməsindən qürur duyurlar. Suverenlik sözünün mənasını belə izah etmək olar. Məsələn, öz dövlətinin hökmranlıq etmək, müstəqil olmaq, başqa ölkələrdən asılı olmamaq, müstəqil fikir yürütmək və s. Hətta sözə sinonim, yaxınmənalı söz axtaranda belə müstəqil, azad sözü qarşımıza çıxır.

Suverenlik anlayışı, bizə, eyni zamanda da bir çox ölkələrə asan başa gəlməyən ifadə kimi nəzərdə saxlanılmamalıdır. Qonşu ölkəmiz olan Türkiyədə də 23 NİSAN MİLLİ SUVERENLİK günü kimi qeyd edilir. Onun əldə edilməsi, hansı uzaqgörən siyasətin hesabına əldə olunduğu demək olar ki, hamıya bəllidir. 23 aprel 1920-ci ildə Türkiyədə Böyük Millət Məclisinin keçirilməsinə görə Türkiyə Böyük Millət Məclisi tərəfindən yalnız Türk uşaqlarına deyil, bütün dünya uşaqlarına edilən hədiyyə kimi qəbul edilməsindən tutmuş, 1979-cu ildən bu tarixi hadisəni BMT-nin tanınmasına qədər. Bu günün şərəfinə, əldə edilən uğur kimi baxılaraq, hər il "23 NİSAN" bayramı MİLLİ SUVERENLİK kimi Türkiyə dövlətində böyük təntənə ilə qeyd edilir.

Qonşu ölkələrin inkişaf etməsi də xüsusən, Türkiyə Respublikasının uğuru da Azərbaycanın irəli getməsinə, onun hərtərəfli inkişafına da güclü təsir etmişdir. Düzdür, müstəqil ölkə olmağımız cəmi 23 ay sürsə də bir çox işləri həmin ərəfədə görə bildik, Suverenlik anlayışını, müstəqillik kəlməsini 1918-ci ildə mayın 28-də qeyd edilməsi tarixini bizə daim əzbər şəkildə öyrədildi. Mahiyyəti, nə üçün lazım olduğunu isə bizə öyrədilmədi. Yarımçıq qalan işin davamı isə Azərbaycanda 1991-ci il oktyabr ayında görmək mümkün oldu. 1991-ci il oktyabrın 18-də Ali Sovetin sessiyasında tarixi sənəd olan Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı qəbul edildi. Həmin tarixdən etibarən Azərbaycan öz suverenliyini, müstəqilliyini qorumaqdadır. Türkiyədə olduğu kimi Azərbaycanda da Milli Müstəqillik Günü, Suverenlik Günü çox önəmli, ələmətdar gün kimi qeyd olunur. onu da qeyd etmək istərdik ki, artıq həmin gün 2021-ci ildən etibarən yeni adıyla "Müstəqilliyin Bərpası günü" (18 oktyabrda) kimi qeyd edilir.

Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, həmin bayram məhz Türkiyədə Uşaq Bayramı günü kimi də qeyd olunur. Biz türk və yerli kanallarda bu tarixi günə çox önəm verildiyinin dəfələrlə şahidi olmuşuq. Təntənəli şəkildə uşaqların əllərində bayraqlarla bayram şənliklərində

iştirakı, fərqli millətlərdən olan yeniyetmə və gənclərin türk dilində şeir və mahnı səsləndirməsini görmək insanı qürurlandırır. Türkiyənin hər tərəfində uşaqlar tərəfindən ilə bu bayramı böyük coşğu ilə qeyd edilir. Onlar eyni zamanda müəllimlərinin hazırladığı tədbirlərdə ailələri ilə bir araya gəlir və bayramı sevinclə, həvəslə keçirirlər.

ANAHTAR KELİMELER: egemenlik, cumhuriyet, çocuk, çocukların gelişimi, ulusal egemenlik kavramı, eyitim

ABSTRACT

It is not so difficult to take a look at the concept of sovereignty and find out that for some it is a common word and for others it has a great meaning. Sometimes we can understand what a word means without looking into its meaning. We have and are witnessing many times that countries go to war for those statements. After gaining independence, countries with different development are often proud to use this word in front of their names. The meaning of the word sovereignty can be explained like this. For example, it is necessary for one's state to rule, be independent, not depend on other countries, think independently, etc. Even when looking for a synonym or similar word for the word, the word independent comes to mind.

The concept of sovereignty should not be considered as an expression that is not easy to understand for us, and at the same time for many countries. APRIL 23 is also celebrated as NATIONAL SOVEREIGNTY day in our neighboring country, Turkey. Almost everyone knows that it was achieved at the expense of a visionary policy. Since it was accepted by the Grand National Assembly of Turkey as a gift not only to Turkish children, but to the children of the whole world, due to the holding of the Grand National Assembly in Turkey on April 23, 1920, until the recognition of this historical event by the UN in 1979. In honor of this day, considered as a success, "23 APRIL" holiday is celebrated with great solemnity in the state of Turkey as NATIONAL SOVEREIGNTY.

The development of neighboring countries, especially the success of the Republic of Turkey, had a strong impact on Azerbaijan's progress and its comprehensive development. It is true that even though it took only 23 months for us to become an independent country, we were able to do a lot of things on that eve. We were not taught its meaning and why it is needed. It was possible to see the continuation of the unfinished work in Azerbaijan in October 1991. On October 18, 1991, the Constitutional Act on State Independence, a historical document, was adopted at the session of the Supreme Soviet. Since that date, Azerbaijan has been protecting its sovereignty and independence. As in Turkey, National Independence Day and Sovereignty Day are celebrated as very important and significant days in Azerbaijan. we would also like to note that from 2021, that day is celebrated with a new name as "Independence Restoration Day" (on October 18).

It should also be noted that this holiday is also celebrated as Children's Day in Turkey. We have witnessed many times that Turkish and local channels give great importance to this historical day. It makes one proud to see children solemnly participating in holiday celebrations with flags in their hands, teenagers and young people from different nationalities reciting poems and songs in Turkish. Children all over Turkey celebrate this holiday with great enthusiasm. At the same time, they get together with their families in events prepared by their teachers and celebrate the holiday with joy and enthusiasm.

KEY WORDS: sovereign, republic, child, children's development, concept of national sovereignty, education

AZERBAIJANI IDEOLOGY'S FOUNDATIONS AND TEACHING METHODOLOGY**FUNDAMENTALS OF AZERBAIJANI IDEOLOGY AND TEACHING METHODOLOGY****Əliyeva Cəmilə Ələmdar qızı**

Lənkəran Dövlət Universiteti, magistr

Orcid ID:0000-0002-8818-3301

ÖZET

Azərbaycançılıq, egemen bağımsız Azərbaycan'ın bağımsızlığını ve laik ilkelere dayalı demokratik bir devlet mücadelesini stratejik hedef olarak seçen Azərbaycan halkının ideolojisidir. Egemenlik temel olarak bağımsız politika yürütme becerisi, iç ve dış politikada üstün irade ve konuma sahip olma, küresel ölçekte uluslararası süreçleri etkileme becerisiyle ölçülür. Azərbaycanlılığın ideolojisi, Azərbaycan halkının eski çağlardan modern zamanlara kadar geleneklerini, milli-manevi değerlerini, etnik-siyasi özelliklerini birleştiren ve koruyan sivil birlik ve beraberliktir. Bu, vatan ve vatandaşlık duygusunun Azərbaycanlılığın ana çizgisi olduğu anlamına gelir. Milli şuur kavramının temel özellikleri şu şekilde sıralanabilir: 1. Ulusal kültür; 2. Ulusal etik ve ahlaki normlar; 3. Toplumsal birlik ve beraberlik; 4. Devlet olma ve niteliklerine saygı; 5. Vatanseverlik; 6. Milli-manevi değerlerin insani değerlerle barıştırılması

Kişiliğin oluşumunda tarihin incelenmesi, tarih eğitimi sürecinde belirli bir kişiliğin oluşumu alanındaki eğitim çalışmaları ile yakından ilgili olan üç yönde gerçekleştirilir: evrensel, ulusal ve toplumsal değerlerin kazanılması . Milli ideolojinin sağlam ve istikrarlı temellere dayanmaması, devletin gelişmesini ve devletçilik geleneklerini olumsuz etkiler. Bütün bunların yanı sıra Azərbaycanlılığın eğitim kurumlarında tanıtılmasına da özel önem verilmesi gerekiyor. Azərbaycançılık sadece öğretme biçiminde değil, aynı zamanda pratik çalışma örneğinde de karşımıza çıkıyor. Azərbaycançılık tüm etkinliklerde, konferanslarda ve hatta gezilerde tanıtılmalıdır. Okullarda farklı sınıflardaki öğrencilerin yaşlarına ve gelişim düzeylerine göre milli eğitim yapılmaktadır. Öğrenciler alt sınıflardan başlayarak yavaş yavaş Azərbaycan, Azərbaycan devleti, Azərbaycan halkı, gelenekler, vatan, millet hakkında geleneklere, tarihimize, devletimizin Azərbaycan'da oynadığı role sistematik bir giriş olarak en gerekli bilgileri ediniyorlar. milletin hayatı, savaş kahramanlarının cesareti, bilim adamlarının başarıları ve diğer konular. ve beceriler ortaya çıkar. Eğitimde problem çözme, yaratıcı arayışlar, sözlü yorumlama yöntemi, görsel eğitim yöntemi, yayınlanmış materyalle çalışma, etkileşimli eğitim yöntemlerinin kullanılması, kitap tartışmaları, söyleşiler, konferanslar, tartışmalar, bilimsel tartışmalar da dünya görüşü eğitimi ve ulusal ideoloji açısından önemlidir. Eğitimciler, Azərbaycanlılığın bir düşünce sistemi olarak milli birliğimizin, bütünlük duygusunun, vatanımızın ve devletimizin daha da sağlamlaşmasına ve gelişmesine hizmet ettiğini anlamalıdır

Anahtar Kelimeler: Milli ideoloji, milli bilinç, Vatanseverlik, etkileşimli yöntemler, metodolojik özellik. Egemenlik

ABSTRACT

Azerbaijanism is the ideology of the people of Azerbaijan, who choose the independence of sovereign independent Azerbaijan and the struggle for a democratic state with secular principles as a strategic goal. Sovereignty is basically measured by the ability to carry out an independent policy, to have a superior will and position in domestic and foreign policy, and to have the ability to influence international processes on a global scale. The ideology of Azerbaijanism is the civil unity and solidarity that unites and preserves the traditions, national-spiritual values, ethnic-political characteristics of the Azerbaijani people from ancient times to modern times. This means that the sense of homeland and citizenship is the main line of Azerbaijaniism. Regarding the concept of national consciousness, its main features can be characterized as follows:

1. National culture
2. National ethical and moral norms
3. Public unity and solidarity
4. Statehood and respect for its attributes
5. Patriotism
6. Reconciliation of national-spiritual values with human values

The study of history in the formation of personality is carried out in the process of history education in three directions that are closely related to the educational work in the field of the formation of a certain personality: acquiring universal, national and social values . If the national ideology is not based on strong and stable foundations, it has a negative impact on the development of the state and traditions of statehood. In addition to all this, there is a need to pay special attention to the promotion of Azerbaijaniism in educational institutions. Azerbaijanism appears not only in the way of teaching, but also in the example of practical work. Azerbaijanism should be promoted at all events, lectures, and even excursions. In schools, national education is carried out according to the age and development level of students in different classes. Starting from the lower grades, students gradually acquire the most necessary knowledge about Azerbaijan, the state of Azerbaijan, the people of Azerbaijan, traditions, the homeland, the nation as a systematic introduction to traditions, our history, the role played by our state in the life of the nation, the bravery of war heroes, the achievements of scientists and other issues. and skills arise. Problem solving in training, creative searches, oral interpretation method, visual training method, work with published material, use of interactive training methods, book discussions, conversations, lectures, debates, scientific discussions are also important in terms of worldview education and national ideology. Educators should understand that Azerbaijaniism, as a system of thought, serves the further consolidation and development of our national unity, the sense of integrity and protection of our homeland, and our state.

Keywords: National ideology, national consciousness, Patriotism, interactive methods, methodological feature,. Sovereignty

**KADINLARIN ULUSAL EGEMENLİK MÜCADELESİNDEKİ ROLÜ: RESİM
SANATI ÖRNEKLERİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME****THE ROLE OF WOMEN IN THE NATIONAL SOVEREIGNTY STRUGGLE: AN
EXAMINATION THROUGH EXAMPLES OF FINE ART****Burcu Kaya**

ORCID ID 0000-0003-3662-7078

Özet

Türkiye'de ulusal egemenlik, Türk milletinin egemenliğine dayalı bir Cumhuriyet olarak tanımlanır. Ülkenin yönetimini belirleyen temel yasalar arasında Türkiye Cumhuriyeti Anayasası yer alır ve bu Anayasa, egemenliğin kaynağını Türk milleti olarak belirler. Egemenlik, millet adına ve milletin iradesiyle kullanılır. Türkiye'de bu ilke, demokratik bir düzenin temelini oluşturur ve halkın iradesine dayanan bir yönetim anlayışını yansıtır. Bu bağlamda, ulusal egemenlik Türkiye'de demokratik süreçler ve seçimlerle belirlenir ve halkın katılımıyla şekillenir. Bu araştırma, ulusal egemenlik mücadelesinin kadınlar açısından önemini ve bu süreçte kadınların rolünü resim sanatı örnekleri üzerinden incelemeyi amaçlar. Ulusal egemenlik, bir ülkenin kendi kendini yönetme hakkı ve yeteneği olarak tanımlanır ve bu süreçte kadınların katkıları kritik bir öneme sahiptir. Kadınların rolü, sanat eserleri aracılığıyla da ifade edilir ve resim sanatı, kadınların ulusal egemenlik mücadelesindeki etkisini anlamak için önemli bir kaynak olarak öne çıkar. Literatür taraması yapılan çalışmada, resim sanatının kadınların ulusal egemenlik mücadelesindeki rolünü anlamak için nasıl kullanılabileceği ele alınır. Kadınların ulusal egemenlik mücadelesindeki rolünün incelenmesi, hem kadın hakları ve eşitlik alanındaki literatüre katkı sağlar hem de sanat tarihi ve toplumsal bilimler alanındaki araştırmalara yeni bir bakış açısı sunar.

Anahtar Kelime: Ulusal kimlik, Ulusal egemenlik, Sanatsal ifade, Resim, Kadınların rolü

Abstract

In Turkey, national sovereignty is defined as a Republic based on the sovereignty of the Turkish nation. Among the fundamental laws determining the governance of the country is the Constitution of the Republic of Turkey, which specifies the Turkish nation as the source of sovereignty. Sovereignty is exercised on behalf of the nation and with its will. In Turkey, this principle forms the basis of a democratic order and reflects a governance approach based on the will of the people. In this context, national sovereignty in Turkey is determined through democratic processes and elections, shaped by the participation of the people. This research aims to examine the significance of national sovereignty struggle from the perspective of women and their roles in this process through examples of fine arts. National sovereignty is defined as the right and ability of a country to govern itself, and the contributions of women in this process are of critical importance. The role of women is also expressed through works of art, and fine arts emerge as an important resource for understanding the impact of women in the national sovereignty struggle. The research conducted through literature review explores how fine arts can be utilized to understand the role of women in the national sovereignty struggle. Examining the role of women in the national sovereignty struggle contributes to the literature on women's rights and equality, as well as providing a new perspective to research in art history and social sciences.

Keywords: National identity, National sovereignty, Artistic expression, Painting, Women's role.

TÜRK MİLLƏTİNİN SUVERLİĞİ

SOVEREIGNTY OF THE TURKISH NATION

Zaman ABBASLI

Arş.Gör. Azərbaycan Ulusal İlimlər Akademisi Nahçıvan Bölümü Sanat, Dil və Edebiyat
Enstitüsü Edebiyat Anabilim Dalı

ORCID:0009-0006-0354-1218

ÖZET

Cəmiyyətdə ən yüksək azadlığın, ən yüksək bərabərliyin və ədalətin davamlı təmini və qorunması yalnız tam və mütləq milli suverenliyin bərqərar olmasından asılıdır. Ona görə də azadlığın, bərabərliyin və ədalətin əsası milli suverenlikdir. Cəmiyyətimizdə və dövlətimizdə azadlıq sonsuzdur. Lakin onun sərhədləri mövcuddur və onu sonsuz edən mahiyyətin qorunub saxlanması ilə əhatə olunur.

23 Aprel 2020-ci ildə bir əsrlik yaşını qeyd etiyimiz Türkiyə Böyük Millət Məclisinin 100 il əvvəl qurulması, Türk xalqının savaş meydanlarında məharətli taktika və şücaəti növbəti Türk igidlik dastanını yaratdı, yaddaşlarda yaşatdı. Xalqın içindən çıxan el qəhrəmanlarının zəfərlərinə "Ergenekonun XX əsrdə fərqli bir təzahürü" demək olar.

Suverenliyin, yəni dövləti quran və idarə edən ali hakimiyyətin ayrı-ayrı şəxslərə və ya müəyyən qruplara deyil, birbaşa millətə məxsus olması cumhuriyyətçilik prinsipini tamamlayır. Amma əsl cumhuriyyət, suverenliyin millətə məxsus olduğu cumhuriyyətdir. TBMM-nin toplanmağa başladığı ilk gündən etibarən Atatürk bütün gücün millətə aid olduğunu bəyan etdi. Onun sözlərinə görə, "millətin bütün arzularını yerinə yetirmək gücü var. Millətin təşəbbüslərinin qarşısını ala biləcək heç bir qüvvə yoxdur".

Atatürkün həm ölkənin qurtuluşunu, həm də inqilabları milləti birbaşa təmsil edən TBMM vasitəsilə həyata keçirdiyini bilir. Çünki o, millətin iradəsindən üstün bir gücün ola biləcəyini qətiyyənlə qəbul etmədi.

TBMM-nin yaranması dünya tarixi boyu 17-ci Türk dövləti olan gənc Türkiyə Cümhuriyyətinin ilkin mərhələsi olaraq qəbul edilməlidir. Bu Türk parlamenti bir tərəfdən daxili və xarici düşmənlərə qarşı istiqlal mübarizəsi aparır, bir tərəfdən də Türkiyənin müasir mədəniyyət səviyyəsinə çatması yolunda qanun layihələri işləyərək əhəmiyyətli vəzifə yerinə yetirirdi. TBMM-nin iqtisadi, hərbi, sosial, hüquqi, ticari, sənaye, kənd təsərrüfatı, diplomatiya və təhsil sahələrdə qəbul etdiyi qərar və qanunlarla Türk millətinin mühüm inkişaf səfərbərliyi başlandı. Türkiyə parlamenti xalqın ümidi olan övladlarına verdiyi əhəmiyyəti vurğulamaq üçün 23 aprel - Türkiyə Böyük Millət Məclisinin açılış gününü Milli Suverenlik və Uşaqlar Günü olaraq qəbul etdi: bu möhtəşəm gün Türkiyə və dünya uşaqlarına ərməğan olundu. 23 aprel bütün Türk xalqlarının milli qürur günüdür.

Açar sözlər: Mustafa Kemal Atatürk, Suverenlik, TBMM, Türk milləti

ABSTRACT

The continuous provision and protection of the highest freedom, the highest equality and justice in society depends only on the establishment of complete and absolute national sovereignty. Therefore, the basis of freedom, equality and justice is national sovereignty. Freedom is unlimited in our society and state. But its limits exist and are encompassed by the preservation of the essence that makes it infinite.

On April 23, 2020, the Grand National Assembly of Turkey, whose centenary was celebrated on 23 April 2020, was established 100 years ago, and the skilful tactics and bravery of the Turkish people on the battlefields created the next saga of Turkish bravery and kept it alive in memory. The triumphs of the people's heroes can be called "a different manifestation of Ergenekon in the 20th century."

The fact that sovereignty, that is, the supreme power that establishes and governs the state belongs directly to the nation and not to individuals or certain groups, completes the principle of republicanism. But a true republic is a republic in which sovereignty belongs to the nation.

Atatürk declared that all power belongs to the nation from the first day that the National Assembly began to convene. According to him, "the nation has the power to fulfill all its dreams. There is no force that can prevent the nation's initiatives."

We know that Atatürk carried out both the liberation of the country and the revolutions through the Parliament, which directly represents the nation. Because he absolutely did not accept that there could be a power superior to the will of the nation.

The establishment of the Grand National Assembly should be considered as the initial stage of the young Republic of Turkey, which is the 17th Turkish state in the history of the world. On the one hand, this Turkish parliament was fighting for independence against internal and external enemies, and on the other hand, it was working on draft laws to bring Turkey to the level of modern culture. The important development mobilization of the Turkish nation began with the decisions and laws adopted by the Parliament in the economic, military, social, legal, commercial, industrial, agricultural, diplomatic and educational fields. In order to emphasize the importance given to the people's children, the Turkish Parliament adopted April 23 - the opening day of the Grand National Assembly of Turkey - as the National Sovereignty and Children's Day: this great day was given to the children of Turkey and the world.

April 23 is the day of national pride of all Turkic peoples.

Keywords: Mustafa Kemal Atatürk, Sovereignty, TBMM, Turkish nation

GÖÇ POLİTİKALARININ MİLLİ EGEMENLİK ALGISINA ETKİSİ: SINIRLARIN YÖNETİMİ VE GÜVENLİK ENDİŞELERİ**THE IMPACT OF MIGRATION POLICIES ON THE PERCEPTION OF NATIONAL SOVEREIGNTY: BORDER MANAGEMENT AND SECURITY CONCERNS****Çağrı GÜÇLÜTEN**

Dr. Öğr. Gör. Çağrı GÜÇLÜTEN, Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi,
Uluslararası İlişkiler

ORCID no: <https://orcid.org/0000-0003-3746-9905>

ÖZET

İnsanlar tarih boyunca farklı nedenlere bağlı olarak başka bölgelere göç hareketliliği gerçekleştirmiş ve bu bağlamda göç meselesi insanlık tarihi kadar kadim bir mesele olarak ele alınmıştır. Güvenlik, siyasi baskı ve zulüm gibi zorlayıcı unsurlar nedeni ile gerçekleşen zorunlu göçleri daha iyi yaşam koşullarına erişebilmek amacı güden insanların mekân arayışının sonucu olarak ekonomik göçler izlemiştir. Göç kavramının bu denli yoğun yaşanması, doğal olarak devletleri göçün kontrol edilmesi gereken bir mekanizma olarak görmelerine ön açmıştır. Bu çalışma, göç politikalarının ulusal egemenlik anlayışı üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin özellikle sınırların yönetimi ve güvenlik endişeleri açısından nasıl yansıdığını araştırmaktadır. Çağdaş dünyada, göç olayları giderek karmaşık hale gelmekte ve devletlerin sınırlarını yönetme ve güvenliklerini sağlama ihtiyacını beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda, göç politikaları ulusal egemenlik anlayışının temel bir unsuru haline gelmiştir. Devletlerin ülkeleri üzerindeki mutlak egemenliğinin bir tezahürü olan milli egemenlik kavramı, yerli halklar ile göçmenlerin kamusal alandaki karşılaşmalarını güvenlikleştirme kapsamında etkileyebilmektedir. Göçmenlerin yoğunluğu ve niteliği, sınırların yönetimi konusundaki politika kararlarını doğrudan etkileyebilir. Bu da milli egemenlik algısının ve güvenlik endişelerinin şekillenmesinde önemli bir faktördür. Yasadışı yollar ile bir devletin sınırlarına giriş yapan göçmenler, günümüzde düzensiz göçmen başlığında ele alınmakta ve göç kavramının artık güvenlik ile anılmaya başlanmasına yol açmaktadır. Her ne kadar düzensiz göç olgusu devletlerin güvenlik endişeleri konusunda kontrol altına alınması gereken bir başlık olarak öne çıksa da göç hareketliliğinin toplumları değiştiren, dönüştüren ve yeniden şekillendiren bir kavram olduğu ve bu sürecin günümüzde kaçınılmaz ve doğal bir gerçeklik olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar sözcükler: Göç, milli egemenlik, güvenlik, düzensiz göç, göç politikaları

ABSTRACT

Throughout history, people have migrated to other regions for different reasons and in this context, the issue of migration has been considered as an issue as ancient as human history. Forced migrations due to compelling factors such as security, political oppression and persecution have been followed by economic migrations as a result of the search for space by people seeking better living conditions. Such an intense experience of migration has naturally led states to see migration as a mechanism that needs to be controlled. This study investigates the effects of migration policies on the understanding of national sovereignty and how these effects are reflected especially in terms of border management and security concerns. In the contemporary world, migration phenomena are becoming increasingly complex and bring about the need for states to manage their borders and ensure their security. In this context, migration policies have become a fundamental element of national sovereignty. The concept of national sovereignty, which is a manifestation of the absolute sovereignty of states over their countries, can affect the encounters of indigenous peoples and migrants in the public sphere within the scope of securitisation. The volume and nature of migrants can directly influence policy decisions on border management. This is an important factor in shaping the perception of national sovereignty and security concerns. Migrants who enter the borders of a state illegally are nowadays considered under the title of irregular migrants and the concept of migration is now associated with security. Although the phenomenon of irregular migration stands out as a topic that needs to be controlled in terms of security concerns of states, it is evaluated that migration mobility is a concept that changes, transforms and reshapes societies and that this process is an inevitable and natural reality today.

Keywords: Migration, National sovereignty, security, irregular migration, migration policies

**REPRESENTATION OF THE TURKISH NATIONAL IDEA IN GEORGE GORDON
BYRON'S CHILDE HAROLD'S PILGRIMAGE, DON JUAN AND TURKISH
TALES**

Volha KORBUT SALMAN

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü

ORCID NO 0000-0002-8808-2594

ABSTRACT

Despite the fact that the name of the English Romantic poet George Gordon Byron (1788-1824) might relate to the propagation of animosity towards Ottoman Turks in the period of the Greek War of Independence from the Ottoman Empire between 1821 and 1829, a close examination of his works and certain facts from his biography point out the contrary idea. It is a well-known fact that Lord Byron passionately supported all forms of liberty that gave meaning to his life, at the same time he admired the culture of the Ancient Greece. These are the primary reasons why he desired Greek liberty from the Ottoman Empire, offering his heart and finances, as well as utmost effort to this cause. His ultimate death in Missolonghi in Western Greece, surrounded and outnumbered by Turks, heightened not only his fame as 'that poet Byron, the Turkish enemy', but also the sheer interest of the West in discovering the truth about the Turkish national idea and strengthening it in their orientalist writings. When freedom was out of subject, Lord Byron never reacted against Turks, whom he called 'My friends', and treated them in the most objective manner. The poet kept Turkey away from his bitter satire, which was often directed against England and other European countries. Even if Lord Byron satirizes some elements of Turkish social life, it is done with good humour. He had never wished to see the Greeks in the place of the Turks, that is, never preferred them to the Turks. Yet, he viewed Greek Independence from tyranny as the cause any Romantic poet should die for, a foil where he could show himself and accelerate his energies. As a result, it is through George Gordon Byron's portrayal of Turkish social structure, customs, norms and traditions in the long narrative poem *Childe Harold's Pilgrimage* (1818), epic poem *Don Juan* (1819) and Turkish tales *Giaour* (1813), *The Bride of Abydos* (1813) and *The Siege of Corinth* (1816) that Turkish nationalism and Turkish national idea for the first time were introduced to the Western reader, in a way laying the way for the unquestionable acceptance of The Republic of Turkey as a sovereign state in 1923.

Keywords: George Gordon Byron, *Childe Harold's Pilgrimage*, *Don Juan*, *Turkish Tales*, Turkish national identity, Turkish nationalism

MEHMET AKİF ƏRSOY ƏSƏRLƏRİNDƏ MİLLİ SUVERENLİK VƏ VƏTƏNPƏRVƏRLİK DUYĞULARI

FEELINGS OF NATIONAL SOVEREIGNTY AND PATRIOTISM IN THE WORKS OF MEHMET AKİF ERSOY

Bağır BABAYEV

Doç. Dr, Nahçıvan Devlet Üniversitesi

Orcid; 0009 0003 0925 9457

ÖZET

Mehmet Akif Ərsoy XX yüzilliyin əvvəllərində dörd bir tərəfindəki düşmənləri ilə ölüm-qalım savaşına başlayan Türkiyənin vətənpərvər vətəndaşlarının ürəklərindəki din, vətən, millət və azadlıq atəşini alovlandırmağa çalışırdı. Məscidlərdəki xütbələri və yazdığı şeirləri ilə Türk millətini və onun cəbhədəki ordusunun əsgərlərini davamlı olaraq cəsarətli olmağa səsləyən Mehmet Akif onlara böyük ümidlər və mənəvi dəstək verməyə çalışaraq, son nəticədə xalqın, millətin, ordunun mütləq qələbə qazanacağına inamını təkrar-təkrar bildirirdi. Türk xalqı da qorxmadan və görünməmiş qəhrəmanlıqlar nümayiş etdirməklə qırılmaz bir imanla Çanaqqala Savaşında dünyanın ən böyük dövlətlərini məğlub edərək çox əhəmiyyətli bir qələbə qazandı. Mehmet Akif "Ordunun duası" şeirində Allaha dualarında bunları möhtəşəmləklə ifadə etdi.

Mehmet Akif Ərsoy "Qurtuluş Savaşı"- milli-azadlıq mübarizəsi illərindəki əsərlərində milli suverenliyə qətiyyətlə sadıqdır. O, dünyadakı bütün istismar formalarına-müstəmləkəçiliyə və imperiyalizmə qarşı dayanır. Bütün bunlar Mehmet Akifin dünyagörüşündə, davranışlarında və əsərlərində özünü göstərir. Həqiqətən, "Çanaqqala şəhidləri", "İstiqlal Marşı" və "Safahat" şeirləri Türk ədəbiyyatında və ideologiyasında "İstiqlal Savaşı" dövrünün şah əsərlərindəndir.

Mehmet Akifin bütün yaradıcılığı başdan-başa dinə və imana söykənən bir Türkçülük-millətçilik əxlaqına bağlıdır. Mehmet Akif əsərlərində Türk millətinin İslam üçün nə demək olduğunu səmimi bir duyğu ilə səsləndirir. Türklüyü və İslamı, ruh və bədən kimi birlikdə, bütöv qəbul edən Mehmet Akif Ərsoy milli və dini insani duyğuların birlikdə, qırılmaz vəhdətdə olduğunu iddia edir. Mehmet Akifin vətənsəvrlik ideyalarına sədaqəti, islami dəyərlərə də möhkəm inamı var idi. Bu, dəyərlər onun möhkəm inamının, idealının və imanının ayrılmaz tərkib hissəsi idi.

Mehmet Akif vətəninə, dövlətinə və millətinə baxışlarında son dərəcə sədaqətlidir. Onun mövqeyi Türklük baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu mənada Mehmet Akif "İstiqlal Marşı" mənim deyil, Türk millətinindir", - deyərək, onu millətinə ərməğan etmişdir. Böyük fəxarət və qürurla öyünə bilərik ki, xalqımız, millətimiz Qarabağ savaşından həm də Mehmet Akifin "İstiqlal Marşı" ilə qalib çıxdı.

Açar sözlər: Mehmet Akif Ərsoy, İstiqlal Marşı, Milli Suverenlik, Safahat

ABSTRACT

Mehmet Akif Ersoy tried to ignite the fire of religion, motherland, nation and freedom in the hearts of the patriotic citizens of Turkey, who started a life-and-death war with their enemies on all sides at the beginning of the 20th century. With his sermons in the mosques and his poems, Mehmet Akif, who constantly called the Turkish nation and the soldiers of his army at the front to be brave, tried to give them great hopes and moral support, and repeatedly expressed his belief that the people, the nation, and the army would definitely win in the end. The Turkish people also won a very important victory by defeating the biggest powers of the world in the Battle of Dardanelles with an unbreakable faith without fear and showing unprecedented heroism. Mehmet Akif expressed these magnificently in his prayers to God in the poem "The Prayer of the Army".

Mehmet Akif Ersoy is firmly committed to national sovereignty in his works during the "Liberation War" - national-minority struggle. It opposes all forms of exploitation in the world - colonialism and imperialism. All this is reflected in Mehmet Akif Ersoy's world view, behavior and works. Indeed, the poems "Martyrs of Dardanelles", "Istiqlal March" and "Safahat" are masterpieces of the "War of Independence" era in Turkish literature and ideology.

All of Mehmet Akif's creativity is completely connected to religion and a Turkic-nationalist morality based on it. In his works, Mehmet Akif expresses with a sincere feeling what the Turkish nation means to Islam. Mehmet Akif, who accepts Turkishness and Islam together as soul and body, claims to be in unbreakable unity as national and religious human feelings. M. Akif was loyal to the ideas of patriotism and had a firm belief in Islamic values. These values were an integral part of the ideal and faith of his firm belief.

Mehmet Akif is extremely loyal to his homeland, state and nation. His position is of great importance from the point of view of Turkishness. In this sense, Mehmet Akif "Independence March" is not mine, but of the Turkish nation," he gifted it to his nation. We can boast with great pride and pride that our people, our nation won the Karabakh war with Mehmet Akif's "Independence March".

Keywords: Mehmet Akif Ersoy, National Anthem, National Sovereignty, Safahat

DOĞAL KAYNAKLARIN MİLLİ EGEMENLİKTEKİ ROLÜ**THE ROLE OF NATURAL RESOURCES IN NATIONAL SOVEREIGNTY****Güzide KALYONCU ERGÜLER**Doç. Dr. Öğretim Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji
Mühendisliği Bölümü

ORCID ID: 0000-0001-8023-243

ÖZET

Devlet olgusu; güvenlik, hukuk, kültür, eğitim, sağlık ve refah gibi birçok önemli değerlerin insan topluluklarında yaşamsal gereğinden yola çıkarak oluşsa da zaman içinde “özgür olma” temasıyla güçlü devlet ve milli egemenlik kavramıyla bütünleşmiştir. Milli egemenlik prensibi ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nin çoğulcu ve halktan gücünü alan bağımsız yapısı oldukça önemlidir. Amasya genelgesinde yer alan madde de “Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır” ifadesi bu durumu çok net bir şekilde ortaya koymaktadır. Halkın bağımsızlık kararı ve süreç içerisinde ki refahı birçok devlet için doğal kaynak varlığı ve üretimine bağlıdır.

Doğal kaynaklar denildiğinde ilk akla gelen altın, bakır, gümüş, nadir toprak elementleri vb., madenler ile kömür, petrol, doğalgaz, gaz hidrat gibi hidrokarbon kökenli kaynaklardır. Bu doğal kaynakların tümü ülkelerin refah kaynağı olarak ön plana çıkarken, kaynaklarına sahip çıkamayan ülkeler tarihsel süreçte sömürgeye veya savaflara maruz kalmışlardır. Bu çalışmada doğal kaynakların önemi tarihsel sürece etkisi ile özellikle enerjide tam bağımsız Türkiye çalışmalarına yer verilerek, gerek karada gerek denizde Türkiye’nin arama ve rezerv bulgu çalışmaları incelenmiştir. Arama çalışmalarının önemi ve karşılaşılan güçlükler ile fırsatlar bildirisi de detaylı analizlere yer verilerek milli egemenlik temasına vurgu yapılmıştır. Doğal kaynak arama çalışmaları yapan TKİ, MTA, TPAO kuruluşlarının sondaj metreleri ile rezerv bulgularına Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bu yana teknolojik gelişmeler ile rezerv bulgu performansı incelenmiştir. Milli egemenlikte insan yaşamı söz konusu olduğundan sürdürülebilirlik kavramı öne çıkmaktadır. İşte bu nedenledir ki doğal kaynakların “sürdürülebilir madencilik” ile üretilmesi, günümüzde milli egemenlik unsurları arasında kabul edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Madencilik, Doğal Kaynaklar, TKİ, MTA, TPAO

ABSTRACT

State phenomenon; Although it was formed based on the vital necessity of many important values such as security, law, culture, education, health and welfare in human societies, over time it has been integrated with the concept of strong state and national sovereignty with the theme of "being free". The pluralistic and independent structure of the Republic of Turkey, which was founded on the principle of national sovereignty, drawing its power from the people, is very important. The statement "The nation's independence will be saved by the nation's determination and decision" in the article in the Amasya circular clearly reveals this situation. The people's decision for independence and their welfare in the process depend on the existence and production of natural resources for many states.

When natural resources are mentioned, the first things that come to mind are gold, copper, silver, rare earth elements, etc., minerals and hydrocarbon-based resources such as coal, oil, natural gas and gas hydrate. While all of these natural resources come to the fore as a source of prosperity for countries, countries that cannot protect their resources have been subjected to colonialism or wars throughout history. In this study, the importance of natural resources and their impact on the historical process, especially the studies of a fully independent Turkey in energy, were examined, and Turkey's exploration and reserve findings, both on land and at sea, were examined. The importance of exploration studies and the difficulties and opportunities encountered were included in detailed analysis in the paper, emphasizing the theme of national sovereignty. Technological developments and reserve finding performance since the foundation of the Republic of Turkey were examined based on drilling meters and reserve findings of TKİ, MTA and TPAO organizations that carry out natural resource exploration. Since human life is at stake in national sovereignty, the concept of sustainability comes to the fore. This is why the production of natural resources through "sustainable mining" can be considered among the elements of national sovereignty today.

Key Words: Sustainable Mining, Natural Resources, TKİ, MTA, TPAO

TÜRK YÖNETİM KÜLTÜRÜ AÇISINDAN ATATÜRK'ÜN LİDERLİĞİNİN MİLLİ EGEMENLİĞİN KAZANILMASINDAKİ ROLÜ: POZİTİF LİDERLİK ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE BİR İNCELEME

IN TERMS OF TURKISH MANAGEMENT CULTURE, ATATURK'S LEADERSHIP IS NATIONAL ROLE IN ACQUIRING DOMINATION: POSITIVE LEADERSHIP UNDERSTANDING A REVIEW IN ITS FRAMEWORK

Nurettin GÜRCAN

Doktora Öğrencisi, Ege Üniversitesi

ORCID NO: 0000-0002-5361-4351

ÖZET

Liderlik, eskiden olduğu gibi bugün de, gerek toplumlar gerekse kurumlar açısından önemli kavramlardan biri olarak görülmektedir. Yönetim alanının tarihsel süreci içerisinde liderlik konusu da değişmiş, dönüşmüş ve birçok farklı anlamlar kazanmıştır. Geçmişten günümüze yönetim yazınındaki liderlik araştırmalarında; otokratik, demokratik, serbesiyetçi, karizmatik, dönüşümcü, etik, paternalist, hizmetkâr, otantik ve pozitif liderlik tarzları olmak üzere birçok farklı anlayış ortaya çıkmıştır. Bunlardan pozitif liderlik anlayışı, pozitif psikoloji yaklaşımından doğmuş bir anlayış olarak kabul edilmektedir. Günümüzde pozitif psikolojik sermayeyi temel alarak, örgütsel alanda pozitif örgütsel davranış yaklaşımını şekillendiren söz konusu anlayış, tarihsel süreç içerisinde de önemli lider figürleri tarafından etkili bir biçimde kullanılmıştır. Bu çalışmada, günümüzde yönetsel anlayışlar içerisinde önemli bir yeri olan pozitif liderlik konusu, Türk Yönetim Kültürü açısından önemli bir figür olan Atatürk'ün liderlik özellikleri ile ilişkisi bakımından ele alınmaktadır. Çalışmada öncelikle, ilgili yazında yer verilen pozitif liderlik kavramsallaştırmaları ve pozitif liderliğin bileşenleri üzerinden incelemeler yapılmaya çalışılmaktadır. Söz konusu liderlik tarzını anlamlandırmaya yönelik kuramsal açıklamaların ardından, bu liderlik tarzının Atatürk'ün liderliğindeki yeri inceleme konusu yapılmıştır. Bu bağlamda, pozitif liderlik anlayışının öncülleri ve Atatürk'ün milli egemenliğin kazanılması sürecinde ortaya koyduğu liderlik tarzında pozitif yönetim anlayışının yeri üzerinde durulmuştur. Çalışmaya dair son başlık içerisinde ise Atatürk'ün pozitif lider özellikleri inceleme konusu edilmiş ve bu özelliklerin Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla gelen milli egemenliğin kazanılmasındaki etkisi ve önemine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Liderlik, Pozitif Liderlik, Atatürk

ABSTRACT

Leadership, as in the past, is still seen as one of the important concepts for both societies and institutions. Throughout the historical process of the field of management, the subject of leadership has changed, transformed and gained many different meanings. In leadership research in management literature from past to present; Many different understandings have emerged, including autocratic, democratic, libertarian, charismatic, transformational, ethical, paternalistic, servant, authentic and positive leadership styles. Among these, the positive leadership approach is accepted as an understanding born from the positive psychology approach. Today, this understanding, which shapes the positive organizational behavior approach in the organizational field, based on positive psychological capital, has been used effectively by important leader figures throughout the historical process. In this study, the issue of positive leadership, which has an important place in managerial understandings today, is discussed in terms of its relationship with the leadership characteristics of Atatürk, an important figure in Turkish Management Culture. In the study, first of all, an attempt is made to examine the positive leadership conceptualizations and components of positive leadership included in the relevant literature. Following theoretical explanations to make sense of the leadership style in question, the place of this leadership style in Atatürk's leadership was examined. In this context, the premises of the positive leadership approach and the place of the positive management approach in the leadership style that Atatürk put forward in the process of gaining national sovereignty were emphasized. In the last title of the study, Atatürk's positive leadership characteristics were examined and the impact and importance of these characteristics in gaining the national sovereignty that came with the establishment of the Republic of Turkey was touched upon.

Keywords: Management, Leadership, Positive Leadership, Atatürk

TEKNOLOJİ VE BİLGİ YÖNETİMİ BAĞLAMINDA DİJİTAL EGEMENLİK**DIGITAL SOVEREIGNTY IN THE CONTEXT OF TECHNOLOGY AND
INFORMATION MANAGEMENT****Murat ŞAHİN**

Öğretim Görevlisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi

ÖZET

Modern dünyanın insanlığa en büyük kazanımı teknolojik gelişim ile dijital dönüşüm olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi ile yaşanan hızlı gelişim ve dönüşüm, insanların dijital dünya yaratması ile sonuçlanmıştır. İnsanların bu yeni dünyada üstlendikleri dijital vatandaşlık görevlerinin dijital devlet hizmetleri üzerinden yürütmesi ile günümüzde dijital toplum gibi yeni aksiyonlar ortaya çıkmıştır. Teknolojiyle birlikte dijital toplum ve dijital vatandaşlar yeni egemenlik alanlarını değişen dinamikler üzerinden küresel perspektifler nezdinde yeniden kurgulamıştır. Bu kurgu milli egemenlik anlayışının dijital dünyada yine dijital egemenlik anlayışına evrilmesine neden olmuştur. Bir ülkenin milli egemenliğinin artık o ülkenin yönetim gücü ve otoritesinin o ülkenin halkına ne kadar ait olduğu ile ilgili olmayıp, teknoloji ve bilgiyi yönetme bağlamında dijital toplumların yer aldığı dünyada dijital hakimiyetine bağlı kılınmıştır.

Bu çalışma, teknoloji ve bilgi yönetimi bağlamında dijital egemenlik kavramını modern dünya perspektifinde analiz etmektedir. Çalışma, literatürde yer alan yeni bir kavram olan “dijital egemenlik” ile “milli egemenlik” ilişkisi değerlendirilmektedir. Bu araştırma ile dijital vatandaşlık, dijital toplum, dijital devlet ve dijital haklar kapsamında yer alan anahtar kavramlar üzerinden yapılan nitelikli değerlendirme ile gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalara önemli katkı sağlanması hedeflenmektedir. Dijital egemenlikte dijital vatandaşların ve dijital toplumların iradeleri büyük önem taşımaktadır. Gelecekte bu iradeleri değiştirecek dinamiklerin neler olacağı da çalışma da ayrıca yer almaktadır.

Anahtar kelimeler; Milli Egemenlik, Dijital Egemenlik, Dijital Devlet, Dijital Toplum, Dijital Haklar.

ABSTRACT

The greatest gain of the modern world to humanity has been digital transformation with technological development. The rapid development and transformation with the advancement of technology resulted in the creation of people's digital world. With the execution of digital citizenship duties that people undertake in this new world through digital state services, new actions such as digital society have emerged. Together with technology, digital society and digital citizens have reconstructed new areas of sovereignty before global perspectives through changing dynamics. This fiction has led to the evolving of the understanding of national sovereignty into the digital sovereignty in the digital world. The national sovereignty of a country is no longer related to how much the government's power and authority of that country belongs to the people of that country, but has been made dependent on the digital domination in the world where digital societies are involved in the context of managing technology and knowledge.

This study analyzes the concept of digital sovereignty in the context of technology and information management in the modern world perspective. The study is evaluated the relationship between “digital sovereignty” and “national sovereignty”, a new concept in the literature. With this research, it is aimed to make significant contributions to the future studies in the future with the qualified assessment made through the key concepts within the scope of digital citizenship, digital society, digital state, digital state and digital rights. The will of digital citizens and digital societies in digital sovereignty are of great importance. What will happen to the dynamics that will change these will in the future is also included.

Keywords; National sovereignty, digital sovereignty, digital state, digital society, digital rights.

“MOLLA NASREDDİN” DERGİSİNİN AZERBAIJANIN İSTİKLAL DÜŞÜNCESİNE KATKISI

CONTRIBUTION OF MOLLA NASREDDIN MAGAZINE TO AZERBAIJAN'S INDEPENDENCE IDEAS

Şerebanı MAMMADOVA

Doç. Dr., Nahçıvan Devlet Universitesi, Nahçıvan, Azərbaycan

<https://orcid.org/0000-0002-8425-5080>

ÖZET

20. yüzyılın başlarında Kuzey Azerbaycan ulusal basınında yeni bir düşünce ve konuşma biçimiyle ortaya çıkan, "Türklerin açık ana dili" ile konuşan "Molla Nasreddin" dergisi, halkın ruhuna uygun, demokratik geleneklere dayalı, temsilcileri azerbaycançılığı milli bir fiil ve vatandaşlık qayesi haline getirerek istiklal mücadelesine katkıda bulunmuşlardır. "Molla Nasreddin'in dergisi olmadan Azerbaycan'ın bağımsızlık düşüncesinin çok boş görüneceğini kesinlikle söylemek mümkündür. Haftada bir yayınlanan "Molla Nasreddin" dergisi, ilk bakışta gündelik konulardan bahs edermiş gibi görünen makale ve çizimlerle halkın sosyal, siyasi ve ulusal baskılardan kurtulmaya yönelik özgürlük mücadelesine hizmet ediyordu. 1905 ihtilalinden sonra faaliyete geçen "Molla Nasreddin" dergisi, insanları gözlerini açmaya, milli haklarını düşünmeye teşvik etmiş, toplumdaki zulme karşı mücadele dalgasını güçlendirmiş ve ilk sayıdan itibaren "Sizi deyib gəlmişəm" sloganına sadık kalmıştır. Ulusal bağımsızlık fikirlerinin yayan "Molla Nasreddin", sadece Azerbaycan'ın değil, tüm Doğu'nun toplumsal sorunlarını kurğulayarak ulusal özgürlük için mücadele etmiş ve ulusal birlik idealini ortaya koymuştur. "Molla Nasreddin" dergisi, basit, hukuksuz insanların uyanışı ve yeniden canlanması sayesinde parçalanmış vatanın kaderini değiştirmeye yönelik düzenli ve sistemli mücadeleye öncülük etmiştir. Azerbaycan ve Türkiye'deki milli mücadele, İran'daki Meşrutahareketi, Kafkasya'daki milli ilişkilerin düzenlenmesi, halkı milli benlik bilinci ve kendine dönüş yönünde büyük bir mücadeleye hazırladı. Azerbaycan'ın haritasını kendi kalemiyle çizen Celil Memmedguluzade, "Azerbaycan" makalesinde bu halkı uyanmaya çağırıyor, kurtuluş yolunu vatanın, milletin ve ana dilin korunmasında görüyor, böylece Azerbaycan ideolojisine hizmet ediyordu. Azerbaycancılık: "Gəlin, gəlin, ey unudulmuş vətənin cırıq-mırıq (paramparca) qardaşları! Gəlin görək beşikdə yad millətlərin südünü əmmiş, vətənimizdən yadırgamış və millətimizin ruhundan xəbərsiz bir para millət başçılarımız sizə nə gün ağlayacaqlar?! Niyə sakitsiniz, ey mənim lüt-üryan vətən qardaşlarım"?! Derginin editörü Celil Memmedguluzade, 1906 yılında yazdığı "İran'da Hürriyyət" adlı öyküsüyle "herkesin kendi vatanında özgürlükten payına düşeni alması gerektiği" fikrini öne çıkarmıştı. Mirza Celil 1909'da şöyle yazmıştı: "Bu gün Kərbəla meydanı - Azərbaycandakı vətənpərvərlik meydanıdır. Hər kimin ürəyində bir cüzi din, namus, vətən hissi varsa, oranın qeydinə qalmalıdır". 1911 yılında yazdığı "Nigarançılıq" hikâyesinde aydınlarının "siyasi ve milli sohbetler" yürütmesinin önemini özellikle vurgulamıştır. 1917 yılında yazdığı "Cumhuriyet" yazısında vatandaşlara açıkça çağrıda bulunmuş, onları birleşmeye çağırmış, aydınları da halkı vatanseverlik ve özgürlük konusunda eğitmeye çağırmıştır. Derginin yazarları, Kuzey ve Güney Azerbaycan'ın kaderini bir bütün olarak göstermiş (1921 yılında Tebriz'de derginin 6

sayısı yayınlanmıştır) ve sadece Azerbaycan meselesini değil, Türk-Müslüman sorununu da ele almıştır. Bazen açık, bazen gizli olarak çözüm yolları gösterilmeye çalışmışlar. Akademisyen İsa Habibbeyli'nin "Azerbaycan halkının milli istiklal kitabı" adlandırdığı "Molla Nasreddin" dergisi büyük bir edebi ve sosyal olay olarak idealleriyle Azerbaycan halkının milli bağımsızlığa hazırlanmasını, bağımsız devletçilik bilincinin gelişmesini, demokratik düşüncüyü teşvik ettirmiştir.

Anahtar Kelimeler: "Molla Nasreddin", vatanseverlik ve özgürlük, istiklal, mücadele, bağımsız devlet

ABSTRACT

"Molla Nasreddin" journal, which emerged with a new way of thinking and speaking in the national press of Northern Azerbaijan at the beginning of the 20th century, speaking in the "clear mother tongue of the Turks", was in line with the spirit of the people, based on democratic traditions, and its representatives made Azerbaijaniism a national act and a rock of citizenship, thus achieving independence. contributed to the struggle. "It is possible to say with certainty that without the journal of Mullah Nasreddin, the idea of independence of Azerbaijan would seem very empty. The journal "Molla Nasreddin", published once a week, served the people's struggle for freedom from social, political and national oppression with articles and drawings that seemed to talk about daily issues at first glance. "Molla Nasreddin" journal, which started its operations after the 1905 revolution, encouraged people to open their eyes and think about their national rights, strengthened the wave of struggle against oppression in society, and remained true to the slogan "I was talking about you" from the first issue. "Molla Nasreddin", who spread the ideas of national independence, fought for national freedom by fictionalizing the social problems of not only Azerbaijan but the entire East and revealed the ideal of national unity in his works. The journal "Molla Nasreddin" led the organized and systematic struggle to change the fate of the fragmented homeland, thanks to the awakening and revival of simple, lawless people. The national struggle in Azerbaijan and Turkey, the Constitutional movement in Iran, the regulation of national relations in the Caucasus prepared the people for a great struggle towards national self-consciousness and self-return. Celil Memmedguluzade, who drew the map of Azerbaijan with his own pen, called on this people to wake up in his article "Azerbaijan", saw the way to salvation in the protection of the homeland, nation and native language, thus serving the ideology of Azerbaijan. Azerbaijanism: "Come, come, you broken and broken brothers of the forgotten land! Come and see, our nation leaders, a money that has sucked the milk of foreign nations in the cradle, alienated from our homeland and unaware of the soul of our nation." When will they cry?! Why are you calm, oh my gracious brothers and sisters? !?" The editor of the journal, Celil Memmedguluzade, highlighted the idea that "everyone should get their share of freedom in their own homeland" with his story "Freedom in Iran", which he wrote in 1906. Mirza Celil wrote in 1909: "Today, Karbala Square is the patriotism square in Azerbaijan. If anyone has even a tiny bit of religion, honor, and sense of homeland, they should remain there." He particularly emphasized the importance of intellectuals conducting "political and national conversations" in his story "Nigarançılıq" written in 1911. In his article "Cumhuriyet" written in 1917, he openly appealed to the citizens, called on them to unite, and called on the intellectuals to educate the public about patriotism

and freedom. The authors of the journal, Northern and Southern It showed the fate of Azerbaijan as a whole (6 issues of the journal were published in Tabriz in 1921) and addressed not only the Azerbaijani issue but also the Turkish-Muslim problem. They tried to show solutions, sometimes openly and sometimes secretly. "Molla Nasreddin" journal, which Academician İsa Habibbeyli calls "the book of the national independence of the Azerbaijani people", has been a great literary and social event, and with its ideals, it has helped the Azerbaijani people prepare for national independence, develop the consciousness of independent etatism, and encourage democratic thought.

Keywords: Molla Nasreddin" magazine, patriotism and freedom, independence, struggle, independent state,

**THE VIEWS OF ELEMENTARY 4TH GRADE STUDENTS ON THE CELEBRATION
OF APRIL 23RD NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S DAY UNDER THE
SUPERVISION OF CLASS TEACHER**

Aleyna MURAL

Lisans Öğrencisi, Near East University, Atatürk Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü,
KKTC

Assoc. Prof. Dr. Fatma KÖPRÜLÜ

Doç. Dr. Üyesi, Near East University, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
KKTC

ÖZET

Yapılan araştırmanın amacı, 4. Sınıf öğrencilerinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarına yönelik görüşlerinin yazılı anlatımlar ile yürütülerek, çizilen resimler aracılığıyla aktarılması amaçlanılmıştır. Araştırma, nitel araştırma modeli içerisinde sürdürülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-23 eğitim- öğretim bahar döneminde KKTC'deki özel bir kuruma bağlı ilkokullarda öğrenim gören toplam 18 dördüncü sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri sonucunda 4. Sınıf öğrencilerinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Kutlamalarına yönelik, görüşlerini içeren resimler ve yazılı anlatımlar kapsamında iki grup arasında veri toplama araçları ile değerlendirilmiştir. Verilerin analiz aşamalarında içerik analizi yönteminden faydalanarak ilerletilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde iki grup başlığı altında resim çizme ve yazılı anlatımlar çerçevesinde bölüm bölüm incelenmiştir. Bu doğrultuda 4. Sınıf öğrencilerinin sözlü ve yazılı aktarımlar olarak, görüşleri 3 kavramsal boyut altında sıralanmıştır. Bu kavramsal boyutlar ise şöyle aktarılmaktadır; “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamalarının sezdirdikleri, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlama amaçları ve 23 Nisan Ulusal Çocuk Bayramı etkinlikleri”dir. Öğrencilere yönelik yapılmış olan resim çizme ve yazılı anlatımları gruplandırmada çoğunluğun resim çizimlerinin ön planda olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma süresince öğrenim gören 4. Sınıf toplam 18 öğrencinin katılmış oldukları araştırmada, yazılı anlatımlarının fikirlerini yansıtır ve destekleyici bir konumda resim çalışmaları ile desteklendirildiği incelenmiştir. Yapılmış olan araştırmanın genel hedefleri sonucu 23 Nisan'ın Ulusal Egemenlik kavramından çok çocuk bayramı olarak nitelendirdikleri ve kutladıkları yönünde fikirlerini sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Nitel araştırma, Hedefler

ABSTRACT

This research aims to transfer the views of 4th-grade students on the celebration of April 23rd National Sovereignty and Children's Day through written expressions and drawn pictures. The research follows a qualitative research model. The research was conducted with 18 4th-grade students studying at primary schools affiliated with a private institution in Northern Cyprus during the 2022-23 academic spring semester. As a result of the data obtained from the research, the views of 4th-grade students regarding the April 23rd National Sovereignty and Children's Day celebrations were evaluated through data collection tools, including pictures and written expressions, from two groups. The analysis of the data proceeded using the content analysis method. The data were examined under two categories: drawing pictures and written expressions and analyzed section by section. In this context, the opinions of the 4th-grade students expressed verbally and in writing, have been categorized under three conceptual dimensions. These conceptual dimensions are conveyed as follows: Impressions evoked by the April 23rd National Sovereignty and Children's Day celebrations, the purposes of celebrating April 23rd National Sovereignty and Children's Day, and the activities of April 23rd National Children's Day. In the grouping of drawings and written expressions made for the students, it was determined that the majority of the emphasis was on drawing pictures. Throughout this research, involving a total of 18 4th-grade students, it was observed that their written expressions were complemented and supported by pictorial works, reflecting their ideas. As a result of the general objectives of the conducted research, it presents the idea that they perceive and celebrate April 23rd more as Children's Day rather than National Sovereignty Day.

Keywords: April 23rd National Sovereignty and Children's Day, Qualitative research, Objectives

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇERÇEVESİNCE EGEMENLİK VE ADALET ALGISI**SOVEREIGNTY AND PERCEPTION OF JUSTICE IN THE SUSTAINABILITY FRAMEWORK****Gülay Ekinci**

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, 34000, İstanbul/Türkiye

ORCID No: <https://orcid.org/0000-0003-4773-4821>**ÖZET**

Egemenlik, belirli toprak parçasında yaşayan ve ortak özellikleri bulunan insanların oluşturduğu devlet yapısının sahip olduğu tek ve üstün bir otoriteyi ifade eden kavramdır. Bu otorite ile devletin yetki ve sorumluluklarını hukuk kuralları çerçevesince tanımlanır. Bu egemenliğin temel amacı ise adalet olup; bireyin yasalar karşısında adil ve dengeli bir şekilde yasal ve ahlaki prensiplere uygun olacak şekilde eşit muamele görmesini sağlayan bir kavramdır. Bir devletin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi egemenliğin ve adaletin bir arada sağlanması ile mümkündür. Egemenlik ve adalet algısı, toplumsal denge ve barışın sağlanması yoluyla daha istikrarlı bir toplum yapısının oluşmasına ve kaynakların daha adil dağıtımına işaret eder. Bu bağlamda, egemenlik ve adalet kavramlarının sürdürülebilirlikle sıkı bir ilişkisi vardır. Bu çalışma sürdürülebilirlik perspektifinden “bireylerin adalet erişim ve adaletin kullanılabilirliğinin” incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu kapsamda sürdürülebilir kalkınma göstergelerinde yer alan “SKG16- Adalet” maddesi araştırmanın konusu olarak belirlenmiştir. Bu maddede insanların mevcut hukuk yollarından haberdar olup olmadığı; hukuki tavsiye/temsile erişip erişemediği, bunları karşılayıp karşılayamadıkları ile makul olmayan ücretlere maruz kalmadan, makul olmayan usul engelleriyle karşılaşmadan veya fiziksel veya dilsel engellerle karşılaşmadan mahkeme sistemine erişip erişemedikleri de dahil olmak üzere hukuk mahkemelerinin erişilebilirliği ve karşılanabilirliği ölçülmektedir. Adalet erişim ve adaletin karşılanabilirliği maddesinin aldığı değer aralığı 0-1 arasındadır (0 en kötü- 1 en iyi). Bu madde çerçevesince düzenli verisi olan 98 ülke tespit edilmiştir ve değerlendirmeye alınmıştır. Bu ülkeler aynı zamanda gelir gruplarına göre sınıflandırılmış ve tanımlayıcı metodlar kullanılarak analizler yapılmıştır. Araştırmaya dahil edilen ülkeler; Üst Gelir Grubu Ülkeleri; Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Şili, Hırvatistan, Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Japonya, Kore, Cum., Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, Panama, Polonya, Portekiz, Romanya, Singapur, Slovenya, İspanya, İsveç, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri, Uruguay’dır. Üst-Orta Gelir Grubu Ülkeleri; Arnavutluk, Arjantin, Bulgaristan, Bosna Hersek, Beyaz Rusya, Brezilya, Botswana, Çin, Kolombiya, Kosta Rika, Dominik Cumhuriyeti, Ekvador, Gürcistan, Guatemala, Endonezya, Jamaika, Kazakistan, Moldova, Meksika, Kuzey Makedonya, Malezya, Peru, Rusya Federasyon, El Salvador, Sırbistan, Tayland, Türkiye’dir. Daha Düşük Orta Gelir Grubu Ülkeler Bangladeş, Bolivya, Fildişi Sahili, Kamerun, Mısır, Arap Cumhuriyeti, Gana, Honduras, Hindistan, İran, İslam Cumhuriyeti, Ürdün, Kenya, Kırgız Cumhuriyeti, Kamboçya, Lübnan, Sri Lanka, Fas, Myanmar, Moğolistan, Nijerya, Nikaragua, Nepal, Pakistan, Filipinler, Senegal, Tunus, Tanzanya, Ukrayna, Özbekistan, Vietnam,

Zambiya, Zimbabve'dir. Alt Gelir Grubu Ülkeleri; Afganistan, Burkina Faso, Etiyopya, Liberya, Madagaskar, Malavi, Sierra Leone, Uganda'dır.

Analiz sonuçlarına göre 2014 yılında SKG16-Adalet değerinin ortalaması 0,52+0,10 (min: 0,30; max: 0,75) iken; 2021 yılında 0,56+0,11 (min: 0,33; max: 0,79) olduğu tespit edilmiştir. SKG16-Adalet değeri 2021 yılında üst gelir grubuna dahil ülkelerde 0,79-0,45; üst-orta gelir grubu ülkelerde 0,72-0,35; daha düşük orta gelir grubu ülkelerde 0,64-0,34; alt gelir grubu ülkelerde 0,49-0,35 arasında değişmektedir. Ayrıca SKG16-Adalet değerinin 2021 yılında 2014 yılına göre üst gelir grubuna dahil 32 ülkenin 8'inde; üst-orta gelir grubu 27 ülkelerinin 5'inde; daha düşük orta gelir grubu 31 ülkenin 8'inde, alt gelir grubu 8 ülkenin de 3'ünde negatif hesaplanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre SKG16-Adalet değerinin gelir gruplarına göre farklı değerlere sahip olduğu ayrıca araştırma konu ülkelerin %24,4'ünde yıllar itibariyle negatife dönüşerek, bireylerin adalete erişiminde kötüleşme yaşandığı şeklinde yorumlanmıştır. Ancak, adalet kavramının zamanla değişebileceği ve farklı toplumlar arasında farklı yorumlanabileceği göz önünde bulundurularak bir devletin adaleti sağlamak için yasaları sürekli olarak gözden geçirmesi ve güncellemesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Egemenlik, Adalet, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

ABSTRACT

Sovereignty is a concept that expresses a single and superior authority held by the state structure formed by people living on a certain piece of land and having common characteristics. With this authority, the powers and responsibilities of the state are defined within the framework of legal rules. The main purpose of this sovereignty is justice; It is a concept that ensures that individuals are treated equally before the law in a fair and balanced manner, in accordance with legal and moral principles. The healthy functioning of a state is possible by ensuring sovereignty and justice together. The perception of sovereignty and justice points to the formation of a more stable social structure and a more equitable distribution of resources by ensuring social balance and peace. In this context, the concepts of sovereignty and justice have a close relationship with sustainability. This study was conducted to examine "individuals' access to justice and availability of justice" from a sustainability perspective. In this context, the article "SKG16-Justice", which is included in the sustainable development indicators, was determined as the subject of the research. In this article, whether people are aware of the available legal remedies; The accessibility and affordability of civil courts is measured, including whether they can access and afford legal advice/representation and whether they can access the court system without incurring unreasonable fees, facing unreasonable procedural barriers, or encountering physical or linguistic barriers. The value range for the item access to justice and affordability is between 0 and 1 (0 being the worst - 1 being the best). Within the framework of this article, 98 countries with regular data were identified and evaluated. These countries were also classified according to income groups and analyzed using descriptive methods. Countries included in the research; Upper Income Group Countries; Australia, Austria, Belgium, Canada, Chile, Croatia, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Italy, Japan, Korea, Rep., Netherlands, New Zealand, Norway, Panama, Poland, Portugal, Romania, Singapore,

Slovenia, Spain, Sweden, United Arab Emirates, United Kingdom, United States of America, Uruguay. Upper-Middle Income Group Countries; Albania, Argentina, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Belarus, Brazil, Botswana, China, Colombia, Costa Rica, Dominican Republic, Ecuador, Georgia, Guatemala, Indonesia, Jamaica, Kazakhstan, Moldova, Mexico, North Macedonia, Malaysia, Peru, Russia The Federation is El Salvador, Serbia, Thailand and Turkey. Lower Middle Income Group Countries Bangladesh, Bolivia, Ivory Coast, Cameroon, Egypt, Arab Republic, Ghana, Honduras, India, Iran, Islamic Republic, Jordan, Kenya, Kyrgyz Republic, Cambodia, Lebanon, Sri Lanka, Morocco, Myanmar, Mongolia, Nigeria, Nicaragua, Nepal, Pakistan, Philippines, Senegal, Tunisia, Tanzania, Ukraine, Uzbekistan, Vietnam, Zambia, Zimbabwe. Lower Income Group Countries; Afghanistan, Burkina Faso, Ethiopia, Liberia, Madagascar, Malawi, Sierra Leone and Uganda.

According to the analysis results, the average SKG16-Justice value was $0.52+0.10$ (min: 0.30; max: 0.75) in 2014, and $0.56+0.11$ (min: 0.33; max: 0.79) in 2021 was found. In 2021 SKG16-Justice value was between 0.79-0.45 in high-income countries; 0.72-0.35 in upper-middle-income countries; 0.64-0.34 in lower-middle-income countries; 0.49-0.35 in low-income countries. In addition, compared to 2014 in 2021, the SKG16-Justice value was decreased in 8 of the 32 countries included in the upper-income group; in 5 of the 27 upper-middle-income countries; in 8 of the 31 lower-middle-income countries, and 3 of the 8 lower-income countries.

According to the findings obtained from the research, it was interpreted that the SKG16-Justice value has different values according to income groups, and also turned negative over the years in 24.4% of the countries subject to the research, resulting in a deterioration in individuals' access to justice. However, considering that the concept of justice can change over time and be interpreted differently among different societies, it is important for a state to constantly review and update laws to ensure justice.

Key Words: Sovereignty, Justice, Sustainable Development Goals

MİLLÎ EGEMENLİK HEDEFİNDE İSTİKLAL HARBİ'NDE UŞAKLI ŞEHİTLERİN TESPİTİ İÇİN AÇILAN DAVALAR

CASES FILED FOR THE IDENTIFICATION OF THE MARTYRS FROM UŞAK IN THE NATIONAL STRUGGLE WITH THE GOAL OF NATIONAL SOVEREIGNTY

İlker BAYRAM

Dr. Öğr. Görevlisi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi
Bölümü

ORCID No: <https://orcid.org/0000-0003-4830-7709>

ÖZET

Altı yüz yıl hüküm sürmüş Osmanlı Devleti'nin sona ermesine sebep olan I. Cihan Harbi'nin akabinde imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı coğrafyası işgal edilmeye başlanmıştır. Bunun üzerine Anadolu'nun işgalden kurtarılması için oluşturulmuş Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ve Kuvayı Milliye Birliklerinin gayretleri ile başlayan Millî Mücadele Anadolu'nun tamamında görülmüştür. Bahsi geçen mücadeleye Anadolu'nun tamamından destek verilmiştir. Bu mücadeleye destek veren ve aynı zamanda işgal edilen şehirlerden biri de Uşak'tır. Yakınlarını I. Cihan Harbi ve Millî Mücadele için cepheye gönderen aileler bazen haber alamadıkları bazen de haber alabildikleri yakınlarının ve şehitlerinin tespitini ancak daha sonraki yıllarda yaptırabilmek için mahkemelere başvurmuşlardır.

Bu doğrultuda, 1931 ile 1940 yılları arasında toplam on senede Uşak Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davaların incelenmesi sonucunda, I. Cihan Harbi'nde ve Millî Mücadele'de yakınlarının şehitliklerinin tespitinin yapılması için yetmiş iki davanın açıldığı görülmüştür. Bunlardan yetmişinin I. Cihan Harbi'nde kaybettikleri şehitlerinin tespiti için açılan davalar olduğu görülmüştür. Biri 1934 yılında ve biri de 1939 senesinde olmak üzere toplam iki davanın da İstiklal Harbi'nde Uşaklı şehitlerin tespiti için açıldığı anlaşılmıştır. Bu çalışmada ise Millî Mücadele için Uşak'tan verilen şehitlerin tespiti için açılan davalar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Millî Mücadele, Şehitlik, Uşak, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Türk Siyasal Hayatı

ABSTRACT

The Ottoman geography began to be occupied with the Armistice of Mudros, which was signed after the First World War, which led to the end of the Ottoman Empire, which had ruled for six hundred years. Thereupon, The National Struggle, which started with the efforts of the Countrywide Resistance Organization and the Kuvayi Milliye Unions, which were formed to save Anatolia from occupation, was seen throughout Anatolia. Support was given to the said struggle from all over Anatolia. One of the cities that supported this struggle and was also occupied was Uşak. Families who sent their relatives to the front for World War I and the War of Independence applied to the courts to have their relatives and martyrs identified, sometimes from whom they could not receive news, or from whom they could only receive information, in later years.

In this regard, as a result of the examination of the cases filed in the Uşak Civil Court of First Instance in a total of ten years between 1931 and 1940, it was seen that seventy-two cases were filed to determine the martyrdom of their relatives in the First World War and the National Struggle. It has been observed that seventy of these were lawsuits filed to identify the martyrs lost in World War I. It was understood that two lawsuits, one in 1934 and one in 1939, were opened to identify the Uşak martyrs in the War of Independence. In this study, the lawsuits filed to identify the martyrs from Uşak during the National Struggle were examined.

Keywords: National Struggle, Martyrdom, Uşak, History of the Republic of Türkiye, Turkish Political Life

MİLLÎ EGEMENLİK YOLUNDA ATATÜRK VE BİLİM

ATATURK AND SCIENCE ON THE PATH TO NATIONAL SOVEREIGNTY

Handan ÜSTÜKARCI

Dr. Öğr.Üyesi, Avrasya Üniversitesi Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
ORCID 0000-0002-8392-9039

ÖZET

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir.” diyen bir liderin ulusunu bağımsızlığa ulaştırmak için çıktığı yolda bilimden kopuk yol almış olması pek tabi düşünülemez. Nitekim *“Çocukluğumda elime geçen iki kuruştan birini eğer kitaplara vermeseydim bugün yapabildiğim işlerin hiçbirini yapamazdım.”* sözü ile 27 Ekim 1922 tarihinde Bursa’da yapmış olduğu konuşmalarında *“...Hanımlar, Beyler, memleketimizin en mâmur, en latif, en güzel yerlerini üç buçuk yıl kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı mağlup eden zaferin sırrı nerededir. Bilir misiniz? Orduların sevk ve idaresinde ilim ve fen düsturlarını rehber ittihaz etmektedir... Milletimizin siyasi, içtimai hayatında, milletimizin fikrî terbiyesinde de rehberimiz ilim ve fen olacaktır...”* ifadeleri bunu kanıtlar niteliktedir. Ancak Atatürk milli egemenlik yolunda kazanılan askeri zaferi yeterli görmemiş, bu zaferin kalıcı olması için ilim ve irfan ordusunun sahaya inmesi gerektiğini her fırsatta dile getirmiştir. Milli egemenliğe tam anlamıyla ulaşılabilmesi için, bu iki kolda eş zamanlı ilerlenmesi gerektiğini daha savaş dönemlerinde gerçekleştirdiği bilimsel kongrelerle de fiili olarak göstermiştir. Milli egemenlik yolunda her bilim dalının değerli olduğunu, geçmişini bilmek ve geleceği şekillendirmenin, bu hedefe ulaştıracak araçlar olduğunu sıklıkla dile getirmiştir. Söz gelimi, 1923’te üniversite öğretim üyelerine göndermiş olduğu, *“Bilimin millî istiklâl ile eş olduğu cihetle işgal buyurmakta olduğunuz öğretim kürsülerinde, siz bilim adamları hiç şüphesiz aynı savaşın kahramanlarsınız”* mesajı bunu düşüncesini kanıtlar niteliktedir. Milli egemenliğin her alana nüfuz etmesi için ilimin tercümeyle değil araştırmayla olması gerektiğini de bildiren lider; Türk ulusunun egemenliğini, ilim ve fen üzerine inşa etmesini hedef göstererek, geleceği emanet ettiği gençlere önemli bir görev miras bırakmıştır.

Anahtar Kelimeler: Milli egemenlik, bilim, Atatürk

ABSTRACT

Definitely, it is unthinkable that a leader who said, *"The truest guide in life is science"* would have been disconnected from science on the path he set out to lead his nation to independence. As a matter of fact, *"If I had not spent one of the two pennies, I had in my childhood, on books, I would not have been able to do all the work I have accomplished today."* and in his speech in Bursa on October 27, 1922, he said: *"... Ladies and Gentlemen, where is the secret of the victory that defeated the enemy who trampled the most prosperous, most elegant and most beautiful places of our country with their dirty feet for three and a half years? Do you know? It uses the principles of science and science as a guide in the command and management of the armies... Our guide in the political and social life of our nation and in the intellectual education of our nation will be science..."* expressions prove this. However, Atatürk did not consider the military victory achieved on the path to national sovereignty sufficient, and expressed at every opportunity the necessity of the army of science to take to the field in order for this victory to be permanent. He actually demonstrated, through the scientific congresses he held during the war periods, that in order to fully achieve national sovereignty, it was necessary to advance simultaneously in these two branches. He has often stated that every branch of science is valuable on the path to national sovereignty, and that knowing the past and shaping the future are the tools to achieve this goal. For example, the message he sent to university faculty members in 1923, *"Since science is equal to national independence, you scientists are undoubtedly heroes of the same war, in the teaching chairs you occupy."* proves this thought. The leader also stated that in order for national sovereignty to penetrate all areas, science should be based on research, not translation; he left an important legacy to the young people to whom he entrusted the future, aiming to build the sovereignty of the Turkish nation on science and logic.

Keywords: National sovereignty, science, Atatürk

MİLLÎ EGEMENLİK KONULU ŞİİRLER VE SÖZ VARLIĞI**NATIONAL SOVEREIGNTY THEMED POEMS AND THEIR VOCABULARY****Oğuz KILINÇ**

Dr. Türkiye Maarif Vakfı

ORCID NO: 0000-0002-8159-6074

ÖZET

Şiir insanoğlunun duygularının dile gelmiş hâlidir. İlk edebî ürünler sözel olarak meydana getirilmiş, manzum şekilde varlığını devam ettirebilmiştir. İnsanoğlu hem bireysel hem de toplumsal konulara şiirlerde yer vermiştir. Manzum oluşturulan doğal destanlarda toplumların kahramanlıkları dile getirilmiştir. Türk edebiyatı epik konulu şiirler bakımından oldukça zengin bir özellik taşımaktadır. Bu şiirlerde Türklerin tarihten bugüne sergilemiş oldukları sayısız kahramanlık öykülerini bulmak mümkündür. Bunlardan birisi de Türk milletinin var oluşunu temsil eden Millî Mücadele dönemidir. Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde 19 Mayıs 1919'da başlayan bu mücadele 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasıyla ulusal bir destana dönüşmüş ve Türk milletinin zaferiyle sonuçlanmıştır. Mustafa Kemal Atatürk bugünü ulusal bayram ilan etmiştir. Günümüzde de 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlanmaya devam etmektedir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı anısına birçok etkinlik yapılmaktadır. Bunlardan birisi de TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu'nun, 1985 ve 1986 yıllarında gerçekleştirmiş olduğu "Millî Egemenlik ve Barış" konulu şiir yarışmasıdır. 1986 yılında 226 eser katılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda; Öztürk Erkılıç'ın "Arkadaş" isimli şiiri birincilik, Ali Metin'in "Geldiler" rumuzlu şiiri ikincilik, H. İbrahim Güleç'in "Egemence Barış" isimli şiiri üçüncülük ödülüne değer bulunmuştur. Bununla birlikte dereceye girmiş olan 28 şiir, kitap olarak basılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden faydalanmış olduğumuz çalışmamızda bu şiirler söz varlıkları yönleriyle incelenmiş, şiirlerde yer alan konular ve bunların verilişinde tercih edilen söz varlıkları ortaya konmuş ve kelime sıklıkları tespit edilmiştir. Bu sayede Millî Egemenlik konusunun sözcüklerin anlam dünyasında yer alışı şekli ortaya konmuştur. Şiirlerde millî duyguları ifade eden sözcüklerin sıkça yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Millî Mücadele Konulu Şiirler, Söz Varlığı, 23 Nisan.

ABSTRACT

Poetry is the expression of human emotions. The first literary works were created verbally and survived in verse. Human beings have included both individual and social issues in their poems. The heroism of societies was expressed in natural epics composed in verse. Turkish literature is very rich in terms of epic poems. In these poems, it is possible to find countless heroic stories that the Turks have exhibited from history to the present. One of these is the period of National Struggle, which represents the existence of the Turkish nation. This struggle, which started on May 19, 1919, under the leadership of Mustafa Kemal Atatürk, turned into a national epic with the opening of the “Türkiye Büyük Millet Meclisi” on April 23, 1920, and ended with the victory of the Turkish nation. Mustafa Kemal Atatürk declared today a national holiday. Today, it continues to be celebrated as “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı”. Many events are organized in memory of “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı”. One of these is the poetry competition on "National Sovereignty and Peace" organized by the "TBMM Culture, Art and Publication Board" in 1985 and 1986. In 1986, 226 works participated. As a result of the evaluation; Öztürk Erkılıç's poem "Arkadaş" was awarded the first prize, Ali Metin's poem "Geldiler" was awarded the second prize, and H. İbrahim Güleç's poem "Egemenlik Barış" was awarded the third prize. Additionally, 28 winning poems were published as a book. In our study, in which we used qualitative research methods, these poems were examined in terms of their vocabulary, the topics in the poems and the vocabulary preferred in their delivery were revealed, and word frequencies were determined. In this way, the way in which the subject of National Sovereignty takes place in the semantic world of words has been revealed. It has been observed that words expressing national feelings are frequently included in poems.

Keywords: Poems on the National Struggle, Vocabulary, Word frequency, April 23.

MÜTAREKEDEN MİLLÎ EGEMENLİĞE: YAHYA KEMAL’İN ŞİİRLERİNDEMİLLÎ MÜCADELE

FROM ARMISTICE TO NATIONAL SOVEREIGNTY: THE NATIONAL STRUGGLE IN THE POEMS OF YAHYA KEMAL

Emine Gözde ÖZGÜREL

Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı. ORCID NO: 000-001-6075-1517

ÖZET

Yahya Kemal, I. Dünya Savaşı sonunda, İtilâf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında 30 Ekim 1918’de imzalanan Mondros Mütarekesi’nin ardından başlayan, 11 Ekim 1922 Mudanya Mütarekesi ile askerî anlamda, 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması ile ise siyasî anlamda sonlanan millî egemenliğin esas kılındığı Millî Mücadele sürecine önemle eğilmiştir. Şairin, “1918”, “Göztepe Gazeli -1920-”, “16 Mart 1920”, “26 Ağustos 1922” adlı şiirleri üzerinden mütarekeden millî mücadeleye değin Türk milletini millî egemenlik düzlemine taşıyan süreç incelenecektir. “1918” adlı şiir Beyatlı’nın Bulgaristan cephesinin çöktüğü günlerde başlayıp ve Mütareke ’den sonra tamamladığı, mütarekenin ağır psikolojisiyle birlikte vatanın esaretten kurtuluşu ve millî egemenliğin sağlanışına duyulan kesin inancı şiirselleştirir. Şairin 1920 tarihi başlık altına not olarak düşülmüş bulunan, ilk kez 24 Mart 1957 tarihli *Hürriyet* gazetesinde yayınlanan “Göztepe Gazeli -1920-” ise ilk beyitleriyle I. Dünya Savaşı sonunda vatanın işgal edildiği; Osmanlı Devleti’nin tarih sahnesinden silindiği, ancak henüz tam bağımsız bir Türk Cumhuriyeti’nin de kurulmamış olduğu, esaret altında yaşanan kahırlı bir dönemin psikolojisini Divan şiirinin mazmunlar sistemine atıfla yansıtır. Osmanlı Devleti’nin Rumeli, Anadolu, Ortadoğu ve Afrika’da hükmü süren büyük bir dünya imparatorluğu olduğu görkemli dönemde, güven ve refah atmosferi içinde gelişen, incelmış estetik değere hâiz kültür ve edebiyat dünyasının belirteci Divan şiiridir. Şair, bu bağlamda Osmanlı Devlet-i ‘Aliyye’sinin metaforu olmak üzere Divan şiirinin gül-bülbül mazmununu vatan-millet ikilisi ile denklik ilişkisi içerisinde verir. 1918 yılından itibaren apaçık işgal altında bulunan vatanda millet ve Türk aydınları her açıdan baskı altındadır. Millet, “tevekkülün uzlet vadisinde” suskundur; buna mukâbil “yıllardır gül goncası açmamakta, gülşende bülbülün sesi duyulmamakta”dır. Beyatlı, “1918” şiirinde olduğu gibi bu şiirde de millî egemenliğin sağlanacağına dair umudunu korur. Ona göre umudun kalmadığı, hayalin mağlûp olduğu; tahayyülün ömrü devam ettirmeğe kudretinin yetmediği yerde dünya son bulacaktır; o halde sabır ve tahammül elden bırakılmamalı, millî bağımsızlık mücadelesi sürmelidir. “16 Mart 1920” adlı şiirinde ise Beyatlı, mütareke zamanının gamlı ruh halini yansıtır. Bu gam, milli duygunun kuvvetinden doğar. Yahya Kemal’in “millî mücadelenin fâtihasına yakınız” diye müjdelediği, 26 Ağustos 1922’de Başkumandan Mustafa Kemal Paşa’nın Afyon cephesinde verdiği taarruz emriyle başlayıp 30 Ağustos’ta Dumlupınar’da Türk ordusunun büyük zaferiyle sonuçlanan dünya tarihinin en büyük savaşlarından biri olan Başkumandanlık Meydan Muharebesi için kaleme aldığı “26 Ağustos 1922” adlı şiiri ise adeta Türk ordusunun, Türk milletine millî bağımsızlık

ve egemenlik yolunu açan galibiyeti için yapılan bir dua, Tanrı'ya yakarıştır. Bu bildiride Türk milletine millî egemenliğin yolunu açan süreç Yahya Kemal Beyatlı'nın adı geçen şiirleri üzerinden çeşitli boyutlarıyla ele alınacak, tarihsel anekdotlardan ve Yahya Kemal'in düz yazılarından da şiirlerin tahlilinde ve konunun ele alınışında yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yahya Kemal, Şiir, Millî Mücadele, Millî Egemenlik, Modern Türk Edebiyatı.

ABSTRACT

Yahya Kemal meticulously delves into the National Struggle, which began after the Armistice of Mudros signed between the Allied Powers and the Ottoman Empire on October 30, 1918, and concluded militarily with the Mudanya Armistice on October 11, 1922, and politically with the Treaty of Lausanne on July 24, 1923, marking the establishment of national sovereignty. This study focuses on Yahya Kemal's poems such as "1918," "Göztepe Gazeli - 1920-," "March 16, 1920," and "August 26, 1922," which encapsulate the transition from the armistice to the national struggle, guiding the Turkish nation towards the realm of national sovereignty. The poem "1918" portrays the poet's unwavering belief in the liberation of the homeland from captivity and the establishment of national sovereignty, which began during the collapse of the Bulgarian front and concluded after the Armistice, amidst the heavy psychological atmosphere of the time. Additionally, the poem "Göztepe Gazeli - 1920-" captures the psychology of a tumultuous era following the First World War, where although the homeland was occupied and the Ottoman Empire vanished from history, a fully independent Turkish Republic had yet to be established. Yahya Kemal employs two prominent motifs of Ottoman grandeur and Divan poetry, portraying them as estranged and silent symbols. Similarly to "1918," this poem also maintains hope for the establishment of national sovereignty. According to the poet, where hope fades, dreams are defeated, and imagination fails to sustain life, the world will come to an end; therefore, patience and endurance must not be abandoned, and the struggle for national independence must continue. In his poem "March 16, 1920," Beyatlı reflects the melancholic spirit of the Armistice era, stemming from the strength of national sentiment. Yahya Kemal's poem "August 26, 1922," which he penned for the Battle of Commander-in-Chief, heralded as "the opening of the chapter of the national struggle's triumph," is a prayer, an invocation to God for the victory of the Turkish army and the opening of the path to national independence and sovereignty for the Turkish nation. In this paper, the poems of Yahya Kemal Beyatlı, which depict the process of the Turkish nation's attainment of national sovereignty, will be examined. Insights from Yahya Kemal's prose works will be utilized to analyze the poems and explore the treatment of the subject matter.

Key Words: Yahya Kemal, Poetry, National Struggle, National Sovereignty, Modern Turkish Literature.